

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

1.- Disposicions generals

PRESIDÈNCIA DEL GOVERN

Num. 5956

Llei 1/2003 de 20 de març, de cooperatives de les Illes Balears.

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulga la següent.

LLEI

SUMARI

Exposició de motius

Títol I. De la societat cooperativa

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Àmbit d'aplicació

Article 2. Concepte

Article 3. Principis cooperatius

Article 4. Denominació

Article 5. Domicili social

Article 6. Operacions amb tercers

Article 7. Seccions

Article 8. Classes de cooperatives

Capítol II. De la constitució

Article 9. Personalitat jurídica

Article 10. Procés de constitució

Article 11. Nombre mínim de socis

Article 12. Societat cooperativa en constitució

Article 13. Escripura de constitució

Article 14. Contingut dels estatuts socials

Article 15. Inscripció

Capítol III. Del registre de cooperatives

Article 16. Organització i eficàcia

Article 17. Funcions del registre de cooperatives de les Illes Balears

Article 18. Normes supletòries

Capítol IV. Dels socis

Secció 1a. Del règim jurídic

Article 19. Persones que poden ser sòcies

Article 20. Drets dels socis

Article 21. Obligacions i responsabilitat dels socis

Article 22. Dret d'informació

Article 23. Admissió de nous socis

Article 24. Baixa voluntària del soci

Article 25. Baixa obligatòria del soci

Secció 2a. Del soci de treball

Article 26. Concepte

Article 27. Règim jurídic

Secció 3a. De les normes de disciplina social

Article 28. Principi de tipicitat

Article 29. Prescripció

Article 30. Procediment sancionador

Article 31. Suspensió de drets

Article 32. Expulsió

Capítol V. De l'associat

Article 33. Concepte

Article 34. Admissió i baixa

Article 35. Règim jurídic

Capítol VI. Dels òrgans de la societat cooperativa

Article 36. Determinació

Secció 1a. De l'assemblea general

Article 37. Assemblea general

Article 38. Classes d'assemblees generals

Article 39. Competències

Article 40. Convocatòria

Article 41. Constitució i funcionament de l'assemblea general

Article 42. Dret al vot

Article 43. Vot per representant

Article 44. Adopció d'acords

Article 45. Acta de l'assemblea

Article 46. Impugnació d'acords

Article 47. Assemblea general de delegats

Secció 2a. Del consell rector

Article 48. Naturalesa i competències

Article 49. Composició

Article 50. Elecció

Article 51. Durada, cessament i vacants

Article 52. Organització i funcionament del consell rector

Article 53. Delegació de facultats

Article 54. Impugnació dels acords del consell rector

Article 55. Direcció

Secció 3a. Dels interventors

Article 56. Naturalesa i nomenament

Article 57. Durada, cessament i vacants

Article 58. Funcions i facultats

Article 59. Limitacions

Article 60. Règim de funcionament

Secció 4a. De les disposicions comunes al consell rector, direcció i interventors

Article 61. Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions

Article 62. Retribució

Article 63. Responsabilitat

Article 64. Accions de responsabilitat

Article 65. conflicte d'interessos

Secció 5a. D'altres òrgans

Article 66. Comitè de recursos

Article 67. Uns altres òrgans socials. Lletrat assessor

Capítol VII. Del règim econòmic

Secció 1a. De les aportacions socials

Article 68. Responsabilitat

Article 69. Capital social

Article 70. Aportacions obligatòries al capital

Article 71. Aportacions al capital dels nous socis

Article 72. Aportacions voluntàries al capital

Article 73. Remuneració de les aportacions

Article 74. Actualització de les aportacions dels socis

Article 75. Transmissió de les aportacions

Article 76. Reemborsament de les aportacions

Article 77. Aportacions que no formen part del capital social

Article 78. Uns altres finançaments.

Secció 2a. De l'exercici econòmic i de la determinació de resultats

Article 79. Exercici econòmic

Article 80. Aplicació dels excedents

Article 81. Imputació de les pèrdues

Secció 3a. Dels fons socials obligatoris

Article 82. Fons de reserva obligatori

Article 83. Fons d'educació i promoció

Secció 4a. Dels fons socials voluntaris

Article 84. Fons de reserva per a reemborsament d'aportacions

Capítol VIII. De la documentació social i de la comptabilitat

Article 85. Documentació social

Article 86. Comptabilitat i comptes anuals

Article 87. Auditoria de comptes

Article 88. Balanç social

Capítol IX. De la modificació dels estatuts socials

Article 89. Modificació dels estatuts

Capítol X. De la fusió, escissió, dissolució i liquidació

Secció 1a. De la fusió i de l'escissió

Article 90. Modalitats i efectes

Article 91. Projecte de fusió

Article 92. Balanç de la fusió

Article 93. Procediment de fusió

Article 94. Escissió

Secció 2a. De la dissolució i de la liquidació	
Article 95. Dissolució	
Article 96. Eficàcia de les causes de dissolució	
Article 97. Liquidació, nomenament i atribucions dels liquidadors	
Article 98. Intervenció de la liquidació	
Article 99. Adjudicació de l'haver social	
Article 100. Operacions finals	
Article 101. Suspensió de pagaments i fallida	
Capítol XI. De les classes de cooperatives	
Secció 1a. De les cooperatives de treball associat	
Article 102. Objecte i normes generals	
Article 103. Període de prova per a nous socis	
Article 104. Règim de treball	
Article 105. Règim disciplinari	
Article 106. Qüestions contencioses	
Article 107. Suspensió i excedències	
Article 108. Baixa obligatòria per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o força major	
Article 109. Successió d'empreses, contractes i concessions	
Secció 2a. De les cooperatives de consumidors i usuaris	
Article 110. Objecte i finalitat social	
Article 111. Operacions amb tercers no socis	
Article 112. Aplicació d'excedents	
Article 113. Condició i operativitat	
Article 114. Assemblea general	
Secció 3a. De les cooperatives d'habitatges	
Article 115. Objecte i finalitat social	
Article 116. Règim dels socis	
Article 117. Construcció per fases o promocions	
Article 118. Auditoria de comptes	
Article 119. Transmissió de drets	
Secció 4a. De les cooperatives agràries	
Article 120. Objecte i finalitat social	
Article 121. Operacions amb tercers	
Article 122. Votacions	
Secció 5a. De les cooperatives d'explotació comunitària de la terra	
Article 123. Objecte i finalitat social	
Article 124. Operacions amb tercers	
Article 125. Règim dels socis	
Article 126. Cessió de l'ús i aprofitament de béns	
Article 127. Règim econòmic	
Secció 6a. De les cooperatives de serveis	
Article 128. Objecte	
Secció 7a. De les cooperatives de la mar	
Article 129. Objecte i finalitat social	
Secció 8a. De les cooperatives de transport	
Article 130. Objecte	
Secció 9a. De les cooperatives d'assegurances	
Article 131. Normativa aplicable	
Secció 10a. De les cooperatives sanitàries	
Article 132. Objecte i normes aplicables	
Secció 11a. De les cooperatives d'ensenyament	
Article 133. Objecte i normes aplicables	
Secció 12a. De les cooperatives de crèdit	
Article 134. Objecte i normes aplicables	
Article 135. Constitució	
Article 136. Règim econòmic	
Article 137. Control e inspecció	
Secció 13a. De les cooperatives d'iniciativa social	
Article 138. Objecte i normes aplicables	
Secció 14a. De les cooperatives d'inserció social	
Article 139. Objecte i normes aplicables	
Secció 15a. De les cooperatives integrals	
Article 140. Objecte i normes aplicables	

Capítol XII. De les cooperatives de segon i ulterior grau i altres formes de col·laboració econòmica

Article 141. Cooperatives de segon i ulterior grau

Article 142. Grup cooperatiu

Article 143. Altres formes de col·laboració econòmica i social

Títol II. De l'administració pública i les societats cooperatives

Capítol I. Del foment del cooperativisme

Article 144. Principi general

Article 145. Altres mesures

Capítol II. De la inspecció, les infraccions, les sancions, la intervenció i la desqualificació

Article 146. Inspecció de les societats cooperatives

Article 147. Infraccions

Article 148. Sancions

Article 149. Desqualificació

Títol III. De l'associacionisme cooperatiu

Article 150. Principis generals

Article 151. Competències

Article 152. Procediment de constitució

Disposició addicional primera. Còmput de terminis

Disposició addicional segona. Qualificació com entitats sense ànim de lucre

Disposició addicional tercera. Drets dels cònjuges

Disposició addicional quarta. Beneficis fiscals

Disposició addicional cinquena. Quantia de les sancions

Disposició addicional sisena. Arbitratge

Disposició addicional setena. Creació d'un òrgan assessor i consultiu

Disposició addicional vuitena. Normes especials

Disposició addicional novena. Mesures de foment per a la creació d'ocupació

Disposició addicional desena

Disposició addicional onzena

Disposició transitòria primera. Expedients en tramitació i aplicació temporal de la llei

Disposició transitòria segona. Adaptació dels estatuts

Disposició transitòria tercera. Anotacions registrals

Disposició transitòria quarta. Certificat de denominacions

Disposició derogatòria única

Disposició final primera. Entrada en vigor

Disposició final segona. Normes per aplicar i desplegar la llei

Disposició final tercera. Dret aplicable

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 129.2 de la Constitució Espanyola proclama que "els poders públics han de promoure eficaçment les diverses formes de participació a l'empresa i han de fomentar, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També han d'establir els mitjans per facilitar l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció". Enquadrat dins el títol VII, Economia i Hisenda, constitueix una declaració programàtica que reafirma, en l'anomenada economia social, la voluntat de promoure el progrés de la cultura i l'economia que assegurí a tothom una qualitat de vida digna, i que estableixi una societat democràtica avançada. Aquestes condicions són indispensables per al desenvolupament d'un estat social i democràtic.

L'article 10.26 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma continguda en la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, (BOE de 9 de gener de 1999) dóna a la comunitat autònoma competència exclusiva en matèria de cooperatives, sense perjudici que, segons l'article 39.22 de l'Estatut d'autonomia, els consells insulars tinguin la facultat d'assumir les funcions executives i la gestió sobre aquesta matèria dins el seu àmbit territorial. Aquesta circumstància implica que les Illes Balears puguin regular la seva pròpia legislació en matèria de cooperatives segons els criteris que el Parlament de les Illes Balears creguin convenients i adequats.

El Reial decret 99/1996, de 26 de gener, traspasà a la comunitat autònoma de les Illes Balears les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de cooperatives.

L'objectiu d'aquesta llei és fomentar la constitució de cooperatives i donar una resposta viable a les demandes de la societat, a més d'aconseguir la consolidació econòmica de les ja existents. Per això, s'ha tractat d'aconseguir una major flexibilització del règim econòmic i societari potenciant fórmules que ajudin a augmentar el finançament d'aquestes entitats.

La Llei s'estructura en 3 títols, amb 152 articles, 11 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries, 1 derogatòria i 3 disposicions finals. A continuació es relacionen els aspectes més destacats d'aquesta.

En primer lloc, es defineix conceptualment la societat cooperativa i delimita l'àmbit d'aplicació en funció del domicili i de les activitats que es desenvolupin, amb caràcter principal, dins el territori de la comunitat autònoma de

les Illes Balears.

Es fixa en tres el nombre de socis necessaris per crear una cooperativa i s'estableix la possibilitat que la cooperativa pugui realitzar operacions amb tercers no socis, respectant les limitacions de caràcter estatutari, fiscal o sectorial existents.

A continuació la Llei recull el procediment constitutiu de la societat cooperativa des de l'inici fins a l'adquisició de personalitat jurídica, i possibilita que es demani la qualificació prèvia dels estatuts davant el registre de cooperatives de les Illes Balears. A tal efecte, la Llei preveu l'existència del registre de cooperatives i assenyala els principis bàsics que l'han de regir, i en deixa l'ordenació per a un desplegament reglamentari posterior.

Respecte al règim dels socis, la Llei regula aspectes com la capacitat, l'adquisició, els drets i les obligacions dels socis, així com els tipus, i la pèrdua de la condició de soci. És destacable el fet que les administracions i ens públics puguin ser socis d'una cooperativa per prestar serveis públics i exercir la iniciativa econòmica pública.

Els òrgans socials, integrats per l'Assemblea General, el Consell Rector i la Intervenció, constitueixen elements estructurals de la persona jurídica necessaris per al seu funcionament, és configuren com a vehicles de l'expressió i manifestació de la voluntat dels socis i exerceixen el govern i l'administració de la societat.

En relació als aspectes econòmics es regulen el capital social mínim, el règim d'aportacions, l'interès fix i limitat d'aquestes i la seva actualització i transmissió amb criteris que incentiven i faciliten les aportacions tant dels socis com dels associats, respectant la naturalesa i els principis cooperatius. Finalment, es possibilita la creació d'un fons de reserva per a garantir les aportacions dels socis a la cooperativa.

Una novetat d'aquesta llei és la regulació del balanç social que ha de permetre avaluar l'acompliment dels objectius fixats, la participació social, les col·laboracions amb d'altres cooperatives, les aportacions a l'entorn social, així com el diagnòstic de les fortaleses i debilitats de la cooperativa.

Respecte a les classes de cooperatives, la Llei regula i dona cobertura a les particularitats que caracteritzen les cooperatives agràries, i tracta de promoure i d'incentivar la modernització agrària amb estructures que incorporin les noves tècniques d'explotació i comercialització, així com el caràcter empresarial de la cooperativa agrària. Per una altra banda, la importància de les cooperatives de treball associat i d'habitats en l'àmbit de les Illes Balears està perfectament acreditada i reconeguda; per tant, és imprescindible potenciar-les mitjançant una legislació adequada per a la seva definitiva consolidació i implantació. També són importants, i així queda reflectit en la Llei, les cooperatives d'iniciativa social encaminades a promoure l'esperit cooperatiu en activitats relacionades amb la sanitat, l'educació, la cultura o la integració laboral de persones que pateixen marginació o exclusió social.

La regulació continguda en aquesta llei potència l'associacionisme de les societats cooperatives i regula les unions i les federacions, garantint l'essència del moviment cooperatiu i facilitant-ne la consolidació, respectant en tot cas l'autonomia i la llibertat d'associació.

Finalment, es regula el corresponent règim sancionador, que conté la tipificació de les infraccions i estableix les correlatives sancions, així com la funció inspectora, per tal de garantir l'aplicació de la regulació continguda al llarg de la Llei.

TÍTOL I DE LA SOCIETAT COOPERATIVA

Capítol I Disposicions generals

Article 1 Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació d'aquesta llei comprèn totes les societats cooperatives, unions i federacions que desenvolupin principalment la seva activitat societària al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears; tot això, sense perjudici que per completar i millorar els fins, puguin realitzar activitats instrumentals i tenir relacions amb tercers fora de l'àmbit territorial de les Illes Balears.

Article 2 Concepte

La societat cooperativa és aquella associació autònoma de persones que s'han unit de forma voluntària per satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals en comú, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica.

Les cooperatives estan basades en els valors de l'autoajuda, l'autoreponsabilitat, la democràcia, la igualtat, l'equitat i la solidaritat d'acord amb la tradició dels fundadors. Els socis cooperatius fan seus els valors ètics de l'honestat, la transparència, la responsabilitat i la vocació social.

L'estructura i funcionament de la societat cooperativa i la participació dels seus membres han d'ajustar-se als principis del cooperativisme que

seran aplicats en el marc d'aquesta llei.

Article 3 Principis cooperatius

Els principis cooperatius que informen aquesta llei són els següents:

- a) Adhesió voluntària i oberta.
- b) Gestió democràtica i igualtat per part dels socis.
- c) Participació econòmica dels socis.
- d) Autonomia i independència de les entitats cooperatives.
- e) Interès voluntari i limitat de les aportacions al capital social.
- f) Educació, formació i informació dels membres integrants de les cooperatives.
- g) Cooperació entre cooperatives.
- h) Interès per a la comunitat.

Article 4 Denominació

1. La denominació de la societat ha d'incloure necessàriament les paraules societat cooperativa o la seva abreviatura s. coop.

2. Cap societat cooperativa pot adoptar denominació idèntica a la d'una altra ja preexistent. La inclusió en la denominació de la referència a la classe de cooperatives no és suficient per determinar que no hi ha identitat en la denominació.

3. Les societats cooperatives no poden adoptar noms equívocs o que indueixin a confusió amb relació al seu àmbit, objecte social o classe ni amb un altre tipus d'entitat.

4. El certificat que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb idèntica denominació a la cooperativa que es pretén constituir, ha de ser expedit pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

El certificat que acredita que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb idèntica denominació té una vigència màxima de quatre mesos, comptadors des de la data d'expedició.

Article 5 Domicili social

Les societats cooperatives han de tenir el seu domicili social en el territori de les Illes Balears, dintre del qual n'han d'establir la direcció administrativa i empresarial.

Article 6 Operacions amb tercers

1. Les societats cooperatives poden realitzar activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis sols quan ho prevegin els estatuts i en les condicions i amb les limitacions que estableix aquesta llei per a cada classe de cooperativa i les lleis de caràcter sectorial que hi siguin d'aplicació.

2. Això no obstant, tota societat cooperativa pot ser autoritzada per realitzar o, si pertoca, ampliar activitats i serveis amb tercers, quan per circumstàncies excepcionals no imputables a aquesta en operar exclusivament amb el seus socis o amb tercers dintre dels límits establerts en la Llei en atenció a la classe de cooperativa que es tracti, suposi una disminució d'activitat que posi en perill la viabilitat econòmica. L'autorització ha de fixar el termini i la quantia per realitzar d'aquestes activitats en funció de les circumstàncies que concorrin.

La conselleria que tingui atribuïdes les competències en matèria de cooperatives ha de resoldre l'autorització a què es refereix el paràgraf anterior. Quan es tracti de cooperatives de crèdit o assegurances, serà necessari l'autorització de la conselleria competent en la matèria.

3. Els resultats, positius o negatius, que obtinguin les societats cooperatives de les operacions realitzades amb tercers, s'han d'aplicar o imputar al fons de reserva obligatori o al fons de reserva per al reemborsament d'aportacions, d'acord amb el que preveuen els articles 82 i 84 d'aquesta llei.

4. En les societats cooperatives de segon grau, els socis de les quals siguin majoritàriament d'una mateixa classe, s'han d'aplicar a les operacions amb tercers les normes que regulen la classe de societat cooperativa majoritària que integra la de segon grau.

5. Les operacions realitzades entre societats cooperatives que en formen una de segon o d'ulterior grau no tenen la consideració d'operacions amb tercers.

Article 7 Seccions

1. Els estatuts poden preveure la constitució i el funcionament de seccions amb autonomia de gestió i patrimoni separat al si de la cooperativa, per desenvolupar activitats econòmiques específiques, derivades o complementàries al seu objecte social.

Amb aquests efectes, els estatuts han de preveure una junta de socis de la secció, integrada pels que s'hi han adscrit. Se li poden delegar competències pròpies de l'assemblea general sobre les matèries que no afectin el règim general de la societat cooperativa. Els acords adoptats s'han d'incorporar al llibre d'actes de la junta de socis de la secció i obliguen tots els socis que hi estiguin inscrits, incloent-hi els dissidents i els no assistents. Els acords esmentats poden ser impugnats en els termes previstos en aquesta llei.

2. El consell rector de la cooperativa pot acordar motivadament la suspensió dels acords adoptats per la junta de socis de la secció amb efectes immediats i sense perjudici de la seva impugnació d'acord amb l'article 46 d'aquesta llei. Tant l'acord de suspensió com el d'impugnació han de constar en l'ordre del dia de la primera assemblea general que es dugui a terme després de l'acord de suspensió. Aquesta pot deixar sense efecte qualsevol de les mesures adoptades o poden entendre's ratificades en cas contrari.

3. L'afectació del patrimoni de les seccions de les resultes de les operacions que al seu si es realitzin, s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, que s'estableix en l'article 16 d'aquesta llei, sense perjudici que consti expressament en el text dels contractes corresponents. En tot cas, persisteix la responsabilitat patrimonial universal de la cooperativa, excusió feta del patrimoni de la secció afectada i amb atenció a les disposicions que regulen la constitució per fases o promocions respecte a les cooperatives d'habitatges.

4. Les seccions han de portar obligatòriament una comptabilitat diferenciada, sense perjudici de la comptabilitat general de la cooperativa, un llibre registre de socis adscrits i un llibre d'actes de la junta de socis de la secció.

5. Les cooperatives que no siguin de crèdit poden regular estatutàriament l'existència d'una secció de crèdit, la qual no gaudirà de personalitat jurídica independent de la que forma part i tindrà limitació expressa de les seves operacions actives i passives al seu si i als seus socis i associats, si pertoca.

6. En el cas que hi hagi seccions de crèdit a les cooperatives, aquestes han de sotmetre anualment els seus estats financers a auditoria externa i no poden incloure en la seva denominació les expressions cooperativa de crèdit, caixa rural o unes altres d'anàlogues, incloent-hi les abreviatures. En allò que li sigui d'aplicació, es regirà per la normativa reguladora de les cooperatives de crèdit.

Article 8

Classes de cooperatives

1. Les cooperatives de primer grau s'han de constituir acollint-se a qualsevol de les classes següents:

cooperatives de treball associat
cooperatives de consum
cooperatives d'habitatges
cooperatives agràries
cooperatives d'explotació comunitària de la terra
cooperatives de serveis
cooperatives del mar
cooperatives de transport
cooperatives d'assegurances
cooperatives sanitàries
cooperatives d'ensenyament
cooperatives de crèdit
cooperatives d'inserció social.

Amb independència de la seva classe, les cooperatives poden ser denominades i qualificades d'iniciativa social.

2. És d'aplicació a les cooperatives la normativa específica fixada per a la classe de cooperativa de què es tracti, de conformitat amb el capítol XI d'aquesta llei i per les normes de caràcter general establertes en aquest títol. En tot cas, les cooperatives queden subjectes a la legislació específica aplicable en funció de l'activitat empresarial que desenvolupin.

Capítol II De la constitució

Article 9

Personalitat jurídica

1. La societat cooperativa s'ha de constituir mitjançant escriptura pública, que ha d'inscriure's en el registre de cooperatives de les Illes Balears. Amb la

inscripció adquireix personalitat jurídica.

2. Els promotors poden optar per sol·licitar la qualificació prèvia del projecte d'estatuts davant el registre de cooperatives de les Illes Balears o atorgar directament l'escriptura pública de constitució.

Article 10

Procés de constitució

1. La cooperativa pot constituir-se o bé celebrant prèviament l'assemblea constituent o bé pel tràmit abreujat de comparèixer els socis promotors davant notari per atorgar directament l'escriptura de constitució.

2. L'assemblea constituent ha d'estar formada pels socis promotors, els quals han d'acomplir necessàriament els requisits que s'exigeixin per adquirir la condició de soci de la societat cooperativa de què es tracti.

El president i el secretari de l'assemblea constituent seran elegits entre els promotors assistents.

3. L'assemblea constituent ha de deliberar i adoptar els acords sobre tots els aspectes que siguin necessaris per atorgar l'escriptura de constitució corresponent. L'acta ha de recollir almanco els punts següents:

- Lloc i data de la reunió.
- Relació d'assistents amb les dades establertes per atorgar l'escriptura de constitució de la societat.
- Classe de cooperativa que s'ha de constituir.
- Aprovació dels estatuts socials.
- Designació d'entre els promotors de qui, després d'haver inscrit la societat, han d'ocupar els càrrecs del primer consell rector i l'interventor o els interventors i, si pertoca, els del comitè de recursos.
- Forma i terminis en què els promotors han de desemborsar la part de l'aportació obligatòria mínima per ser soci, subscripta i no desemborsada.
- Aprovació de la valoració de les aportacions no dineràries, si les hi ha.
- Nomenament d'entre els promotors de la persona o persones que, actuant com a gestors, han de realitzar els actes necessaris per inscriure la cooperativa projectada i per atorgar l'escriptura de constitució.

L'acta ha de ser certificada per qui va exercir les funcions de secretari de l'assemblea constituent, amb el vistiplau del seu president.

4. L'escriptura de constitució ha d'atorgar-se en el termini de dos mesos, comptadors des de la data de celebració de l'assemblea constituent o, si pertoca, des de la notificació de l'acord de qualificació prèvia del projecte d'estatuts socials.

Article 11

Nombre mínim de socis

Les cooperatives de primer grau han d'estar integrades com a mínim per tres socis. Les de segon grau almanco per dues cooperatives.

Article 12

Societat cooperativa en constitució

1. Els promotors han de reunir els requisits exigits per adquirir la condició de soci de la cooperativa, d'acord amb les normes establertes en l'article 19 d'aquesta llei per a la classe de cooperativa de què es tracti i en els seus estatuts, i han de realitzar totes les actuacions necessàries per constituir-la.

2. Els promotors de la societat cooperativa en constitució o aquells designats d'entre aquests en l'assemblea constituent, han de subscriure en nom de la societat els actes i els contractes indispensables per constituir-la, així com els que l'assemblea esmentada els encomani expressament, actuant en nom i representació de la futura societat fins que s'inscriu en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. De l'acompliment dels actes i contractes subscrits en nom de la projectada societat cooperativa abans que s'inscriu, responen solidàriament qui els ha signat.

Les conseqüències que se'n deriven han de ser assumides per la cooperativa després de la seva inscripció, així com les despeses ocasionades per obtenir-la, si han estat necessàries per constituir-se, si s'accepten expressament en el termini de tres mesos des de la inscripció o si han estat realitzades dins de les seves facultats per les persones designades per a això per tots els promotors. En aquests supòsits s'extingeix la responsabilitat solidària a què es refereix el paràgraf anterior, sempre que el patrimoni social sigui suficient per afrontar-los.

4. Mentre no s'inscriu en el registre, la projectada societat cooperativa

ha d'afegir a la denominació les paraules en constitució.

Article 13

Esriptura de constitució

1. L'escriptura pública de constitució de la societat cooperativa ha de ser atorgada per tots els promotors i s'hi ha d'expressar:

- a) Identitat dels atorgants.
- b) Manifestació que aquests reuneixen els requisits necessaris per ser soci.
- c) Voluntat de constituir una societat cooperativa i la classe de què es tracta.
- d) Acreditació per part dels atorgants d'haver subscrit l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci i d'haver-la desemborsat almanco en la proporció exigida.
- e) El valor assignat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha, fent-hi constar les seves dades registrals, amb detall de les realitzades pels diferents promotors.
- f) Acreditació dels atorgants que l'import total de les aportacions desemborsades no és inferior al del capital social mínim establert estatutàriament.
- g) Identificació de les persones que, en haver inscrit la societat, han d'ocupar els diferents càrrecs del primer consell rector, el d'interventor o interventors i la declaració que no estan sotmesos a causa d'incapacitat o a cap prohibició per exercir-los.
- h) Declaració que no hi ha cap altra entitat amb idèntica denominació. Amb aquest efecte, s'ha de presentar al notari el certificat acreditatiu expedid pel registre de cooperatives de les Illes Balears.
- i) Estatuts socials.

2. En l'escriptura de constitució es poden incloure tots els pactes i condicions que els promotors considerin convenient establir, sempre que no s'oposin al que disposa aquesta llei.

Article 14

Contingut dels estatuts socials

1. En els estatuts s'ha de fer constar almanco:

- a) Denominació de la societat.
- b) Objecte social.
- c) Domicili.
- d) Àmbit territorial d'actuació.
- e) Durada de la societat.
- f) Capital social mínim.
- g) Aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, forma i terminis de desemborsament i els criteris per fixar l'aportació obligatòria que han d'efectuar els nous socis que s'incorporin a la cooperativa.
- h) Forma d'acreditar les aportacions al capital social.
- i) Meritació o no d'interessos per les aportacions obligatòries al capital social.
- j) Classes de socis, requisits per a la seva admissió, per a la baixa voluntària o obligatòria i règim aplicable.
- k) Drets i deures dels socis.
- l) Dret de reemborsament de les aportacions dels socis, així com el seu règim de transmissió.
- m) Normes de disciplina social, tipificació de les faltes i sancions, procediment sancionador i pèrdua de la condició de soci.
- n) Composició del consell rector, nombre d'interventors i, si pertoca, de membres del comitè de recursos, així com la durada dels càrrecs respectius.
- o) S'han d'incloure també les exigències imposades per aquesta llei per a la classe de cooperativa de què es tracti.

2. Sense perjudici del previst en l'apartat anterior, els estatuts socials poden incorporar tota disposició que considerin convenient per al millor desenvolupament de la seva activitat, sempre amb subjecció al que estableix aquesta llei.

3. Qualsevol modificació dels estatuts s'ha de fer constar en escriptura pública, la qual s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. Els estatuts poden ser desplegats mitjançant un reglament de règim intern.

Article 15

Inscripció

1. Els promotors poden sol·licitar al registre de cooperatives de les Illes Balears la qualificació prèvia del projecte d'estatuts.

2. S'ha d'adjuntar a la sol·licitud de la qualificació prèvia esmentada dos

exemplars del projecte d'estatuts, certificat que no hi ha inscrita cap altra societat amb idèntica denominació expedida pel registre de cooperatives de les Illes Balears i, si pertoca, acta de l'assemblea constituent.

3. En tot cas, els promotors o les persones que hagin estat designades d'entre aquells a l'efecte en l'escriptura de constitució, han de sol·licitar en el termini de dos mesos des del seu atorgament la inscripció de la societat en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. El registre de cooperatives de les Illes Balears ha d'inscriure la societat cooperativa o denegar-ne la inscripció en el termini de seixanta dies des de la presentació de l'escriptura de constitució i ha de notificar a les persones interessades els motius pels quals es denega i els recursos de què disposen contra la resolució. Si no hi ha resolució expressa del registre en el termini esmentat, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada per silenci negatiu.

5. Si la sol·licitud es produeix transcorreguts sis mesos, és precís adjuntar la ratificació de l'escriptura de constitució en document públic. Entre la data de ratificació del document públic i la data de la sol·licitud d'inscripció en el registre de cooperatives no pot transcórrer més d'un mes.

6. Havent transcorregut dotze mesos des de l'atorgament de l'escriptura de constitució sense que s'hagi inscrit la societat, el registre de cooperatives pot denegar la inscripció amb caràcter definitiu.

Capítol III

Del registre de cooperatives

Article 16

Organització i eficàcia

1. El registre de cooperatives de les Illes Balears és públic i està adscrit a la conselleria competent en matèria de cooperatives.

El registre de cooperatives de les Illes Balears és únic i tindrà la seva seu a Palma. Es poden establir les delegacions que es considerin convenientes i, en tot cas, n'hi ha d'haver una a Menorca i una altra a Eivissa. Per raó de la matèria hi poden haver altres seccions del registre de cooperatives, en atenció a la seva classe i competència.

2. L'eficàcia del registre de cooperatives de les Illes Balears ve definida pels principis de publicitat formal i material, legalitat, legitimació o presumpció de validesa i d'exactitud, prioritat i tracte successiu.

La publicitat es farà efectiva mitjançant el certificat del contingut dels assentaments expedid pel registre de cooperatives de les Illes Balears o per una simple nota informativa. El certificat serà l'únic mitjà d'acreditar fefaentment el contingut dels assentaments registrals.

Els títols i documents subjectes a inscripció i no inscrits no produeixen efectes davant tercers de bona fe i qui va incórrer en l'omissió no pot invocar-ne la falta d'inscripció.

3. Tots els documents subjectes a inscripció en el registre de cooperatives de les Illes Balears s'han de sotmetre a qualificació, a fi que només hi accedeixin els títols que hagin acomplert els preceptes legals i estatutaris de caràcter imperatiu. La qualificació s'ha de fer en vista dels documents presentats i dels assentaments fets en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. Els assentaments del registre de cooperatives de les Illes Balears produeixen efectes mentre no s'inscriu la declaració d'inexactitud o nul·litat, la qual no pot perjudicar els drets de tercers de bona fe adquirits conforme al contingut del registre.

Article 17

Funcions del registre de cooperatives de les Illes Balears

El registre de cooperatives de les Illes Balears assumeix les funcions següents:

- a) Qualificar, inscriure i certificar els actes als quals es refereix aquesta llei.
- b) Legalitzar els llibres obligatoris de les entitats cooperatives.
- c) Rebre en dipòsit els comptes anuals, així com el certificat acreditatiu del nombre de socis al tancament de l'exercici econòmic.
- d) Rebre en dipòsit, en cas de liquidació de la cooperativa, els llibres i la documentació social.
- e) Expedir certificats sobre la denominació de les cooperatives.
- f) Dictar instruccions i resoldre les consultes que siguin de la seva competència.
- g) Qualsevol altra atribuïda per aquesta llei o per les seves normes de desplegament.

Article 18

Normes supletòries

Quant a terminis, recursos, personar-se en l'expedient, representació i les altres matèries referides al registre de cooperatives de les Illes Balears no regulades expressament en aquesta llei o en les seves normes de desplegament, hi és aplicable la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i de procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, o la que és d'aplicació segons la normativa autonòmica sobre la matèria.

Capítol IV
Dels socis

Secció 1a
Del règim jurídic

Article 19

Persones que poden ser sòcies

1. Poden ser sòcies tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades, amb les excepcions específiques que estableix aquesta llei per a cada classe de cooperativa.

Qualsevol administració o ens públic amb personalitat jurídica pot ser soci d'una cooperativa per prestar serveis públics o per exercir atribucions que tingui reconegudes en l'ordenament jurídic i per exercir la iniciativa econòmica pública, sempre que no suposi exercir autoritat pública.

2. Els estatuts han d'establir els requisits necessaris per adquirir la condició de soci, d'acord amb aquesta llei. En tot cas, ningú no pot pertànyer a una cooperativa a títol d'empresari, contractista, capitalista o un altre d'anàleg, respecte d'aquella o dels socis com a tals.

Article 20

Drets dels socis

1. Els socis poden exercir tots els drets reconeguts legalment o estatutàriament.

2. En especial tenen dret a:

- Assistir a les reunions, participar en els debats, formular propostes segons la regulació estatutària i votar les propostes que se'ls sotmetin a l'assemblea general i als altres òrgans col·legiats dels quals formin part.
- Ser elector i ser elegible per als càrrecs dels òrgans socials.
- Participar en totes les activitats de la cooperativa, en especial les formatives i educatives, sense discriminacions.
- El retorn cooperatiu, si pertoca.
- L'actualització, quan procedeixi, i la liquidació de les aportacions al capital social, així com a percebre interessos per aquestes.
- La baixa voluntària.
- Rebre la informació necessària per exercir els seus drets i per acomplir les seves obligacions.
- La formació professional adequada per realitzar la seva feina, únicament en el cas dels socis treballadors i els socis de treball.

Article 21

Obligacions i responsabilitat dels socis

1. Els socis estan obligats a acomplir els deures legals i estatutaris.

2. En especial, els socis tenen les obligacions següents:

- Assistir a les reunions de l'assemblea general i dels altres òrgans als quals siguin convocats.
- Acomplir els acords vàlidament adoptats pels òrgans socials de la cooperativa, sense perjudici del que disposa aquesta llei per al cas que l'acord impliqui assumir obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts.
- Participar en les activitats cooperativitzades que desenvolupa la societat per acomplir la seva finalitat social en la quantia mínima obligatòria establerta en els seus estatuts. Quan hi hagi causa justificada, el consell rector pot alliberar d'aquesta obligació al soci en la quantia que sigui procedent i segons les circumstàncies que concorrin.
- Guardar secret sobre els assumptes i dades de la cooperativa la divulgació dels quals puguin perjudicar els interessos socials licits.
- Acceptar els càrrecs per als quals sigui elegit, llevat de causa justa d'excusa.
- Acomplir amb les obligacions econòmiques que li corresponguin.
- No realitzar activitats competitives amb les activitats empresarials

que desenvolupi la cooperativa, llevat d'autorització expressa del consell rector.

h) Participar en totes les activitats formatives i educatives de la cooperativa.

3. La responsabilitat del soci pels deutes socials està limitada a les aportacions al capital social que hagués subscrit, estiguin o no desemborsades en la seva totalitat.

Això no obstant, el soci que sigui declarat baixa a la cooperativa ha de respondre personalment pels deutes socials, amb l'exclusió prèvia de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la condició de soci, per les obligacions concretes per la cooperativa anteriorment a la seva baixa, fins a l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social.

Article 22

Dret d'informació

1. Tot soci de la cooperativa pot exercir el dret d'informació en els termes previstos en aquesta llei, en els estatuts o en els acords de l'assemblea general.

2. El soci té dret com a mínim a:

- Rebre còpia dels estatuts socials i, si n'hi ha, del reglament de règim intern i de les seves modificacions, amb menció expressa del moment de l'entrada en vigor d'aquestes.
- Lliure accés als llibres de registre de socis de la cooperativa i al llibre d'actes de l'assemblea general i, si ho sol·licita, el consell rector ha de proporcionar-li còpia certificada dels acords adoptats en les assemblees generals.
- Rebre del consell rector, si ho sol·licita, una còpia certificada dels acords del consell que l'afectin, individualment o particularment i, en tot cas, que se li mostri i aclareixi, en un termini no superior a un mes, l'estat de la seva situació econòmica en relació amb la cooperativa.
- Examinar en el domicili social i en aquells centres de treball que determinin els estatuts, en el termini comprès entre la convocatòria de l'assemblea i la seva celebració, els documents que s'hi sotmetran i, en particular, els comptes anuals, l'informe de gestió, la proposta de distribució de resultats i l'informe dels interventors o l'informe d'auditoria, segons els casos.
- Sol·licitar per escrit anteriorment a la celebració de l'assemblea o verbalment en el seu transcurs, l'ampliació de tota la informació que consideri necessària en relació amb els punts continguts en l'ordre del dia. Els estatuts han de regular el termini mínim d'antelació per presentar en el domicili social la sol·licitud per escrit i el termini màxim en què el consell rector pot respondre fora de l'assemblea, per la complexitat de la petició formulada.
- Sol·licitar per escrit i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes previstos en els estatuts i, en particular, sobre la que afecti els seus drets econòmics o socials. En aquest supòsit, el consell rector ha de facilitar la informació sol·licitada en el termini d'un mes o, si es considera que és d'interès general, en l'assemblea més pròxima a celebrar, incloent-la en l'ordre del dia.
- Quan el deu per cent dels socis de la cooperativa o, si aquesta en té més de mil, cent socis sol·licitin per escrit al consell rector la informació que considerin necessària, aquest ha de proporcionar-la també per escrit en un termini no superior a un mes.

3. En els supòsits dels apartats e), f) i g) del punt anterior, el consell rector pot negar la informació sol·licitada mitjançant resolució motivada i per escrit, quan proporcionar-la posi en greu perill els interessos legítims de la cooperativa o quan la petició constitueixi obstrucció reiterada o abús manifest per part dels socis sol·licitants. Això no obstant, aquestes excepcions no són procedents quan la informació hagi de proporcionar-se en l'acte de l'assemblea i aquesta doni suport a la sol·licitud d'informació per més de la meitat dels vots presents i representats i, en els altres supòsits, quan així ho acordi el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general com a conseqüència del recurs interposat pels socis sol·licitants de la informació.

En tot cas, la negativa del consell rector a proporcionar la informació sol·licitada pot ser impugnada pels sol·licitants pel procediment a què es refereix aquesta llei. A més, respecte als supòsits de les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior d'aquest article, poden acudir al procediment previst en la Llei processal civil vigent.

Article 23

Admissió de nous socis

1. Per adquirir la condició de soci, és necessari subscriure l'aportació obligatòria al capital social que li correspongui, efectuar el seu desemborsament en la forma i terminis establerts estatutàriament i abonar, quan procedeixi, la quota d'ingrés d'acord amb el que disposa l'article 77 d'aquesta llei.

2. La sol·licitud per adquirir la condició de soci s'ha de formular per escrit al consell rector, que ha de resoldre i comunicar la seva decisió en un termini no superior a tres mesos, comptador des que s'ha rebut aquella, i ha de donar publi-

citada de l'acord en la forma establerta estatutàriament. Havent transcorregut el termini sense haver-se adoptat la decisió, s'entén estimada.

3. L'acord d'admissió pot ser impugnat pel nombre de socis i en la forma determinada estatutàriament i és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

Havent-se denegat l'admissió, que ha de ser motivada i per escrit, el sol·licitant pot recórrer en el termini d'un mes, comptador des de la data de notificació de l'acord del consell rector, davant el comitè de recursos o, si de cas en manca, davant l'assemblea general. El comitè de recursos ha de resoldre en un termini màxim d'un mes, comptador des de la presentació de la impugnació i l'assemblea general, en la primera reunió que es realitzi. En ambdós supòsits és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

L'adquisició de la condició de soci queda en suspens fins que hagi transcorregut el termini per recórrer l'admissió o, si aquesta és recorreguda, fins que resolgui el comitè de recursos o, si pertoca, l'assemblea general.

Article 14

Baixa voluntària del soci

1. El soci pot donar-se de baixa voluntàriament de la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant preavis per escrit al consell rector. El termini de preavis, el qual han de fixar els estatuts, no pot ser inferior a tres mesos ni superior a sis. El seu incompliment pot donar lloc a la indemnització de danys i perjudicis corresponent.

La qualificació i la determinació dels efectes de la baixa és competència del consell rector, el qual ha de formalitzar-la en el termini de tres mesos, comptador des de la data d'efecte de la baixa —llevat que els estatuts estableixin un termini diferent—, mitjançant escrit motivat que ha de ser comunicat al soci interessat. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector hagi resolt, el soci pot considerar la seva baixa com a justificada als efectes de la seva liquidació i reemborsament d'aportacions al capital, tot això sense perjudici del que preveu l'article 76 d'aquesta llei.

2. Els estatuts poden exigir el compromís del soci de no donar-se de baixa voluntàriament sense causa justa fins al final de l'exercici econòmic en què vulgui causar baixa, o fins que hagi transcorregut des de la seva admissió el temps que fixin els estatuts, el qual no pot ser superior a cinc anys. Això no obstant, per acord de l'assemblea general es poden establir uns altres compromisos de permanència específics en funció de les obligacions que posteriorment a l'ingrés siguin assumides pels socis a través de l'òrgan esmentat.

Les baixes que es produeixin dins dels terminis de permanència tenen la consideració de baixes no justificades, llevat que el consell rector, atenant les circumstàncies del cas, acordin motivadament el contrari. En cas de baixa injustificada per incompliment del termini de preavis, el consell rector pot entendre com a data d'efectes de la baixa, quant al termini de liquidació i reemborsament d'aportacions, el de l'acabament de tal període.

3. El soci que hagi salvat expressament el seu vot o estigui absent i disconforme amb qualsevol acord de l'assemblea general, que impliqui l'assumpció d'obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts, pot donar-se de baixa, que té la consideració de justificada, mitjançant escrit dirigit al consell rector dins dels quaranta dies, comptadors des de l'endemà de la recepció de l'acord.

Article 25

Baixa obligatòria del soci

1. S'han de declarar baixa obligatòria els socis que perdin els requisits exigits per ser-ho segons aquesta llei o els estatuts de la cooperativa.

El consell rector, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, ha d'acordar la baixa obligatòria o bé d'ofici, o bé a petició de qualsevol altre soci o del mateix afectat.

L'acord del consell rector és executiu des que es notifiqui la ratificació del comitè de recursos o, si de cas en manca, de l'assemblea general, o hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet. Això no obstant, pot establir amb caràcter immediat la suspensió cautelar de drets i obligacions del soci fins que l'acord sigui executiu si així ho preveuen els estatuts, els quals han de determinar l'abast de la suspensió esmentada. El soci conserva el dret de vot a l'assemblea general mentre l'acord no sigui executiu.

2. El soci disconforme amb l'acord motivat del consell rector sobre la qualificació i els efectes de la seva baixa pot impugnar-ho mitjançant el procediment establert en l'article 54 d'aquesta llei.

Secció 2a Del soci de treball

Article 26

Concepte

En les societats cooperatives de primer grau que no siguin de treball associat o d'explotació comunitària de la terra i, en les de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden preveure l'admissió de socis de treball que siguin persones físiques, l'activitat cooperativitzada dels quals consistirà en la prestació del seu treball personal a la cooperativa.

Article 27

Règim jurídic

1. Són d'aplicació als socis de treball les normes establertes en aquesta llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions establertes en aquesta secció.

2. Els estatuts de les cooperatives que prevegin l'admissió de socis de treball, han de fixar els criteris que n'assegurin la participació equitativa i ponderada en les obligacions i drets de naturalesa social i econòmica.

En tot cas, les pèrdues determinades en funció de l'activitat cooperativitzada de prestació de treball desenvolupada pels socis de treball s'han d'imputar al fons de reserva i, si de cas en manca, als socis usuaris, en la quantia necessària per assegurar als socis de treball una retribució mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona pel mateix treball i, en tot cas, no inferior al salari mínim interprofessional.

3. Si els estatuts preveuen un període de prova per als socis de treball, aquest no és procedent si el nou soci porta a la cooperativa com a treballador per compte d'altri el temps que correspon al període de prova.

4. Els socis de treball poden formar part del consell rector en la forma prevista en aquesta llei.

Secció 3a

De les normes de disciplina social

Article 28

Principi de tipicitat

Els socis només poden ser sancionats per les faltes tipificades prèviament en els estatuts, que s'han de classificar en lleus, greus i molt greus.

Article 29

Prescripció

1. Les infraccions lleus comeses pels socis prescriuen al mes; les greus, als dos mesos, i les molt greus, als tres mesos.

2. Els terminis començaran a computar-se a partir de la data en què el consell rector va tenir coneixement de la seva comissió i, en tot cas, a l'any d'haver-se comès.

3. La prescripció de les infraccions s'interromp per la incoació del procediment sancionador, però només en el cas que en el mateix recaigui resolució d'aquesta, i es notifiqui en el termini de tres mesos des que es va iniciar.

4. El termini s'interromp en incoar-se el procediment sancionador i corre de nou si en el termini de tres mesos no es dicta i notifica la resolució.

Article 30

Procediment sancionador

Els estatuts han d'establir els procediments sancionadors i els recursos que siguin procedents respectant les normes següents:

a) La facultat sancionadora és competència indelegable del consell rector.

b) En tots els supòsits és preceptiva l'audiència prèvia de les persones interessades, als efectes de la qual aquests han de disposar d'un termini mínim de deu dies per presentar les alegacions, les quals han de realitzar-se per escrit en els casos de faltes greus o molt greus.

c) L'acord de sanció pot ser impugnat en el termini d'un mes, comptador des de la notificació davant el comitè de recursos, el qual ha de resoldre en el termini de dos mesos o, si de cas en manca, davant de l'assemblea general, la qual ha de resoldre en la primera sessió que celebri. Havent transcorregut els terminis esmentats sense haver-se resolt i notificat el recurs, s'entén que aquest ha estat estimat.

En el supòsit que la impugnació no sigui admesa o es desestimi, es pot recórrer en el termini d'un mes des de la seva no admissió o notificació davant del jutge de Primera Instància pel curs processal previst en l'article 46 d'aquesta llei.

Article 31

Suspensió de drets

1. La sanció de suspendre el soci en els seus drets s'ha de regular en els estatuts socials per al supòsit en què el soci estigui al descobert de les seves obligacions econòmiques o no participi en les activitats cooperativitzades.

2. En cap cas aquesta sanció pot afectar els drets següents: informació, percebre retorn, meritació d'interessos per les seves aportacions al capital social i la seva actualització.

Article 32
Expulsió

1. L'expulsió dels socis només és procedent per falta molt greu.

2. L'acord d'expulsió serà executiu després que el ratifiqui el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general mitjançant votació secreta o quan hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet. Això no obstant, pot aplicar-se el règim de suspensió cautelar previst en l'article 25 d'aquesta llei.

Capítol V
De l'associat

Article 33
Concepte

1. Els estatuts poden preveure l'existència d'associats a la cooperativa, persones físiques o jurídiques que, sense poder desenvolupar o participar en l'activitat cooperativitzada, poden contribuir a la consecució del seu objecte social mitjançant aportacions al capital. Aquestes aportacions són de caràcter voluntari.

2. Una mateixa persona no pot tenir simultàniament en la mateixa cooperativa la condició de soci i d'associat.

Article 34
Admissió i baixa

1. La sol·licitud d'admissió com a associat s'ha de formular per escrit al consell rector. Aquest resol sense possibilitat de recurs, llevat que el sol·licitant hagi tingut amb anterioritat immediata la condició de soci. En aquest cas pot recórrer davant de l'assemblea general en el termini màxim de vint dies.

Per adquirir la condició d'associat és necessari desemborsar l'aportació econòmica que fixi l'assemblea general a proposta del consell rector. Aquestes aportacions, que formen part del capital social, s'han d'acreditar mitjançant títols nominatius i especials que s'han de reflectir en comptes diferents a les dedicades a les aportacions dels socis.

2. L'associat pot donar-se de baixa voluntàriament a la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant comunicació per escrit al consell rector. Això no obstant, els estatuts poden exigir el compromís de l'associat de no donar-se de baixa a la cooperativa fins que hagi transcorregut des de la seva admissió el temps que aquests fixin, el qual no pot ser superior a tres anys.

3. Les cooperatives, mentre tinguin associats, no poden suprimir aquesta figura dels seus estatuts socials.

4. És d'aplicació als associats les normes de disciplina social que regula aquesta llei per als socis, amb les particularitats pròpies del seu règim jurídic.

Article 35
Règim jurídic

1. S'aplica als associats el mateix règim jurídic previst en aquesta llei per als socis, amb les excepcions contingudes en els apartats següents.

2. En especial, els associats tenen dret a:

- Realitzar noves aportacions de caràcter voluntari al capital social.
- Participar en l'assemblea general amb veu i un conjunt de vots que, sumats entre si, no representin més del trenta per cent de la totalitat dels vots dels socis existents en la cooperativa en la data de la convocatòria de l'assemblea general.
- Percebre l'interès que es pacti per a les seves aportacions al capital social. Aquest no pot ser inferior al percebut pels socis i no pot superar en cinc punts l'interès legal del diner.
- En el cas que ho prevegin els estatuts, ser membre del consell rector en les condicions previstes en l'article 49 d'aquesta llei.

3. Els associats no poden en cap cas:

- Desenvolupar o participar en l'activitat cooperativitzada.
- Percebre retorn cooperatiu.
- Superar en el seu conjunt el quaranta per cent d'aportacions al capital social.
- Actualitzar les seves aportacions al capital social, en els casos en què ho autoritzi la normativa corresponent sobre actualització de balanços.

Capítol VI
Dels òrgans de la societat cooperativa

Article 36
Determinació

1. Són òrgans necessaris de les societats cooperatives:

- Assemblea general.
- Consell rector.
- Interventors.

2. La societat cooperativa pot preveure l'existència d'un comitè de recursos i unes altres instàncies de caràcter consultiu o assessor, les funcions dels quals han de determinar-se en els estatuts i no poden coincidir en cap cas amb les pròpies dels òrgans socials.

Secció 1a
De l'assemblea general

Article 37
Assemblea general

1. L'assemblea general constituïda pels socis de la cooperativa i, si pertoca, pels associats és l'òrgan suprem d'expressió de la voluntat social en les matèries el coneixement de les quals li atribueix aquesta llei i els estatuts.

2. Els acords adoptats per l'assemblea general d'acord amb la llei i els estatuts, obliguen tots els socis i associats assistents i els que no han participat en la reunió.

Article 38
Classes d'assemblees generals

1. Les assemblees generals poden ser ordinàries i extraordinàries.

2. L'assemblea general ordinària és aquella que, havent de reunir-se anualment dins dels sis mesos següents al tancament de l'exercici econòmic anterior, té com a objecte la censura de la gestió social, i l'aprovació, si és procedent, del balanç social, dels comptes anuals i distribució dels excedents o imputació de pèrdues, així com establir la política general de la cooperativa. Sense perjudici d'això avantdit, en l'ordre del dia de l'assemblea general ordinària es pot incloure, a més, qualsevol altre assumpte propi de la cooperativa.

3. Tota assemblea que no fos la prevista en el paràgraf anterior té la consideració d'extraordinària.

4. En el supòsit que l'assemblea general ordinària se celebri fora del termini previst en aquesta llei, aquesta és vàlida, sense perjudici de les responsabilitats que pertocuin al consell rector, tant davant els socis com davant l'entitat.

Article 39
Competències

1. Són competència de l'assemblea general tots els assumptes propis de la cooperativa, encara que la tinguin atorgada uns altres òrgans socials. En aquest darrer supòsit, és necessari que l'acord sigui adoptat per més dels dos terços de socis o associats que estiguin presents o representats en l'assemblea, sempre que aquesta representació sigui superior, alhora, al cinquanta per cent dels socis que formin part de la cooperativa.

2. Són competència exclusiva i indelegable de l'assemblea general els acords que s'hagin d'adoptar sobre les matèries següents:

- Nomenar i revocar els membres del consell rector, interventors, liquidadors i membres del comitè de recursos quan ho prevegin els estatuts socials, així com nomenar els auditors de comptes.
- Aprovar la gestió social i el balanç social i dels comptes i distribuir els excedents o imputar les pèrdues.
- Establir noves aportacions obligatòries, voluntàries i actualitzar les aportacions, així com de les quotes d'ingrés i periòdiques.
- Emetre obligacions, títols participatius i uns altres finançaments, segons el que preveu aquesta llei.
- Modificar els estatuts socials.
- Aprovar i modificar el reglament de règim interior.
- Fusionar, escindir, dissoldre i reactivar, si pertoca, la cooperativa.

h) Aprovar el balanç final de liquidació; constituir cooperatives de primer, segon o ulterior grau; crear, adherir o separar als consorcis, les federacions i les associacions; crear i extingir seccions de la cooperativa; participar en empreses no cooperatives, i constituir grups cooperatius o adherir-s'hi.

i) Alienar, cedir, traspasar o constituir algun dret real de garantia sobre l'empresa o d'alguna part seva que tingui la consideració de centre de treball o d'algun dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.

j) Exercir l'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector, interventors, liquidadors i auditors, així com transgir-hi o renunciar-hi.

k) Establir la política general de la cooperativa, així com prendre acords respecte de qualsevol acte que fos establert en norma legal o estatutària.

3. Són nuls de ple dret tots els acords que sobre les matèries esmentades siguin adoptats per qualsevol altre òrgan social o de manera diferent a l'estaberta en aquesta llei.

4. Sense perjudici de l'avantdit, és competència de l'assemblea general conèixer i resoldre els recursos que, si no hi ha comitè de recursos, es formulin davant seu per persones legitimades per a això.

5. D'acord amb l'article 65 d'aquesta llei, l'assemblea general pot conèixer potestativament dels recursos que se li plantegin.

6. En ambdós supòsits si l'assemblea general no ha resolt expressament en el termini establert en aquesta llei, el recurs s'ha d'entendre estimat.

Article 40 Convocatòria

1. L'assemblea general ordinària ha de ser convocada pel consell rector dins dels sis mesos següents al tancament de cada exercici econòmic. Si transcorre el termini esmentat sense haver-hi convocatòria, la efectuaran els interventors en la forma prevista en l'article 58 d'aquesta llei.

Si transcorre un mes des de l'acabament del termini legal per a la convocatòria sense que cap òrgan social competent l'hagi fet, qualsevol soci o associat pot sol·licitar-la al jutge competent.

Sempre que hi hagi motivació i a petició del consell rector o dels interventors, el termini legal per convocar l'assemblea general ordinària, pot ser prorrogat per l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma, sense perjudici de les facultats conferides als interventors en aquesta llei.

2. El consell rector ha de convocar l'assemblea general extraordinària sempre que ho estimi convenient per als interessos socials i quan ho sol·liciti un nombre de socis o associats que representi almanco el vint per cent dels que formen part de la cooperativa.

En aquest darrer supòsit, la convocatòria s'ha de fer ineludiblement durant els quinze dies següents a la data en què ha estat sol·licitada de forma fefaent al consell rector, i s'ha d'incloure necessàriament en l'ordre del dia tots els assumptes que han estat objecte de petició en la sol·licitud.

Si no es du a terme la convocatòria, els sol·licitants poden efectuar la lliurant l'ordre del dia al consell rector per informar els socis mitjançant publicació.

3. La convocatòria de l'assemblea general s'ha d'efectuar amb una antelació mínima de quinze dies a la data de la sessió i abans de dos mesos del dia en què es convoca. A aquests efectes, s'ha de notificar a cada soci i a cada associat en la forma que estableixin els estatuts i hi ha de constar justificació documental expedida pel secretari del consell rector de la tramesa de les comunicacions en el termini previst.

Quan la convocatòria de l'assemblea general afecti cooperatives de més de dos-cents cinquanta socis, s'ha de fer mitjançant anunci públic en el domicili social, en cada un dels centres en què desenvolupi l'activitat la cooperativa i en un dels diaris de més circulació de l'illa del domicili social de la cooperativa i, si és procedent, en la forma prevista pels estatuts socials.

4. La convocatòria ha d'expressar clarament: denominació i domicili de la cooperativa; ordre del dia; lloc, dia i hora de la sessió, tant en primera com en segona convocatòria i l'interval de temps entre les dues, d'acord amb els estatuts.

Així mateix, en la convocatòria s'ha de fer constar la relació completa d'informació o documentació que estigui a disposició dels socis en la forma que determinin els estatuts.

Article 41 Constitució i funcionament de l'assemblea general

1. L'assemblea general té caràcter d'universal quan hi són presents o representats tots els socis i associats de la cooperativa i decideixen per unanimitat la seva celebració i els assumptes que s'hi han de tractar.

2. La reunió de l'assemblea general ha de celebrar-se, llevat de la que tingui caràcter d'universal, al lloc on estigui ubicat el domicili social de la cooperativa. Tanmateix, els estatuts poden preveure els criteris que el consell rector ha de tenir en compte per celebrar l'assemblea general en un lloc diferent al del domicili social quan concorri una causa justificada.

Només tenen dret a assistir a l'assemblea general tots els socis i els associats de la cooperativa que ho siguin en la data de l'anunci de la convocatòria, i que en la data de celebració continuïn essent-ho i no estiguin suspesos de l'exercici d'aquest dret.

3. L'assemblea general està vàlidament constituïda quan assisteixin en primera convocatòria, presents o representats, com a mínim la meitat més un dels socis de la cooperativa. En segona convocatòria quan assisteixin, presents o representats, com a mínim un deu per cent dels vots socials o cent vots socials.

Si la cooperativa té associats no queda vàlidament constituïda l'assemblea general quan el total dels vots presents i representats dels socis és inferior a la dels associats.

Correspon al president de la cooperativa o a qui actuï en lloc seu, assistit pel secretari del consell rector, el còmput d'assistència i la declaració que l'assemblea general queda constituïda d'acord amb les previsions establertes a l'efecte.

4. L'assemblea general està presidida pel president del consell rector, que també ho és de la cooperativa o, si de cas en manca, el vicepresident. En absència de tots dos, pel soci que decideixi la mateixa assemblea. Actuarà com a secretari el secretari del consell rector o, si de cas en manca, el soci elegit per l'assemblea general.

Quan en l'ordre del dia figurin assumptes que afectin directament les persones que hagin d'exercir les funcions de president o de secretari, aquestes s'han d'encomanar als socis que l'assemblea elegeixi.

5. Les funcions específiques del president de l'assemblea són:

- Fer el còmput d'assistència i proclamar la constitució de l'assemblea general.
- Dirigir les deliberacions.
- Mantenir l'ordre de la sessió, podent expulsar els assistents que facin obstrucció o faltin al respecte a l'assemblea o a algun dels assistents. L'expulsió ha de ser motivada i s'ha de reflectir a l'acta.
- Vetllar per l'acompliment de les formalitats legals.

6. Les votacions han de ser secretes quan tinguin per finalitat l'exclusió d'un soci, l'elecció o la revocació dels membres dels òrgans socials, l'acord per exercir l'acció de responsabilitat contra els membres esmentats, així com l'acord de transgir o de renunciar a l'exercici d'aquesta acció.

Igualment, quan ho sol·licitin un deu per cent dels socis i associats, presents o representats, ho estableixi aquesta llei o els estatuts socials, els acords sobre qualsevol punt de l'ordre del dia s'han d'adoptar mitjançant votació secreta.

7. Els estatuts socials han de regular el procediment a seguir en el cas que en acabar una jornada no finalitzi la celebració d'una assemblea. És competència de l'assemblea acordar la pròrroga o les pròrrogues successives.

8. Si ho preveuen els estatuts socials o ho acorda l'assemblea general, poden assistir a l'assemblea, amb veu i sense vot, persones que no tinguin el caràcter de socis o associats. Aquestes persones poden haver estat convocades pel consell rector o pel president de l'assemblea en considerar convenient la seva assistència. No obstant això, si s'oposen la majoria dels assistents o el punt de l'ordre del dia que es tracti és el relatiu a elecció o revocació de càrrecs no poden assistir-hi.

Article 42 Dret al vot

1. A les cooperatives de primer grau cada soci té dret a un vot.

2. Això no obstant, per al cas de cooperatives agràries, de serveis, de transport i del mar i de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden establir el sistema de vot plural en funció del grau de participació de cada soci en l'activitat cooperativitzada, i si pertoca, del nombre de socis de cada entitat associada, sense que cap soci pugui disposar de més d'un terç dels vots totals, llevat que la societat estigui integrada només per tres socis; en aquest cas el límit s'ha d'ele-

var al quaranta per cent.

3. A les cooperatives de crèdit i assegurances els és d'aplicació l'establert en la normativa especial d'aquestes entitats.

4. En cap cas hi ha vot de qualitat i el conjunt dels vots dels associats no pot assolir el trenta per cent del total dels vots socials.

Article 43
Vot per representant

1. Els socis poden fer-se representar a l'assemblea per un altre soci; aquest, però, no en pot representar més de dos. La representació dels menors d'edat i d'incapacitats s'ha d'ajustar a les normes generals que li siguin d'aplicació.

2. A excepció del soci que cooperativitza el seu treball o del soci que el té impedit per alguna norma específica, els estatuts de les cooperatives, poden preveure que el soci sigui representat a l'assemblea pel seu cònjuge, o persona amb qui convisqui de manera habitual o un altre familiar que tingui plena capacitat d'actuar.

3. Les persones jurídiques que tinguin la condició de socis són representades pels qui tinguin legalment la seva representació o per les persones que designin. No és lícita la representació conferida a una persona jurídica ni l'atorgada a qui la representi.

4. La representació ha d'atorgar-se per escrit i especialment per a cada assemblea. A aquests efectes, els Estatuts han d'establir les previsions que estimin oportunes per verificar l'autenticitat i la suficiència de la representació conferida.

Article 44
Adopció d'acords

1. Els acords de l'assemblea general han de ser adoptats per més de la meitat dels vots vàlidament expressats, llevat que estatutàriament s'hagi establert una majoria qualificada. No són computables els vots en blanc ni les abstencions.

2. Sense perjudici de l'avantdit, és necessària la majoria dels dos terços dels vots presents i representats per a les matèries següents:

a) Acords de modificació d'estatuts, fusió, escissió i dissolució i, si és procedent, reactivació, així com en els altres supòsits que específicament es prevegin en aquesta llei.

b) Emissió d'obligacions i uns altres finançaments.

c) Alienació, cessió o traspass de l'empresa o d'alguna de les seves parts que tingui la consideració de centre de treball, o d'algun dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.

d) Quan així ho prevegin els estatuts socials.

3. L'assemblea general, llevat que s'hagi constituït amb el caràcter d'universal, no pot adoptar acords sobre assumptes que no constin a l'ordre del dia, fora dels referents a la convocatòria d'una nova assemblea general, la realització de censura de comptes per part de membres de la cooperativa o d'una persona externa, l'exercici de l'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector o la revocació d'algun càrrec social.

Article 45
Acta de l'assemblea

1. El secretari de l'assemblea general ha de redactar l'acta de la sessió. S'hi ha de fer constar:

a) Ordre del dia.

b) Documentació de la convocatòria.

c) Lloc i data de les deliberacions.

d) Nombre de socis i, si és procedent, associats, assistents presents o representats. e) Existència de quòrum suficient per constituir l'assemblea.

f) Si se celebra en primera o en segona convocatòria.

g) Resum dels assumptes debatuts.

h) Intervencions de les quals s'ha sol·licitat que constin a l'acta.

i) Resultats de les votacions i text dels acords adoptats.

2. La relació d'assistents ha de figurar al començament de l'acta o a l'anex firmat pel president, secretari i socis que la firmin. Pel que fa als socis representats, s'han d'incorporar a l'anex esmentat els documents que acreditin aquesta representació.

3. El president i el secretari de l'assemblea i un nombre de socis no inferior a tres, elegits per aquest d'acord amb les previsions estatutàries, han d'apro-

var l'acta com a últim punt de l'ordre del dia o, si no pot ser, ho ha de fer el president dins dels quinze dies següents a la celebració de l'assemblea. En aquest darrer cas, l'aprovació de l'acta haurà de ser ratificada a l'inici de la propera assemblea.

A les cooperatives amb manco de cinc socis és suficient la firma del president, del secretari i d'un soci.

4. L'acta de la sessió ha de transcriure's al llibre d'actes de l'assemblea general en un termini no superior als deu dies següents de la seva aprovació. L'han de firmar el president i el secretari de l'assemblea i les persones que legalment o estatutàriament hagin de fer-ho.

5. Respecte als acords que per la seva naturalesa han de ser inscrits, el consell rector té la responsabilitat de presentar-los al registre en el termini d'un mes a partir de l'endemà de l'aprovació.

6. El consell rector pot requerir la presència d'un notari perquè aixequi acta de l'assemblea general. Està obligat a fer-ho sempre que, amb cinc dies hàbils d'antelació al dia previst perquè es faci l'assemblea, ho sol·liciti un grup de persones sòcies que representin almenys el 20% dels vots socials. En aquest últim cas, els acords només seran eficaços si consten en acta notarial. L'acta no s'ha de sotmetre al tràmit d'aprovació i tindrà la consideració d'acta de l'assemblea general, la qual s'ha d'incorporar al llibre d'actes.

Article 46
Impugnació d'acords

1. Són impugnables, segons les normes i dins dels terminis establerts en aquest article, els acords de l'assemblea general contraris a la llei, oposats als estatuts o els que lesionin els interessos de la cooperativa en benefici d'un o diversos socis, associats o tercers.

No és procedent la impugnació d'un acord social quan hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre.

2. Són nuls de ple dret els acords contraris a la Llei. Els altres tenen el caràcter d'anul·lables.

3. Estan legitimats per exercir les accions d'impugnació d'acords anul·lables els assistents a l'assemblea que hagin fet constar en acta la seva oposició a la seva celebració o el seu vot contra l'acord adoptat, els socis i els associats absents i els que ha estat il·legítimament privats d'emetre el seu vot.

Sense perjudici de l'avantdit, poden exercir les accions d'impugnació d'acords nuls, a més dels que es relacionen en el paràgraf anterior, els socis o els associats que han votat a favor de l'acord i els que s'han abstingut, així com els tercers que acreditin interès legítim.

Els membres del consell rector, els interventors i els liquidadors estan obligats a exercir les accions d'impugnació contra els acords que siguin contraris a la llei o s'oposin als estatuts de la cooperativa.

4. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any, comptador a partir de la data d'adopció de l'acord o de la notificació a les persones interessades absents i, si està subjecte a inscripció al registre, des del dia en què s'ha inscrit.

L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca als quaranta dies, comptadors de la mateixa manera que en l'apartat anterior.

5. Les accions d'impugnació s'han d'ajustar a les previsions establertes en els articles 118 a 121 del text refós de la Llei de societats anònimes sempre que no s'oposin a les previsions d'aquesta llei. Si a l'escrit de demanda se sol·licita la suspensió cautelar de l'acord impugnat, aquest escrit ha de ser presentat pels interventors o per un nombre de socis que representi, almanco, un vint per cent del total dels vots socials.

La sentència estimatòria de l'acció d'impugnació produeix efectes davant tots els socis, però no afectarà els drets adquirits per tercers de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat. Si estigués inscrit, la resolució judicial ha de determinar, a més, la cancel·lació de la inscripció i la de tots els assentaments posteriors que en portin causa.

Article 47
Assemblea general de delegats

1. Quan en una cooperativa concorrin circumstàncies que dificultin la presència simultània de tots els socis i els associats a l'assemblea general per debatre els assumptes i adoptar acords, els estatuts poden establir que les competències de l'assemblea general s'exerceixin mitjançant una assemblea de segon grau, integrada pels delegats designats en juntes preparatòries. Aquestes causes

han de ser definides objectivament i expressament.

Els estatuts socials han de regular els criteris d'adscripció dels socis a cada junta preparatòria, facultats per elevar propostes no vinculants, normes per a l'elecció de delegats d'entre els socis presents que no exerceixin càrrecs socials, nombre màxim de vots que pot tenir cadascú a l'assemblea general i caràcter i durada del mandat, que no pot ser superior a tres anys.

Si el mandat és plurianual, els estatuts han de regular un sistema de reunions informatives prèvies i posteriors a l'assemblea de delegats amb els socis adscrits a la junta corresponent.

2. Les convocatòries de les juntes preparatòries i de l'assemblea de delegats han de ser úniques, amb un mateix ordre del dia i amb el règim de publicitat previst en l'article 40 d'aquesta llei. La seva constitució i funcionament s'ha de regir per les normes que regulen l'assemblea general.

3. Llevat que hi assisteixi el president de la cooperativa, les juntes preparatòries han d'estar presidides pel soci elegit d'entre els assistents i hi ha d'informar almanco un membre del consell rector.

4. Si en l'ordre del dia figuren eleccions a càrrecs socials, aquestes podran tenir lloc directament a les juntes preparatòries que se celebrin el mateix dia, si bé el recompte final i la proclamació dels candidats s'ha d'efectuar a l'assemblea general de delegats.

5. L'aprovació diferida de l'acta de cada junta preparatòria ha de realitzar-se en els cinc dies següents a la celebració.

6. Només és impugnablable l'acord adoptat per l'assemblea general de delegats, sense perjudici que, per examinar-ne el contingut i validesa, hagin de tenir-se en compte les deliberacions i els acords de les juntes preparatòries.

7. En el que no preveu aquest article i no preveuen els estatuts sobre les juntes preparatòries, s'han d'aplicar les normes establertes per a l'assemblea general.

Secció 2a Del consell rector

Article 48 Naturalesa i competències

1. El consell rector és l'òrgan de govern, gestió i representació de la cooperativa, amb subjecció a la llei, als estatuts i a la política fixada per l'assemblea general.

Corresponen al consell rector totes les facultats que no estiguin reservades per la llei o pels estatuts a uns altres òrgans socials, sense perjudici del que preveu l'article 39 d'aquesta llei. Pot acordar la modificació dels estatuts quan aquesta consisteixi en el canvi de domicili social dins del mateix terme municipal.

2. Les facultats representatives del consell rector s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social de la cooperativa, sense que tinguin efectes davant tercers les limitacions que quant a ells puguin contenir els estatuts.

3. El president del consell rector, que també ho és de la cooperativa i, si pertoca, el vicepresident, tenen la representació legal de l'entitat segons les facultats que li atribueixin els estatuts i les expresses que per a la seva execució resultin dels acords de l'assemblea general o del consell rector.

4. El consell rector pot conferir apoderaments a qualsevol persona, expressant-hi amb tota claredat i concreció les facultats representatives, d'administració i de gestió que siguin conferides en l'escriptura de poder corresponent. L'escriptura ha de ser inscrita i també les modificacions o la revocació en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

Article 49 Composició

1. Els estatuts han d'establir la composició del consell rector, el nombre de membres del qual no pot ser inferior a tres ni superior a onze. En tot cas, hi ha d'haver el càrrec de president, de vicepresident i de secretari. Això no obstant, quan la cooperativa tingui tres socis, el consell rector ha d'estar format pel president i pel secretari.

2. Els estatuts poden preveure la reserva de llocs que corresponguin a vocals del consell rector. Aquests s'han de designar d'entre col·lectius de socis configurats en funció de les zones geogràfiques d'activitat cooperativitzada de la societat, o en funció de les activitats que desenvolupa si estan clarament dife-

renciades; en les cooperatives de treball associat s'han de designar d'acord amb les funcions de les diferents categories professionals dels seus socis, i en les altres classes de cooperatives, en funció del caràcter de soci de treball.

Els estatuts han de preveure la presència en el consell rector de representants de les seccions de la cooperativa, si n'hi ha, determinant la seva forma i proporció. També han de preveure la presència dels associats, amb indicació expressa de si tenen caràcter de conseller ple o de mer representant amb veu però sense vot.

3. En cap supòsit es pot establir reserva dels càrrecs de president i de secretari.

4. Quan la cooperativa tingui més de trenta treballadors amb contracte per temps indefinit, un d'ells ha de formar part del consell rector com a vocal, que ha de ser elegit i revocat pels propis treballadors. El període de mandat i el règim d'aquest són els mateixos que els establerts en els estatuts i en el reglament de règim intern per a la resta de consellers.

Article 50 Elecció

1. Els membres del consell rector han de ser elegits d'entre els socis per l'assemblea general, en votació secreta i per majoria simple.

Quan s'elegeixi una persona jurídica, aquesta ha de designar la persona física que la representi en el consell rector amb caràcter permanent, subsintint la representació mentre no es notifiqui de forma fefaent la seva expressa revocació.

2. Els estatuts poden regular el procediment electoral d'acord amb les normes d'aquesta llei. I, si expressament el preveuen, es pot realitzar l'elecció dels consellers al llarg d'una jornada de manera ininterrompuda, la durada de la qual s'ha d'establir en la convocatòria mitjançant la constitució d'una mesa electoral.

El caràcter d'elegible dels socis no pot subordinar-se a la proclamació de candidats, per la qual cosa si hi ha candidatures s'han d'admetre tant les individuals com les col·lectives. Aquestes últimes no poden tenir el caràcter de tancades.

El nomenament dels consellers té efecte des del moment de la seva acceptació i han de ser presentats per inscriure'ls en el registre de cooperatives dins dels deu dies següents a la data d'acceptació. S'hi ha de fer constar: nom i cognoms, número de DNI o de passaport, domicili, nacionalitat, així com que el conseller no està incurs en cap causa d'incapacitat, inelegibilitat i incompatibilitat previstes en la llei o en els estatuts socials.

3. Els estatuts poden admetre el nomenament com a consellers de persones qualificades i expertes que no tinguin la condició de socis, però aquests no poden excedir un terç del total dels membres del consell rector.

Article 51 Durada, cessament i vacants

1. Els membres del consell rector s'elegeixen pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas pugui ser inferior a tres anys ni superior a sis. Els membres poden ser reelegits en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit.

Els membres del consell rector continuaran exercint el càrrec fins al moment que es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual van ser elegits.

2. El consell rector ha de renovar simultàniament la totalitat dels membres, llevat que els estatuts estableixin renovacions parcials.

3. Les vacants que es produeixen al consell rector han de ser cobertes en la primera immediata assemblea general que se celebri. En el supòsit que la distribució dels càrrecs sigui competència de l'assemblea general, les vacants corresponents al president o secretari han de ser assumides, respectivament, pel vicepresident i pel vocal de més edat fins que se celebri l'assemblea en la qual siguin cobertes. Tot això sense perjudici que els estatuts prevegin l'existència de membres suplents per al supòsit de vacants definitives, amb determinació del seu nombre i de les regles de substitució.

Els suplents han d'exercir la funció dels titulars que substitueixin pel temps que els resti a aquests per a l'exercici del càrrec.

4. Si els càrrecs de president o secretari no poden ser substituïts segons les regles establertes en aquest article o el nombre de membres del consell rector és insuficient per a la seva vàlida constitució, els consellers que restin han de convocar assemblea general per cobrir els càrrecs vacants en un termini no superior

a quinze dies des que es produeixi la situació objecte.

Els consellers poden renunciar al càrrec per causa justa, motivada per escrit davant del consell rector i li correspon a aquest acceptar-la. Així mateix, l'assemblea general pot acceptar la renúncia encara que l'assumpte no consti en l'ordre del dia.

5. Els membres del consell rector poden ser cessats en el càrrec per acord de l'assemblea general, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia. Hi és necessària la majoria absoluta del total de vots de la cooperativa. Això no obstant, els estatuts socials poden preveure els casos en els quals s'admet una majoria inferior.

Article 52

Organització i funcionament del consell rector

1. Els estatuts o l'assemblea general han de regular l'organització i el funcionament del consell rector, sense perjudici del que estableix aquesta llei per als càrrecs d'elecció directa per part de l'assemblea general, així com les comissions i comitès que es puguin crear i les competències dels consellers delegats.

2. El consell rector ha de ser convocat pel seu president o per qui el substitueixi, bé per iniciativa pròpia, bé a petició de qualsevol conseller i queda constituït quan hi concorrin la majoria dels membres. Si la sol·licitud no s'atén en el termini de deu dies, el conseller peticionari pot fer la convocatòria sempre que tingui l'adhesió d'almanco un terç del consell.

En ser presents tots els consellers, poden decidir per unanimitat la celebració del consell.

3. Els acords han de ser adoptats per més de la meitat dels vots vàlidament expressats i correspon un vot a cada conseller. En cas d'empat, el vot del president o de qui el substitueixi és diriment.

4. El president i el secretari han de firmar l'acta de la sessió i ha de recollir succintament el contingut dels debats, el text literal dels acords i el resultat de les votacions.

5. L'actuació dels membres del consell rector és de caràcter personalíssim i no poden ser representats per una altra persona.

6. Poden ser convocats per assistir a les sessions del consell sense dret a vot, el director, els interventors i els tècnics de la cooperativa o unes altres persones, la presència de les quals sigui d'interès per a la bona marxa dels assumptes socials.

7. El president, en els supòsits d'emergència o d'urgència, pot adoptar les mesures que estimi imprescindibles per evitar qualsevol dany o perjudici a la cooperativa, encara que aquestes siguin competència del consell rector. En aquest cas, ha de donar compte d'aquestes mesures i del seu resultat a l'immediat consell que se celebri després d'adoptar-les per ratificar-les o rebutjar-les.

Article 53

Delegació de facultats

1. El consell rector, si així ho estableixen els estatuts, pot designar d'entre els seus membres una comissió executiva o un o més consellers delegats, en qui s'ha de delegar de manera permanent o per un període determinat algunes de les seves facultats.

2. Les facultats delegades esmentades han d'arribar al trànsit empresarial ordinari de la cooperativa i són exclusives i indelegables les següents:

- Fixar les directrius generals de la gestió.
- Presentar a l'assemblea general els comptes de l'exercici, balanç social, informe sobre la gestió i proposar la distribució o assignació dels excedents i imputar les pèrdues.
- Atorgar els poders generals.
- Autoritzar per prestar avals, fiances o garanties reals a unes altres persones, llevat de l'impost per a les cooperatives de crèdit.
- Les que han estat delegades per l'assemblea general a favor del consell rector, llevat que concorri autorització expressa.

3. La delegació de facultats a la comissió executiva o als consellers delegats i la designació dels membres del consell que hagin d'ocupar aquests càrrecs, exigeix per a la seva validesa el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del consell rector, i s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives en els termes previstos en l'article 17 d'aquesta llei.

4. El consell rector pot atorgar, així mateix, apoderaments a favor de qualsevol persona, si bé estan sotmesos a les limitacions previstes en l'apartat 2 d'aquest article i a formalitzar-se en escriptura pública.

L'atorgament, la modificació o la revocació de poders de gestió i administració amb caràcter permanent, s'han d'inscriure en el registre de cooperatives d'acord amb el que disposa l'article 17 d'aquesta llei.

Article 54

Impugnació dels acords del consell rector

1. Els acords del consell rector que s'estimin nuls o anul·lables poden ser impugnats en el termini de tres mesos o un mes, respectivament, des de la data de la seva adopció i sense perjudici del que preveu l'apartat 4 d'aquest article.

2. Tots els socis estan legitimats per exercir les accions d'impugnació dels acords nuls, incloent-hi els membres del consell rector que han votat a favor de l'acord i els que s'hi han abstingut.

Per exercir l'acció d'impugnació dels acords anul·lables, estan legitimats els assistents a la reunió del consell que ha fet constar en acta el seu vot contra l'acord adoptat, els absents, els que han estat il·legítimament privats de votar, els interventors i el cinc per cent dels socis.

3. El procediment d'impugnació és el que es preveu per impugnar acords de l'assemblea general.

4. Els terminis d'impugnació es computen si l'impugnant és conseller, des de la data d'adopció de l'acord i en els altres supòsits, des que els impugnants el coneguin, sempre que no hagi transcorregut un any des que es va adoptar.

Article 55

Direcció

1. Els estatuts poden preveure l'establiment d'una direcció integrada per una o per diverses persones amb les facultats i poders conferits en l'escriptura pública corresponent.

El nomenament dels membres de la direcció ha de ser realitzat pel consell rector. S'ha de comunicar a la primera assemblea general que se celebri i ha de constar a l'ordre del dia, juntament amb el cessament i la seva motivació si es produeix abans del termini pactat.

2. Les competències dels membres de la direcció s'estenen als assumptes concernents al gir o trànsit empresarial ordinari de la cooperativa. Els actes de disposició relatius a drets reals, fiances o avals amb càrrec al patrimoni de la cooperativa requereixen sempre l'autorització expressa del consell rector, a excepció d'aquells que formin part de l'activitat pròpia de la cooperativa i sense perjudici del que estableix l'article 53 d'aquesta llei.

3. Els membres de la direcció tenen els deures que dimanin del contracte respectiu. Semestralment, almanco, han de presentar al consell rector un informe sobre la situació econòmica de la cooperativa i dins del termini de tres mesos, comptadors des del dia de tancament de l'exercici social, la memòria explicativa de la gestió de la societat, el balanç social i els comptes anuals. Així mateix, han de comunicar sense demora al president del consell rector tot assumpte que, a parer seu, requereixi la convocatòria d'aquest òrgan o que, per la seva importància, hagi de ser conegut per aquell. Els membres assisteixen amb veu i sense vot a les sessions del consell rector quan se'ls convoqui a aquest efecte i han d'informar sobre els aspectes de la seva gestió que els siguin sol·licitats.

Secció 3a Dels interventors

Article 56

Naturalesa i nomenament

1. Els interventors constitueixen l'òrgan de fiscalització de la cooperativa i exerceixen les seves funcions de conformitat amb aquesta llei i els estatuts i les que no estiguin expressament encomanades a uns altres òrgans socials.

2. Els interventors tenen dret a consultar i comprovar tota la documentació de la cooperativa i fer-hi les verificacions que estimin oportunes.

3. El nombre d'interventors de la cooperativa ha de ser, com a mínim, d'un en les que tinguin manco de vint-i-cinc socis i tres en les de vint-i-cinc o més socis. En tot cas, el nombre d'interventors ha de ser senar.

4. Els estatuts poden preveure l'existència d'interventors suplents. Tant els titulars com els suplents han de ser elegits mitjançant votació secreta i per majoria simple per l'assemblea general de socis de la cooperativa d'entre tots ells. Si es tracta d'una persona jurídica, aquesta ha de nomenar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

Sense perjudici de l'avantdit, els estatuts poden preveure que com a màxim un terç dels interventors, quan estigui regulada l'existència de més d'un

d'ells, siguin nomenats entre tercers no socis que, per la seva qualificació professional o experiència tècnica, contribueixin al més eficaç acompliment de les funcions encomanades a la Intervenció.

5. Per ser eficaç el nomenament dels interventors, se n'exigeix l'expressa acceptació i ha de ser inscrit en el registre de cooperatives d'acord amb l'article 17 d'aquesta llei.

Article 57

Durada, cessament i vacants

1. Els interventors seran elegits pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas sigui inferior a tres anys ni superior a sis. Poden ser elegits en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit.

Els interventors continuen en l'exercici del càrrec fins al moment en què es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual van ser elegits.

2. La renúncia dels interventors ha de ser acceptada per l'assemblea general i es pot formular davant seu fins i tot en el supòsit que no figuri l'assumpte en l'ordre del dia.

Així mateix, poden ser cessats en qualsevol moment per l'assemblea general, mitjançant acord adoptat per la majoria del total dels vots de la cooperativa, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia, si bé els estatuts socials poden preveure expressament els casos en què s'admeti una majoria inferior.

Quan es produeixin vacants definitives per qualsevol causa, s'han de cobrir immediatament pels suplents, d'acord amb els estatuts i les normes d'aplicació a l'efecte. En cas de no haver-hi suplents, les vacants s'han de cobrir necessàriament en la primera assemblea general que se celebri. S'ha de dur a terme el mateix procediment en el supòsit de cessament de la totalitat dels interventors o d'un nombre que impedeixi la vàlida constitució de l'òrgan col·legiat. En aquest cas l'assemblea general ha de ser convocada pel consell rector en el termini màxim de quinze dies.

5. En qualsevol dels supòsits en què es produeixin vacants definitives, el substitut ocupa el càrrec pel temps que resti a qui va cessar-hi.

Article 58

Funcions i facultats

1. Els interventors exerceixen les funcions següents:

a) Revisar els comptes anuals i emetre un informe sobre aquests i sobre la proposta de distribució d'excedents o imputació de pèrdues, en el termini establert legalment o el que estigui previst en els estatuts socials, abans de ser sotmeses a l'assemblea general, i llevat que aquestes hagin d'estar subjectes a auditoria externa.

Si hi ha disconformitat entre els interventors, aquests han d'emetre l'informe separatament, sense poder convocar l'assemblea general ordinària mentre aquest no hagi estat emès.

b) Revisar els llibres de la cooperativa i proposar-ne al consell rector, si pertoca, l'adequació a la legalitat.

c) Informar l'assemblea general sobre els assumptes o qüestions que aquesta els ha sotmès.

2. Els interventors per al ple exercici i acompliment de les seves funcions tenen dret a obtenir del consell rector tots els informes i documents que considerin oportuns. També tenen dret a accedir a la documentació social, econòmica i comptable de la cooperativa, i poden encomanar-ne l'examen i la comprovació a un o a diversos dels seus membres o a un expert aliè a l'entitat.

3. D'acord amb l'article 40.1 d'aquesta llei, els interventors han de convocar l'assemblea general ordinària, quan el consell rector ha incomplert les seves obligacions sobre això segons les previsions legals o estatutàries.

4. Els interventors poden sol·licitar al consell rector la convocatòria d'assemblea general extraordinària quan estimin que algun membre del consell incorre en causa d'incompatibilitat, incapacitat o prohibició de les previstes en l'article 61 d'aquesta llei, amb la finalitat que l'assemblea es pronunciï sobre aquest aspecte i destitueixi, si pertoca, el membre del consell rector de qui es tracti.

El consell rector, després d'haver rebut la sol·licitud esmentada, està obligat a convocar l'assemblea en un termini no superior a un mes des de la seva recepció. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector atengui la sol·licitud, els interventors estan facultats per convocar-la, directament o indirectament, perquè es pronunciï sobre l'assumpte.

Article 59

Limitacions

L'òrgan d'intervenció no pot revelar fora de les vies previstes en els estatuts, ni tan sols als socis de la cooperativa, el resultat de les actuacions o les informacions rebudes.

Article 60

Règim de funcionament

Quan s'han designat tres o més interventors, els acords adoptats per aquest òrgan s'han de prendre per majoria simple dels seus integrants i s'hi ha d'estendre una acta succinta que ha de ser firmada per la majoria dels assistents, sense perjudici del que preveu l'article 58.1 a) d'aquesta llei.

Secció 4a

De les disposicions comunes al consell rector, a la direcció i als interventors

Article 61

Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions

1. No poden ser membres del consell rector, ni directors ni interventors:

a) Els alts càrrecs i personal al servei de les administracions públiques que exerceixin funcions relacionades amb les activitats de les cooperatives en general, o amb les de la cooperativa de què es tracti en particular, llevat que ho siguin en representació de l'ens públic on prestin els seus serveis.

b) Qui exerceixi per compte propi o d'altri activitats competitives o complementàries a les de la cooperativa, llevat que hi hagi acord exprés del consell rector per autoritzar aquesta activitat.

c) Els menors d'edat. En les classes de cooperatives que admeten la condició de soci per a aquestes persones, excepte a les cooperatives educacionals, si n'hi ha. En aquest supòsit, la seva limitada capacitat d'actuar és suplerta pels seus representants legals pel que fa a les relacions amb tercers, amb aplicació del règim d'incompatibilitats, incapacitats, prohibicions i responsabilitat previstos en aquesta llei.

d) Els incapaços segons els termes establerts en la sentència d'incapacitació.

En el cas que es tracti de cooperatives integrades, majoritàriament o exclusivament, per discapacitats psíquics, la seva falta de capacitat és suplerta pels seus tutors d'acord amb les disposicions legals vigents i amb aplicació del règim d'incompatibilitats, incapacitats, prohibicions i responsabilitat previstos en aquesta llei.

e) Els fallits i concursats no rehabilitats, els qui es trobin impedits per exercir la feina o càrrec públic i els qui per raó del càrrec no puguin exercir activitats econòmiques lucratives.

f) Qui en l'exercici de càrrec de la cooperativa ha estat sancionat almanco dues vegades per la comissió de faltes greus o molt greus en conculcar la legislació cooperativa. Es computa aquesta prohibició durant un període de cinc anys, comptadors des de la fermesa de la darrera sanció.

2. Són incompatibles entre si els càrrecs de membres del consell rector, director, interventor i integrants del comitè de recursos. Aquesta incompatibilitat arriba també al cònjuge, a la persona amb qui conviu habitualment i als parents fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat.

Les causes d'incompatibilitat esmentades no són eficaces quan el nombre d'integrants de la cooperativa en el moment de l'elecció de l'òrgan corresponent, és tal que no hi ha socis en qui no concorrin aquestes.

3. Cap dels càrrecs anteriors pot ser exercit simultàniament en més d'una societat cooperativa de primer grau, els objectes socials de les quals comprenguin activitats interrelacionades en l'àmbit territorial de la cooperativa, llevat que hi hagi autorització expressa de l'assemblea general. Tampoc no poden exercir-se els càrrecs esmentats simultàniament en més de tres cooperatives de primer grau, qualsevol que sigui el seu objecte social o àmbit.

4. El conseller, director o interventor que incorri en alguna de les incompatibilitats, incapacitats i prohibicions previstes en aquest article ha de ser immediatament destituït a petició de qualsevol soci, sense perjudici de la responsabilitat en què hagi pogut incórrer. En el supòsit d'incompatibilitat entre càrrecs, ha d'optar per un d'ells en el termini de cinc dies des de l'elecció per al segon càrrec i, si no ho fa, serà nul·la aquesta segona designació.

Article 62

Retribució

Els estatuts poden preveure que els membres del consell rector o la intervenció que no tinguin la condició de socis, puguin percebre retribucions per exercir-ne la funció, segons el sistema i criteris fixats per l'assemblea general.

Tot això ha de figurar en la memòria anual. Els consellers i els interventors han de ser compensats, en tot cas, per les despeses que els causi l'exercici del càrrec.

Article 63
Responsabilitat

1. Els membres del consell rector, els interventors i el director han de realitzar les seves funcions amb la diligència que correspon a un gestor ordenat de cooperatives i a un representant lleial, i han de guardar secret sobre les dades que tinguin caràcter confidencial encara després d'haver cessat en les seves funcions.

2. Tots ells han de respondre davant la cooperativa i dels socis del perjudici que causin pels actes o omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència deguda amb què han d'exercir el càrrec.

3. La responsabilitat dels membres dels òrgans col·legiats davant la cooperativa i els socis és de caràcter solidari, excepte en els supòsits relatius a la intervenció en què els estatuts ha previst responsabilitat mancomunada.

4. La responsabilitat davant tercers té el caràcter que estableix la legislació estatal aplicable al cas.

5. Els membres dels òrgans col·legiats en l'exercici de les seves funcions queden exempts de responsabilitat en els supòsits següents:

a) Els qui, havent assistit a la reunió en què es va adoptar l'acord, acreditin que hi han votat en contra mitjançant constatació expressa d'aquesta circumstància a l'acta; els qui no han participat en l'execució de l'acord, o els qui han fet tot el convenient per evitar el dany.

b) Els qui provin que no han assistit a la reunió en què s'ha adoptat l'acord i que no han tingut cap possibilitat de conèixer-lo o, havent-lo conegut, han fet tot el convenient per evitar el dany i no han participat en l'execució de l'acord.

c) Els qui acreditin haver proposat al president de l'òrgan l'adopció de les mesures pertinents per evitar el dany o perjudici irrogat a la cooperativa com a conseqüència de la inactivitat de l'òrgan.

Article 64
Accions de responsabilitat

1. L'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector, interventors i director, s'exerceix per la cooperativa amb l'acord previ de l'assemblea general. Aquest s'ha d'adoptar per majoria dels vots socials sense que sigui necessària la inclusió prèvia de l'assumpte en l'ordre del dia.

2. Si no s'obté l'acord esmentat o havent transcorregut tres mesos des de la seva adopció la cooperativa no entaula l'acció de responsabilitat, aquesta pot ser exercida per qualsevol soci en nom i per compte de la societat.

L'acció de responsabilitat contra el director, a més del que preveu el paràgraf anterior, pot ser exercida pel consell rector.

3. L'assemblea general pot en qualsevol moment, amb l'acord previ adoptat per majoria de dos terços dels vots presents i representats, transgir o renunciar en relació amb l'exercici de l'acció de responsabilitat.

4. L'acció de responsabilitat prescriu a l'any des que els fets són coneguts i, en tot cas, als tres anys des que es van produir.

5. Sense perjudici del que estableixen els apartats anteriors, qualsevol soci pot exercir l'acció pertinent per exigir la reparació dels danys i perjudicis que li han estat causats directament en el seu patrimoni.

Article 65
Conflicte d'interessos

1. Quan la cooperativa hagi d'obligar-se amb qualsevol membre del consell rector, direcció, interventors, cònjuges, persona amb qui convisquin habitualment o algun dels seus parents fins al tercer grau de consanguinitat o segon d'afinitat, és necessària l'autorització expressa de l'assemblea general. No és preceptiva aquesta autorització quan es tracta de relacions pròpies de la condició de soci sense perjudici del que preveu l'article 61.2 d'aquesta llei.

2. En cap cas, els socis que es vegin afectats pel conflicte d'interessos poden prendre part en la votació corresponent de l'assemblea.

3. El contracte o acord subscrit sense l'autorització preceptiva és anul·lable, llevat que sigui ratificat expressament per l'assemblea general, i queden protegits els drets adquirits per tercers de bona fe.

Secció 5a

D'altres òrgans

Article 66
Comitè de recursos

1. Els estatuts poden preveure l'existència d'un comitè de recursos que tramiti i resolgui tots els recursos que hagi de conèixer per determinació legal o estatutària.

2. La composició i règim de funcionament del comitè de recursos s'han de fixar en els estatuts. Ha d'estar integrat, almanco, per tres membres elegits en votació secreta per l'assemblea general, d'entre els socis amb plenitud de drets. El termini de durada del mandat s'ha de fixar estatutàriament per un període d'entre tres i sis anys i els seus integrants poden ser reelegits.

3. Els acords del comitè de recursos, que són immediatament executius, poden ser potestativament impugnats en el termini de quinze dies des de la notificació de l'acord davant de l'assemblea general en la forma prevista en aquesta llei, sense perjudici que el soci acudeixi directament a l'ordre jurisdiccional que correspongui. La interposició del recurs potestatiu davant de l'assemblea general suspèn el còmput dels terminis previstos per la Llei i aquest s'ha de reprendre després que s'ha pronunciat expressament l'assemblea.

4. Han d'abstenir-se d'intervenir en la tramitació i resolució dels recursos, els membres del comitè que siguin cònjuge del soci o de l'aspirant a soci afectat, els qui convisquin habitualment amb aquests o els qui tinguin, respecte a ells, parentiu de consanguinitat dins del tercer grau, d'afinitat dins del segon, amistat íntima, enemistat manifesta o relació de servei. Així mateix, han d'abstenir-se aquells membres que tinguin relació directa amb l'objecte de recurs.

Article 67
Uns altres òrgans socials. Lletrat assessor

1. Els estatuts poden preveure la creació dels òrgans que estimin convenients per al millor desenvolupament i funcionament de la cooperativa i n'han de determinar el règim d'actuació i competències, sense que en cap cas els siguin atribuïbles les pròpies dels òrgans necessaris.

2. La denominació completa d'aquests òrgans no ha d'incloure a confusió amb la dels òrgans socials necessaris a què es refereix l'article 36 d'aquesta llei.

3. Les cooperatives poden designar per acord de l'assemblea general un lletrat assessor per a exercicis successius. També ho pot fer el consell rector, però en aquest cas el nomenament ha de ser ratificat en la immediata assemblea general vinent.

4. El lletrat assessor, assisteixi o no a les reunions dels òrgans socials, ha de dictaminar en tot cas si són conformes a dret els acords adoptats que siguin susceptibles d'inscripció en qualsevol registre públic. Els certificats d'aquests acords han de portar constància que als llibres d'actes figuren dictaminats pel lletrat assessor. Igualment, ha de dictaminar en tots els assumptes relacionats amb el règim d'altres i baixes i amb l'aplicació de les normes disciplinàries i el seu procediment.

5. L'exercici de la funció de lletrat assessor és incompatible amb qualsevol càrrec dels altres òrgans socials.

El lletrat assessor no pot ser soci de la cooperativa ni mantenir-hi relació comercial o contractual que no siguin les pròpies d'assessorament jurídic o de direcció lletrada de procediments judicials.

6. La naturalesa jurídica de la relació entre el lletrat assessor i la cooperativa pot ser d'arrendament de serveis com a professional independent o de contracte laboral.

7. Les confederacions, les federacions i les unions de cooperatives i les cooperatives de segon grau que incloguin l'assessoria jurídica entre les seves finalitats, poden organitzar, finançar i prestar aquest servei.

8. El lletrat assessor ha de respondre civilment davant la cooperativa, els seus socis i tercers en cas de danys ocasionats per negligència professional en l'emissió de dictàmens que li siguin sol·licitats.

9. En el supòsit previst en l'apartat 6 d'aquest article, quan la vinculació del lletrat assessor amb les entitats referides sigui de contracte laboral, aquestes han de respondre civilment juntament amb els professionals contractats dels perjudicis que es produeixin a les cooperatives en l'exercici del càrrec del lletrat assessor.

Capítol VII
Del règim econòmic

Secció 1a
De les aportacions socials

Article 68
Responsabilitat

Els socis no responen personalment dels deutes socials. La seva responsabilitat pels deutes està limitada a les aportacions al capital social que han subscrit, sense perjudici del que preveu l'apartat 1 b) de l'article 76.

Article 69
Capital social

1. El capital social està constituït per les aportacions obligatòries i voluntàries dels socis i dels associats.

2. El capital social mínim per constituir-se i funcionar una cooperativa no pot ser inferior a mil vuit-cents tres euros (1.803 euros). En el moment de la constitució el capital social mínim ha de trobar-se totalment subscrit i desemborsat.

3. Els estatuts poden fixar un capital social mínim superior a l'assenyalat en el punt 2 d'aquest article. També ha d'estar subscrit i desemborsat en la seva totalitat des de l'elevació a públic d'acord social.

Si la cooperativa anuncia al públic la seva xifra de capital social, ha de referir-lo a data concreta i expressar el desemborsat.

4. Les aportacions dels socis i dels associats s'han de realitzar en moneda de curs legal. Això no obstant, si ho preveuen els estatuts o ho acorda l'assemblea general, també poden consistir en béns i en drets susceptibles de valoració econòmica. En aquest cas, el consell rector ha de fixar-ne la valoració, amb l'informe previ d'un o diversos experts independents designats pel consell sobre les característiques i el valor de l'aportació i els criteris utilitzats per calcular-lo. Els consellers han de respondre solidàriament durant cinc anys de la realitat d'aquestes aportacions i del valor que se'ls hagi atribuït. Això no obstant, l'assemblea general, si els estatuts ho preveuen, ha d'aprovar la valoració realitzada pel consell rector.

Si l'aportació consisteix en un dret, el soci aportant ha de respondre de la seva legitimitat i de la solvència del deutor si és de crèdit.

5. A les cooperatives de primer grau, l'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir d'un terç del capital social.

6. Les aportacions al capital s'han d'acreditar mitjançant títols nominatius que en cap cas tenen la consideració de títols valors. També poden acreditar-se mitjançant llibretes, cartilles de participació nominatives o anotacions en compte que han de reflectir les aportacions successives o actualitzacions i les deduccions fetes per les pèrdues imputades al soci.

Article 70
Aportacions obligatòries al capital

1. Els estatuts han de fixar l'aportació mínima obligatòria per ser soci de la cooperativa. Poden preveure que la seva quantia sigui igual per a tots els socis o proporcional a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa per cada soci.

Un vint-i-cinc per cent ha de ser desemborsat en el moment de la subscripció i la resta en el termini que estableixin els estatuts o l'assemblea general.

2. L'assemblea general per majoria de dos terços dels vots presents i representats, pot acordar l'exigència de noves aportacions obligatòries, fixant la seva quantia, termini i condicions. Els socis que tinguin desemborsades aportacions voluntàries realitzades anteriorment poden aplicar-les per atendre les aportacions obligatòries exigides.

El soci disconforme pot donar-se justificadament de baixa, amb els efectes i les condicions regulats en aquesta llei.

3. El soci que incorri en morositat en el desemborsament de l'aportació, pot ser suspès dels seus drets societaris fins que en normalitzi la situació. Els estatuts han de preveure'n l'expulsió si no realitza l'aportació requerida en un termini de trenta dies. En tot cas, la cooperativa pot procedir judicialment contra el soci morós.

Article 71
Aportacions al capital dels nous socis

1. L'assemblea general ha de fixar anualment la quantia de l'aportació obligatòria per incorporar nous socis i les condicions i terminis per fer el desemborsament, harmonitzant les necessitats econòmiques de la cooperativa i facilitant la incorporació de nous socis.

2. L'import d'aquestes aportacions no pot superar per a cada classe de soci el valor actualitzat que resulti d'aplicar l'índex de preus al consum de cada any a l'aportació més elevada dins de cada classe de soci.

Article 72
Aportacions voluntàries al capital

1. L'assemblea general pot acordar l'admissió d'aportacions voluntàries realitzades pels socis. L'acord ha d'establir la quantia global màxima, les condicions i el termini de subscripció.

2. Les aportacions voluntàries han de desemborsar-se totalment en el moment de la subscripció i tenen el caràcter de permanència, propi del capital social de què passen a formar part.

Article 73
Remuneració de les aportacions

1. Els estatuts i, si de cas en manquen, l'assemblea general han de determinar la retribució de les aportacions obligatòries desemborsades. Per a les aportacions voluntàries, l'acord d'admissió ha de fixar la remuneració.

2. Les remuneracions estan condicionades a l'existència en l'exercici econòmic de resultats positius.

3. Per a les aportacions dels socis, l'interès fixat per a totes aquestes no pot excedir en cap cas l'interès legal del diner més tres punts.

Article 74
Actualització de les aportacions dels socis

1. El balanç de les cooperatives pot ser actualitzat en els mateixos termes i amb els mateixos beneficis que s'estableixin per a les societats de dret comú, mitjançant acord de l'assemblea general, sense perjudici del que estableix aquesta llei sobre la destinació de la plusvàlua resultant de l'actualització.

2. Quan s'acompleixin els requisits exigits per disposar de la plusvàlua resultant, la cooperativa l'ha de destinar —d'acord amb el que preveuen els estatuts o, si de cas en manquen, per acord de l'assemblea general—, a l'actualització del valor de les aportacions al capital social o a l'increment dels fons de reserva, obligatoris o voluntaris, en la proporció que s'estimi convenient, respectant en tot cas les limitacions que quant a disponibilitat estableixi la normativa reguladora sobre actualització de balanços. Això no obstant, quan la cooperativa tingui pèrdues sense compensar, la plusvàlua s'ha d'aplicar en primer lloc a compensar-les i la resta a les destinacions assenyalades anteriorment.

Article 75
Transmissió de les aportacions

1. Les aportacions poden transmetre's per actes inter vivos únicament a uns altres socis de la cooperativa en els termes que fixin els estatuts i respectant els límits fixats en l'article 69.4 d'aquesta llei.

2. També poden transmetre's per actes mortis causa si els drethavents són socis o, si no ho són, amb l'admissió prèvia com a tals, feta d'acord amb el que disposa l'article 23 d'aquesta llei. En qualsevol altre cas tenen dret a la liquidació del crèdit corresponent a l'aportació social tal com s'estableix en l'article 76 d'aquesta llei.

Article 76
Reemborsament de les aportacions

1. Els estatuts han de regular el dret del soci al reemborsament de les aportacions al capital social en cas de baixa de la cooperativa. El càlcul per liquidar les aportacions s'ha de fer d'acord amb el procés següent:

a) S'ha de determinar el valor teòric actualitzat de l'aportació del soci, aplicant-hi l'índex de preus al consum de cada any des de la seva incorporació a la cooperativa o des de la seva última actualització, si n'hi ha hagut cap.

b) S'han de deduir del valor teòric actualitzat les pèrdues imputades i imputables al soci, així com les deduccions que siguin procedents d'acord amb aquesta llei. Això no obstant, el soci que sigui declarat baixa ha de respondre personalment pels deutes socials, amb l'exclusió prèvia de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la seva condició de soci, dels deutes que es reclamen a la cooperativa i no hagi estat possible imputar-los-hi durant el període que va tenir aquella condició i fins al límit de l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social.

c) L'import net resultant de l'apartat b) d'aquest article, s'ha de liquidar amb càrrec a:

c.1) L'aportació al capital acreditat en qualsevol de les formes previstes en aquesta llei.

c.2) Si hi ha un fons de reserva per a reemborsament d'aportacions, en la proporció que li correspongui d'aquest, segons el nombre de socis i dotació que hi ha en el moment de la baixa del soci.

2. En el cas de baixa no justificada per incompliment del període de permanència mínima a què fa referència l'article 24 d'aquesta llei, es pot establir una deducció sobre l'import resultant de la liquidació de les aportacions obligatòries, després d'haver efectuat els ajusts establerts en el punt 1 d'aquest article. Els estatuts han de fixar el percentatge a deduir, sense que aquest pugui superar el trenta per cent.

3. El termini de reemborsament no pot excedir de cinc anys a partir de la data de la baixa o d'un any en cas de mort, liquidable anualment i amb dret a percebre el soci o els seus dretahavents l'interès legal del diner sobre la quantitat no reintegrada, sense perjudici del que preveu l'article 107 d'aquesta llei.

Article 77

Aportacions que no formen part del capital social

1. Els estatuts o l'assemblea general poden establir quotes d'ingrés i periòdiques que no integren el capital social ni són reintegrables.

L'import de les quotes d'ingrés dels nous socis no pot ser superior al vint-i-cinc per cent de les aportacions obligatòries dels socis.

2. Els béns de qualsevol tipus lliurats pels socis per a la gestió cooperativa i, en general, els pagaments per obtenir els serveis cooperativitzats, no integren el capital social i estan subjectes a les condicions fixades i contractades amb la cooperativa.

Article 78

Uns altres finançaments

1. Per acord de l'assemblea general, la cooperativa pot emetre obligacions, el règim d'emissió de les quals s'ha d'ajustar a la legislació vigent i en cap cas poden convertir-se en aportacions socials.

2. L'assemblea general pot autoritzar l'emissió de títols participatius, a través del qual el subscriptor realitza una aportació econòmica per un temps determinat, adquirint el dret a la remuneració corresponent que, d'acord amb les condicions que s'estableixin en l'emissió, pot ser en forma d'interès fix, variable o mixt.

3. També poden contractar-se comptes en participació, ajustant-se el seu règim a l'establert en el Codi de Comerç.

Secció 2a

De l'exercici econòmic i de la determinació de resultats

Article 79

Exercici econòmic

1. L'exercici econòmic coincideix amb l'any natural, excepte que hi hagi una disposició contrària en els estatuts i en els casos de constitució, extinció o fusió de la societat.

2. La determinació dels resultats de l'exercici econòmic s'ha de dur a terme d'acord amb la normativa general comptable i també s'hi han de considerar com a despeses les partides següents:

a) L'import dels béns lliurats pels socis per a la gestió cooperativa, en valor no superior als preus reals de liquidació, i l'import de les bestretes laborals als socis treballadors o de treball, imputant-los en el període en el qual es produeixi la prestació de treball.

b) La remuneració de les aportacions al capital social, participacions especials, obligacions, crèdits de creditors i inversions financeres de tot tipus captades per la cooperativa, sigui aquesta retribució fixa, variable o participativa.

3. Han de figurar, separadament, en comptabilitat els resultats extracooperatius derivats de les operacions per l'activitat cooperativitzada realitzada amb tercers no socis, els obtinguts d'activitats econòmiques o fons alienes a les finalitats específiques de la cooperativa, els derivats d'inversions o participacions financeres en societats o els extraordinaris procedents de plusvàlues que resultin d'operacions d'alienació dels elements de l'actiu immobilitzat, amb les excepcions següents:

a) Els derivats d'ingressos procedents d'inversions o participacions financeres en societats cooperatives, o en societats no cooperatives quan aquestes realitzin activitats preparatòries, complementàries o subordinades a les de la pròpia cooperativa, que es consideren a tots els efectes resultats cooperatius.

b) Les plusvàlues obtingudes per l'alienació d'elements de l'immobi-

litzat material destinats a l'acompliment de la finalitat social, quan es reinverteixi la totalitat de l'import en nous elements de l'immobilitzat, amb idèntica destinació, dins del termini comprès entre l'any anterior a la data del lliurament o posada a disposició de l'element patrimonial i els tres anys posteriors, sempre que romanguin en el seu patrimoni, llevat de les pèrdues justificades, fins que finalitzi el seu període d'amortització.

4. Per determinar els resultats extracooperatius s'han d'imputar als ingressos derivats d'aquestes operacions, a més de les despeses específiques necessàries per obtenir-los, la part que segons criteris d'imputació fonamentats correspongui de les despeses generals de la cooperativa.

Article 80

Aplicació dels excedents

1. El resultat econòmic procedent de les operacions amb els socis després d'haver deduït les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors i abans de considerar l'impost de societats, constitueix l'excedent cooperatiu i s'ha de destinar, almanco, el vint per cent al fons de reserva obligatori, el cinc per cent al fons d'educació i promoció i el deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a retorn d'aportacions.

2. Dels resultats extracooperatius i extraordinaris i els procedents de plusvàlues, després d'haver deduït les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors, i abans de considerar l'impost de societats, s'han de destinar almanco el deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions i la resta al fons de reserva obligatori.

3. L'excedent cooperatiu que resulta després d'haver aplicat els fons indicats en els punts 1 i 2 d'aquest article i l'impost de societats, constitueix l'excedent net.

4. L'excedent net, després d'haver deduït les dotacions per als fons voluntaris o estatutaris, constitueix l'excedent disponible, i té la destinació que acordi l'assemblea general en cada exercici.

a) Si l'assemblea general decideix un retorn cooperatiu, aquest s'ha d'acreditar en proporció amb les activitats cooperativitzades realitzades pels socis.

b) De l'excedent disponible, els estatuts o l'assemblea general poden reconèixer per als treballadors assalariats de les cooperatives el dret a percebre una retribució de caràcter anual, la quantia de la qual s'ha de fixar en funció dels resultats de l'exercici econòmic. Aquesta retribució té caràcter salarial i és compensable amb el complement de similar naturalesa establert en la normativa laboral aplicable, llevat que sigui inferior al complement esmentat; en aquest cas s'ha d'aplicar aquest darrer.

Article 81

Imputació de les pèrdues

1. Els estatuts han de fixar els criteris per compensar les pèrdues. És vàlid imputar-les a un compte especial per amortitzar-les amb càrrec a resultats positius futurs, dins del termini màxim de set anys.

2. En la compensació de pèrdues la cooperativa ha de subjectar-se a les regles següents:

a) Als fons de reserva voluntaris o estatutaris, si n'hi ha, poden imputar-se la totalitat de les pèrdues.

b) Al fons de reserva obligatori pot imputar-se, com a màxim, el percentatge mitjà del que s'ha destinat als fons legalment obligatoris en els últims cinc anys d'excedents positius, o des de la seva constitució si aquesta no és anterior a cinc anys.

c) La quantia no compensada amb els fons obligatoris, voluntaris o estatutaris s'imputa als socis en proporció amb les operacions, serveis o activitats realitzades per cadascun d'ells amb la cooperativa.

3. Les pèrdues imputades a cada soci s'han d'abonar d'alguna de les formes següents:

a) Directament o mitjançant deduccions en les seves aportacions al capital social.

b) Amb càrrec als retorns que puguin correspondre al soci en els set anys següents. Si queden pèrdues sense compensar, han de ser abonades pel soci en el termini màxim d'un mes, comptador des del requeriment exprés efectuat pel consell rector.

Secció 3a

Dels fons socials obligatoris

Article 82

Fons de reserva obligatori

El fons de reserva obligatori destinat a la consolidació, desenvolupament i garantia de la cooperativa no es pot repartir entre els socis. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva obligatori:

- a) Els percentatges establerts en l'article 80.1 i 80.2 d'aquesta llei.
- b) Les quotes d'ingrés i periòdiques.

Amb independència dels fons obligatoris regulats en aquesta llei, la cooperativa ha de constituir i dotar els fons que, per la normativa que li resulti d'aplicació, s'estableixin amb caràcter obligatori, en funció de la seva activitat o qualificació.

Article 83

Fons d'educació i promoció

1. El fons d'educació i promoció s'ha de destinar, en aplicació de les línies bàsiques fixades pels estatuts o l'assemblea general, a activitats que compleixin alguna de les finalitats següents:

- a) La formació i educació dels socis i treballadors en els principis cooperatius i en els seus valors, en matèries específiques de la seva activitat societària o laboral i en les altres activitats cooperatives.
- b) La difusió del cooperativisme, la promoció de les relacions intercooperatives, la potenciació de les estructures associatives del moviment cooperatiu i el suport a noves experiències cooperatives pròpies o alienes.
- c) La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local o de la comunitat en general; la millora de la qualitat de vida i del desenvolupament comunitari, i les accions de protecció mediambiental.

2. S'han de destinar necessàriament al fons d'educació i promoció:

- a) El percentatge establert en l'article 80.1 d'aquesta llei.
- b) Les sancions econòmiques fixades en els estatuts que imposi la cooperativa als seus socis.
- c) Les deduccions sobre les aportacions obligatòries de capital en la baixa no justificada dels socis.

3. El fons d'educació i promoció no es pot embargar ni repartir entre els socis i la seva dotació ha de figurar en el passiu del balanç amb separació de les altres partides.

4. L'import del fons que no s'ha aplicat ha de materialitzar-se dins de l'exercici econòmic següent a aquell en què s'ha efectuat la dotació en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per la comunitat autònoma de les Illes Balears. Els rendiments financers obtinguts s'han d'aplicar a la mateixa finalitat. Els dipòsits o títols esmentats no poden ser pignorat ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

5. En tot cas, els imports del fons hauran d'aplicar-se a les accions elegides dins un termini màxim de cinc exercicis econòmics.

Secció 4a Dels fons socials voluntaris

Article 84

Fons de reserva per a reemborsament d'aportacions

1. Si els estatuts socials de la cooperativa l'estableixen, pot constituir-se el denominat fons de reserva per a reemborsament d'aportacions. Aquest fons s'ha d'aplicar en el moment de la baixa del soci de la cooperativa per compensar l'efecte inflacionista que han tingut les seves aportacions al capital social. Les disposicions relatives a aquest fons s'estableixen en l'article 76.c.2) d'aquesta llei.

2. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions, els percentatges establerts en l'article 80.1 i 80.2 d'aquesta llei, fins a assolir el valor teòric actualitzat de totes les aportacions al capital social. A partir d'aquest moment, no s'han d'efectuar les aplicacions d'excedents per a aquest fons.

3. La dotació d'aquest fons ha de figurar en el passiu del balanç de la cooperativa amb separació de les altres partides.

4. L'import del fons de reserva per a reemborsament d'aportacions que no s'hagi aplicat, ha de materialitzar-se dins de l'exercici econòmic següent a aquell en què s'hagi efectuat la dotació en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per la comunitat autònoma de les Illes Balears. Els rendiments financers obtinguts s'han d'aplicar a la mateixa finalitat. Aquests dipòsits o títols no poden ser pignorat ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

5. També poden destinar-se a aquest fons els excedents disponibles que acordi l'assemblea general.

6. El fons de reserva per a reemborsament d'aportacions no pot tenir una altra destinació diferent al que ha originat la seva constitució.

Capítol VIII

De la documentació social i de la comptabilitat

Article 85

Documentació social

1. Les cooperatives han de portar en ordre i al dia els llibres següents:

- a) Llibre de registre de socis.
- b) Llibre de registre d'aportacions al capital social.
- c) Llibre d'actes de l'assemblea general, del consell rector, dels interventors, dels liquidadors i, si pertoca, del comitè de recursos.
- e) Llibre d'inventaris, comptes anuals i llibre diari.
- f) Qualsevol altres que siguin exigits per unes altres disposicions legals.

2. Tots els llibres socials i comptables han de ser diligenciats i legalitzats, abans d'emprar-los, pel registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. També són vàlids els assentaments i les anotacions realitzats per procediments informàtics o per uns altres procediments adequats que, posteriorment, han de ser enquadernats correlativament per formar els llibres obligatoris. Aquests han de ser legalitzats pel registre de cooperatives de les Illes Balears en el termini de quatre mesos des de la data de tancament de l'exercici.

4. Els llibres i els altres documents de la cooperativa han d'estar sota la custòdia, vigilància i responsabilitat del consell rector, que ha de conservar-los, almanco, durant els cinc anys següents a la transcripció de l'última acta o assentament o a l'extinció dels drets i obligacions que continguin, respectivament.

5. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa ha de confeccionar el balanç social, d'acord amb el que estableix l'article 88 d'aquesta llei.

Article 86

Comptabilitat i comptes anuals

1. Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seva activitat, d'acord amb el que estableix el Codi de Comerç i normativa comptable, amb les peculiaritats contingudes en aquesta llei i normes que la despleguin. Les cooperatives poden formular els comptes anuals en model abreujat quan concorrin les mateixes circumstàncies contingudes en els articles 181 i 190 de la Llei de societats anònimes.

2. El consell rector ha de formular obligatòriament, en un termini màxim de tres mesos, comptadors des de la data del tancament de l'exercici social establerta estatutàriament, els comptes anuals, l'informe de gestió i una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.

3. L'informe de gestió també ha de recollir les variacions hagudes en el nombre de socis.

4. El consell rector ha de dipositar en el registre de cooperatives de les Illes Balears, en el termini d'un mes des que es van aprovar, un certificat dels acords de l'assemblea general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació dels excedents o imputació de les pèrdues. Ha d'adjuntar al certificat un exemplar de cada un dels comptes esmentats, l'informe de gestió, l'informe dels interventors de comptes i l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria o aquest s'ha fet a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'ha formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar en el certificat, juntament amb l'expressió de la causa.

Article 87

Auditoria de comptes

1. Les cooperatives han de sotmetre a auditoria externa els comptes anuals i l'informe de gestió en qualsevol dels casos següents:

- a) Quan així resulti de la Llei d'auditoria o de les seves normes de desplegament.
- b) Quan ho prevegin els estatuts o ho acordi l'assemblea general.
- c) Quan ho estableixi aquesta llei.

2. Els comptes anuals també han de sotmetre's a auditoria externa quan ho sol·licitin per escrit al consell rector una minoria de socis suficient per poder exigir la convocatòria de l'assemblea general. En aquest supòsit les despeses de l'auditoria externa són a compte de la cooperativa, llevat que l'informe dels audi-

tors reconegui que els comptes auditats no tenen vicis o irregularitats de cap tipus, cas en què s'imputaran als sol·licitants.

3. Correspon a l'assemblea general designar els auditors de comptes i ha de realitzar-se abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, a partir de la data en què l'assemblea va adoptar-hi l'acord.

Article 88
Balanç social

1. El consell rector ha de confeccionar el balanç social de l'exercici, que ha de ser presentat a l'assemblea general, juntament amb els comptes anuals, per al seu coneixement i aprovació.

2. El balanç social pot incorporar aquells indicadors o informes que permetin avaluar la situació de la cooperativa en relació amb els seus socis, a les cooperatives del sector i a la comunitat en general on dugui a terme l'activitat econòmica, establint el grau d'acompliment dels objectius proposats, el nivell de participació social, les col·laboracions hagudes amb altres cooperatives i les aportacions, de tot tipus, de la cooperativa a l'entorn social, així com un informe de les fortaleeses i debilitats de la cooperativa.

Capítol IX De la modificació dels estatuts socials

Article 89
Modificació dels estatuts

1. Qualsevol modificació dels estatuts socials ha de ser adoptada per l'assemblea general, d'acord amb l'establert en l'article 44 d'aquesta llei i exigeix la concurrència dels requisits següents:

- a) Els autors de la proposta han de fer un informe escrit justificant-la.
- b) S'han d'expressar en la convocatòria amb la deguda claredat els aspectes que s'han de modificar.
- c) En l'anunci de la convocatòria ha de constar expressament el dret de tots els socis d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i de l'informe justificatiu i de demanar el lliurament o tramesa d'aquests documents.

2. L'acord esmentat s'ha d'eleva a escriptura pública, la qual s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. Si la modificació és per canvi de denominació, canvi de domicili o modificació de l'objecte social, s'ha d'anunciar almanco en un dels diaris de major circulació del domicili social de la cooperativa i abans de la inscripció.

4. Quan la modificació consisteixi en el canvi de classe de la cooperativa o en la modificació de l'objecte social, els socis que hagin votat en contra, o els que no havent assistit a l'assemblea expressin la seva disconformitat per escrit dirigit al consell rector en el termini de quaranta dies, comptadors des de la inscripció de l'acord en el registre de cooperatives de les Illes Balears, tenen dret a separar-se de la cooperativa, en els mateixos termes que els que disposa l'article 24 d'aquesta llei.

Capítol X De la fusió, escissió, dissolució i liquidació

Secció 1a De la fusió i de l'escissió

Article 90
Modalitats i efectes

1. Les societats cooperatives poden fusionar-se, mitjançant la creació d'una societat cooperativa o mitjançant l'absorció d'una o més societats cooperatives per una altra, sempre que els objectes socials de cada cooperativa no resultin incompatibles.

2. Les cooperatives que es fusionin en una de nova o que siguin absorbides per una altra ja existent quedaran dissoltes, encara que no entrin en liquidació. Els seus patrimonis han de passar a la societat nova o absorbent, que ha d'assumir els drets i obligacions de les societats dissoltes. Els fons socials, obligatoris o voluntaris de les societats dissoltes passen a integrar-se als corresponents de la societat cooperativa nova o absorbent.

Article 91
Projecte de fusió

1. Els consells rectors de les societats cooperatives que participin en la fusió han de redactar un projecte de fusió que han de subscriure com a conveni

previ.

2. El projecte de fusió ha de contenir, almanco, les mencions següents:

- a) La denominació, classe i domicili de les cooperatives que participin en la fusió i de la nova cooperativa, si pertoca, amb totes les seves dades registrals identificatives.
- b) Sistema per fixar la quantia que es reconeix a cada soci o associat de les societats dissoltes, com a aportacions al capital social de la societat cooperativa nova o absorbent, computant-se, quan n'hi hagin, les reserves voluntàries de caràcter repartible.
- c) Els drets i obligacions que es reconeguin als socis de les cooperatives extingides en la societat nova o absorbent.
- d) La data a partir de la qual les operacions de les cooperatives que es fusionin han de considerar-se realitzades, a efectes comptables, per compte de la cooperativa nova o absorbent.
- e) Els drets que corresponguin en la societat cooperativa nova o absorbent als titulars de títols participatius o altres d'assimilables de les cooperatives que s'extingixin.

3. Després d'haver aprovat el projecte de fusió, els membres dels consells rectors de les cooperatives que es fusionin s'han d'abstenir de realitzar qualsevol classe d'actes o de concloure qualsevol contracte que pugui comprometre l'aprovació del projecte o modificar substancialment la proporció de la participació dels socis de les cooperatives extingides en la nova o absorbent.

4. El projecte de fusió queda sense efecte en el supòsit que no hagi estat aprovat per les assemblees generals de les cooperatives que participin en la fusió dins dels sis mesos següents des de la data del projecte.

Article 92
Balanç de la fusió

1. La fusió requereix elaborar un balanç expressament per a l'acte esmentat.

2. Pot considerar-se, tanmateix, balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins dels vuit mesos anteriors a la data de la celebració de l'assemblea que ha de resoldre sobre la fusió.

3. La impugnació del balanç de fusió s'ha de sotmetre al règim general de la impugnació dels acords socials.

Article 93
Procediment de fusió

El procediment legal per a la fusió de les societats cooperatives és el següent:

1. L'assemblea general de cada cooperativa degudament convocada ha d'aprovar, d'acord amb l'establert en l'article 44 d'aquesta llei, sense modificacions el projecte de fusió fixat en un conveni previ pels consells rectors respectius. El projecte de fusió s'ha de posar a disposició de cada soci o associat segons el que disposa l'article 22.1 i ha d'anar acompanyat de la documentació següent:

- a) Una memòria del consell rector sobre la conveniència i efectes de la fusió projectada.
- b) Els comptes anuals dels tres darrers exercicis de les societats que participin en la fusió, juntament amb els informes corresponents dels interventors i, si pertoca, dels auditors, sobre la situació econòmica i financera d'aquelles, i la previsible de la cooperativa resultant. A més, s'ha d'adjuntar el balanç de fusió previst en l'article 92.1 d'aquesta llei quan sigui diferent a l'últim balanç anual aprovat.
- c) Un projecte d'estatuts de la nova cooperativa o de les modificacions estatutàries que hagin d'introduir-se en la societat absorbent.
- d) Els estatuts vigents de les cooperatives que intervinguin en la fusió.
- e) Les dades identificatives dels membres dels consells rectors i dels interventors de les cooperatives dissoltes i dels membres proposats per al consell rector i per als interventors de la societat resultant.

2. L'acord de fusió de cada una de les cooperatives ha de ser publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de les entitats citades.

3. Els consells rectors de les cooperatives que es fusionin estan obligats a informar l'assemblea general de la seva societat sobre qualsevol modificació important de l'actiu o del passiu esdevinguda en qualsevol d'elles, entre la data de redacció del projecte de fusió i la de reunió de l'assemblea general.

4. La fusió no es pot realitzar abans que transcorri un mes des de la data de l'últim anunci o publicació. Si durant el termini esmentat algun creditor de

qualsevol de les societats fusionades, s'oposa per escrit a la fusió, aquesta no es pot dur a terme sense que s'assegurin prèviament o s'abonin del tot els drets del creditor disconforme, que no pot oposar-se al pagament encara que es tracti de crèdits no vençuts, de conformitat amb la legislació estatal aplicable. En el mateix termini els socis disconformes poden separar-se de la seva cooperativa mitjançant escrit dirigit al president del consell rector, i la cooperativa resultant de la fusió assumirà l'obligació de liquidació i reemborsament de les seves aportacions en la forma regulada en aquesta llei per al cas de baixa justificada.

5. Cada una de les cooperatives queda obligada a continuar el procediment de fusió des del moment en què el projecte hagi estat aprovat per l'assemblea general de totes elles. La normalització de la fusió es farà mitjançant escriptura pública única, en la qual constarà l'acord de fusió aprovat per les respectives assemblees generals de les societats que es fusionin, que ha de contenir el balanç de fusió de les societats que s'extingeixin.

6. Si la fusió es realitza mitjançant la creació d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir, a més, les mencions exigides en l'article 13, quan siguin d'aplicació, per constituir-la. Si es realitza per absorció, ha de contenir les modificacions estatutàries que la societat absorbent hagi acordat amb motiu de la fusió. Aquesta escriptura ha de servir per cancel·lar els assentaments de les primeres i inscriure la novament constituïda o les modificacions de l'absorbent en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

Article 94 Escissió

1. L'escissió de la societat cooperativa pot consistir en la dissolució, sense liquidació, mitjançant la divisió del seu patrimoni i del col·lectiu de socis i dels associats en dos o més parts. Cada una d'aquestes s'ha de traspasar en bloc a cooperatives de nova creació, ha de ser absorbida per unes altres ja existents o s'ha d'integrar amb les parts escindides d'unes altres cooperatives en una de nova creació. En aquests dos darrers casos es denomina escissió-fusió.

També pot consistir en la segregació d'una o més parts del patrimoni i del col·lectiu de socis i associats d'una cooperativa sense la dissolució d'aquesta, i el traspàs en bloc o en part o en parts segregades a unes altres cooperatives de nova constitució o ja existents.

2. Són aplicables a les cooperatives participants en l'escissió les normes reguladores de la fusió en aquesta llei i els seus socis, associats i creditors poden exercir els mateixos drets.

3. Només pot acordar-se l'escissió si les aportacions al capital de la cooperativa que s'escindeix es troben íntegrament desemborsades.

Secció 2a De la dissolució i de la liquidació

Article 95 Dissolució

Són causes de dissolució de la societat cooperativa:

- L'acompliment del termini fixat en els estatuts socials.
- La conclusió de l'empresa que constitueix el seu objecte o la impossibilitat de realitzar l'activitat cooperativitzada.
- La voluntat dels socis, manifestada mitjançant acord de l'assemblea general, adoptat de conformitat amb el que disposa l'article 44.1 a).
- La reducció del nombre de socis per sota del mínim legalment necessari per constituir la cooperativa, si es manté durant més de dotze mesos.
- La reducció de la xifra del capital social per sota del mínim establert estatutàriament, si es manté durant més de dotze mesos.
- La fusió i l'escissió, si és procedent.
- La fallida.
- La inactivitat d'algun dels òrgans socials necessaris o la no-realització de l'activitat cooperativitzada durant dos anys consecutius.
- Qualsevol altra causa establerta en la llei o en els estatuts.

Article 96 Eficàcia de les causes de dissolució

1. En haver transcorregut el termini de durada de la societat fixat en els estatuts, aquesta es dissol de ple dret, si no és que anteriorment ha estat prorrogada i inscrita en el registre de cooperatives de les Illes Balears. El soci disconforme amb la pròrroga pot ser declarat baixa en la forma i terminis previstos per a la baixa voluntària, la qual té, en tot cas, la consideració de baixa justificada.

2. Quan concorri una causa de dissolució, llevat de les previstes en els punts c), f) i g) de l'article 95, ha de convocar l'assemblea general en el termini de trenta dies perquè adopti l'acord de dissolució.

Amb aquesta finalitat qualsevol soci o associat pot requerir el consell rector perquè convoqui l'assemblea general, si a parer seu existeixen algunes de les causes de dissolució esmentades. L'assemblea general ha d'adoptar l'acord per la majoria prevista en l'article 44.1.a) d'aquesta llei.

3. El consell rector ha de sol·licitar, i qualsevol interessat pot fer-ho, la dissolució judicial de la cooperativa en els casos següents:

- Si no es convoca l'assemblea general.
- Si no es reuneix en el termini establert en els estatuts.
- Si no pot adoptar l'acord de dissolució.
- Si adopta un acord contrari a declarar la dissolució.

4. L'acord de dissolució o la resolució judicial, si pertoca, s'ha de publicar en un dels diaris de més circulació de la província en què tingui el domicili social la cooperativa i en el Butlletí Oficial de les Illes Balears en el termini de trenta dies, comptadors des del dia en què es va adoptar l'acord o es va notificar la resolució.

5. La dissolució s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució judicial que la ha declarat o l'escriptura pública on consti l'acompliment de les formalitats i requisits legals i, si pertoca, el nomenament i acceptació dels liquidadors i les facultats que se'ls hagin conferit.

6. La societat cooperativa dissolta ha de conservar la seva personalitat jurídica mentre es realitzi la liquidació. Durant aquest període ha d'afegir-se a la denominació social: en liquidació.

Article 97 Liquidació, nomenament i atribucions dels liquidadors

1. L'assemblea general ha de nomenar els liquidadors en votació secreta i en nombre senar, excepte en el supòsit previst en l'article 95.g) d'aquesta llei. Aquests han d'acceptar els càrrecs com a requisit d'eficàcia.

2. Si transcorre un mes des de la dissolució de la cooperativa sense que s'hagin elegit i acceptat els liquidadors, el consell rector ha de sol·licitar del jutge competent el seu nomenament i aquest càrrec pot recaure en persones no sòcies de la cooperativa. També pot sol·licitar-ho al jutge qualsevol soci de la cooperativa.

El nomenament efectuat pel jutge s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució corresponent. El consell rector i la direcció han de cessar en les seves funcions des del nomenament dels liquidadors, a qui han de prestar ajut per fer les operacions de liquidació si són requerits per a això.

3. Els liquidadors han d'efectuar totes les operacions necessàries per liquidar la societat. Durant el període de la liquidació han d'observar-se les disposicions legals i estatutàries aplicables sobre el règim de les assemblees generals, a les quals han de retre compte els liquidadors de la marxa de la liquidació i del balanç corresponent per aprovar-los.

4. Els liquidadors han d'actuar de forma col·legiada i els és d'aplicació les normes sobre elecció, incapacitat, revocació, incompatibilitat i responsabilitat dels membres del consell rector. L'assemblea general pot fixar una retribució per als liquidadors.

5. Són competències dels liquidadors:

- Subscriure, juntament amb el consell rector, l'inventari i el balanç de la cooperativa en el moment de l'inici de les seves funcions, referits al dia en què s'inicia la liquidació.
- Portar i custodiar els llibres i la correspondència de la societat i vetllar per la integritat del seu patrimoni.
- Dur a terme les operacions comercials pendents i totes les que siguin necessàries per a la liquidació de la cooperativa.
- Alienar els béns socials.
- Reclamar i percebre els crèdits i els dividendes passius al temps d'inici de la liquidació.
- Concertar les transaccions i els compromisos que convinguin als interessos socials.
- Pagar les persones creditors i les sòcies de manera que s'atenguin les normes que aquesta llei estableix.
- Representar la cooperativa per a l'acompliment dels fins a què es refereix aquest article.

En tot cas, han de respectar les competències de l'assemblea general previstes a l'article 39 d'aquesta llei, i han d'estar sotmesos en la seva gestió al control i fiscalització de l'assemblea.

Article 98

Intervenció de la liquidació

1. El deu per cent dels socis i associats a les cooperatives de més de mil, el quinze per cent en les de més de cinc-cents i el vint per cent en la resta pot sol·licitar al jutge competent que designi un o diversos interventors que fiscalitzin les operacions de la liquidació.

2. En aquest cas, no tenen validesa els actes dels liquidadors efectuats sense participació dels interventors.

Article 99

Adjudicació de l'haver social

Per adjudicar l'haver social, s'ha de seguir en tot cas l'ordre següent:

- a) S'ha de respectar íntegrament el fons d'educació i promoció.
- b) S'han de saldar els deutes socials.
- c) S'ha de reintegrar als socis l'import del fons de reserva per al reemborsament d'aportacions en la forma prevista en l'article 84 d'aquesta llei.
- d) S'ha de reintegrar als socis i als associats l'import dels altres fons socials voluntaris repartibles que han estat constituïts estatutàriament. A continuació, se'ls han de reintegrar les aportacions al capital social actualitzades o revalorades, començant per les aportacions voluntàries i seguint per les obligatòries.
- e) Si hi ha actiu sobrant i el romanent existent del fons d'educació i promoció s'han de posar a disposició de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que els han de destinar de manera exclusiva a les finalitats d'educació i de promoció de les societats cooperatives de les Illes Balears.

Article 100

Operacions finals

1. En haver finalitzat les operacions d'extinció del passiu, els liquidadors han de formar el balanç final i el projecte de distribució de l'actiu. Tots dos han de ser censurats pels interventors de la cooperativa i, si pertoca, pels interventors a qui fa referència l'article 98 i s'han de sotmetre a l'aprovació de l'assemblea general. La convocatòria d'aquesta assemblea s'ha de publicar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears, i en un diari de la localitat en què tingui el seu domicili social la cooperativa.

2. Si fos impossible celebrar l'assemblea general, els liquidadors han de publicar el balanç final i el projecte de distribució després d'haver-los censurat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de la cooperativa.

Després d'haver transcorregut sis mesos des de l'última de les publicacions esmentades sense que hagi estat impugnat el balanç davant del jutge competent, s'entén aprovat.

3. Després d'haver finalitzat la liquidació i la distribució de l'haver social, els liquidadors han de sol·licitar en el termini de quinze dies la cancel·lació dels assentaments referents a la societat liquidada al registre de cooperatives de les Illes Balears, presentant escriptura pública on consti el balanç final de la liquidació i les operacions d'aquesta. Finalment, han de dipositar en el registre esmentat els llibres i els documents relatius al trànsit de la cooperativa.

Article 101

Suspensió de pagaments i fallida

1. És d'aplicació a les societats cooperatives la legislació concursal mercantil.

2. S'ha de fer l'assentament en el registre de cooperatives de les Illes Balears de la resolució judicial en virtut de la qual es considera incoat el procediment concursal respecte d'una cooperativa.

Capítol XI

De les classes de cooperatives

Secció 1a

De les cooperatives de treball associat

Article 102

Objecte i normes generals

1. Són cooperatives de treball associat les que associen a persones físiques que, mitjançant el seu treball a temps parcial o complet, realitzen qualsevol activitat econòmica o professional per produir en comú béns i serveis i els proporciona una ocupació estable.

2. Poden ser socis treballadors totes les persones majors de setze anys que legalment tinguin capacitat per contractar la prestació del seu treball. Els estrangers poden ser socis treballadors d'acord el que preveu la legislació específica sobre la prestació del seu treball a l'Estat espanyol.

3. La pèrdua de la condició de soci treballador provoca el cessament definitiu de la prestació de treball a la cooperativa.

4. Els socis treballadors tenen dret a percebre periòdicament, en termini no superior a un mes, percepcions a compte dels excedents de la cooperativa denominats avançaments laborals, que no tenen la consideració de salari, segons la seva participació en l'activitat cooperativizada.

5. Són d'aplicació en tots els centres de treball de la cooperativa i a tots els socis, les normes sobre salut laboral, i prevenció de riscos laborals, i el que estableix la legislació laboral referent a les limitacions d'edat per a feines nocturnes, insalubres, penoses, nocives o perilloses.

6. El nombre d'hores per any realitzades per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri, no pot ser superior al trenta per cent del total d'hores per any realitzades pels socis treballadors. No es computen en aquest percentatge:

- a) Els treballadors integrats en la cooperativa per subrogació legal i els que s'incorporin en activitats sotmeses a aquesta subrogació.
- b) Els treballadors que es neguin explícitament a ser socis treballadors.
- c) Els treballadors que substituïxin socis treballadors o assalariats en situació d'excedència, incapacitat temporal o baixa per maternitat, adopció o acolliment.
- d) Els treballadors que prestin servei en centres de treball de caràcter subordinat o accessori. S'entén, en tot cas, com a servei prestat en centre de treball subordinat o accessori, el servei prestat directament a l'administració pública o autonòmica i entitats que coadjuvin l'interès general, quan és realitzat en locals de titularitat pública.
- e) Els treballadors amb contractes de treball en pràctiques i per a la formació.
- f) Els treballadors contractats en virtut de qualsevol disposició de foment d'ocupació de disminuïts físics o psíquics.
- g) Els treballadors que, per raons vinculades a l'objecte i a la finalitat d'una contractació pública, hagin de ser contractats per prestar adequadament el servei, segons les prescripcions establertes en els plecs de condicions econòmicoadministratives generals o particulars o, si pertoca, en el plec de condicions tècniques.

7. Els estatuts poden fixar el procediment pel qual els treballadors assalariats poden accedir a la condició de socis. El treballador amb contracte de treball per temps indefinit i amb més de tres anys d'antiguitat, ha de ser admès com a soci treballador si ho sol·licita en els sis mesos següents des que va poder exercir aquest dret, sense necessitat de superar el període de prova cooperativa, i si reuneix els altres requisits estatutaris i especialment els relacionats amb la formació cooperativa.

Article 103

Període de prova per a nous socis

1. En les cooperatives de treball associat, els estatuts han d'establir les condicions d'admissió i la necessària formació cooperativa que ha d'impartir-se al soci aspirant. Es pot assignar com a tutor un soci de la cooperativa.

2. El període de prova no pot excedir els sis mesos i l'ha de fixar el consell rector, llevat que l'acompliment del lloc de treball exigeixi condicions professionals especials. En aquest cas, el període de prova pot ser de fins a un any.

3. El nombre dels llocs de treball ocupats per socis treballadors en període de prova no pot excedir un vint per cent del total de socis.

4. Els socis aspirants durant el període de prova tenen els mateixos drets i obligacions que els socis treballadors, amb les particularitats següents:

- a) Poden resoldre la relació per lliure decisió unilateral, facultat que també es reconeix al consell rector de la cooperativa.
- b) No poden ser elegits per ocupar els càrrecs dels òrgans de la cooperativa.
- c) No poden votar en l'assemblea general cap punt que els afecti personalment i directament.
- d) No estan obligats ni facultats per fer aportacions al capital social ni per desemborsar la quota d'ingrés.
- e) No els afecta la imputació de pèrdues que es produeixin en la cooperativa durant el període de prova ni tenen dret al retorn cooperatiu.

Article 104

Règim de treball

1. Els estatuts han de regular, o poden remetre al reglament de règim intern, l'organització bàsica del treball. Han de fer referència com a mínim a: estructura de l'empresa, classificació professional, mobilitat funcional o geogràfica, permisos retribuïts, excedències o qualsevol altra causa de suspensió o extinció de la relació de treball en el règim cooperatiu i, en general, qualsevol altra matèria vinculada als drets i obligacions del soci com a treballador.

2. A proposta del consell rector, l'assemblea general ha d'aprovar anualment el calendari sociolaboral. Ha de contenir: durada de la jornada laboral, descans mínim entre cada jornada i descans setmanal, festes i vacances anuals.

3. Els socis de les cooperatives de treball associat poden prestar serveis a temps total, parcial o amb caràcter estacional.

4. En tot allò que no preveu aquest article, són d'aplicació els drets i garanties legalment establerts en el dret laboral comú.

5. Els socis treballadors estan obligats a afiliar-se en el règim corresponent de la Seguretat Social, d'acord amb el que disposa la normativa bàsica de l'Estat.

Article 105

Règim disciplinari

1. Els estatuts o l'assemblea general mitjançant el reglament de règim intern han d'establir el marc bàsic del règim disciplinari dels socis treballadors.

2. El règim disciplinari ha de regular els tipus de faltes que puguin produir-se en: prestació del treball, sancions, òrgans i persones amb facultats sancionadores delegades i procediments sancionadors amb expressió dels tràmits, recursos i terminis.

3. L'expulsió dels socis treballadors només pot acordar-la el consell rector. Contra aquesta decisió el soci pot recórrer en el termini de vint dies des de la notificació d'aquesta davant del comitè de recursos o, si no n'hi ha, davant de l'assemblea general. L'acord d'expulsió només és executiu des que l'òrgan corresponent el ratifica o ha transcorregut el termini per recórrer davant d'aquest, encara que el consell rector pot suspendre el soci treballador d'ocupació, però conserva provisionalment tots els drets econòmics. Si el soci ha recorregut i l'òrgan competent per resoldre no ho ha fet, en un termini no superior a un mes des de la data d'interposició del recurs es considera estimat a tots els efectes.

4. La interposició del recurs suspèn el còmput dels terminis per exercir accions davant de la jurisdicció social. Aquest còmput s'inicia de nou a partir de l'endemà de la data en què ha estat desestimat el recurs.

Article 106

Qüestions contencioses

1. Les qüestions contencioses que se susciten entre la cooperativa i els socis treballadors per la seva condició de socis, s'han de resoldre aplicant preferentment aquesta llei, els estatuts i el reglament de règim intern de la cooperativa i, en general, els principis cooperatius. Aquestes qüestions s'han de sotmetre a la jurisdicció de l'ordre social, d'acord amb l'article 2.ñ) del Reial Decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de procediment laboral.

La remissió a la jurisdicció de l'ordre social atreu competències dels seus òrgans judicials en tots els seus graus, per conèixer tota qüestió contenciosa que se susciti entre la cooperativa de treball associat i el soci treballador relacionada amb els drets i les obligacions derivats de l'activitat cooperativitzada.

2. Els conflictes no basats en la prestació del treball o els seus efectes, ni compromesos els seus drets quan aportant de treball i que pugui sorgir entre qualsevol soci i les cooperatives de treball associat, estan sotmesos a la jurisdicció de l'ordre civil.

3. El plantejament de qualsevol demanda per part d'un soci en les qüestions a què es refereix el punt 1 d'aquest article, exigeix exhaurir la via cooperativa prèvia, durant la qual queda en suspens el còmput de terminis de prescripció o caducitat per exercir accions o afirmar drets. L'òrgan competent ha de resoldre de forma expressa en un termini no superior a trenta dies des de la data de presentació de l'escrit i, si no resol, s'entén estimada la petició del soci treballador.

Article 107

Suspensió i excedències

1. En les cooperatives de treball associat se suspèn temporalment l'obligació i el dret del soci treballador a prestar serveis, perdent els drets i obliga-

cions econòmiques de la prestació per les causes següents:

- a) Incapacitat temporal.
- b) Maternitat o paternitat i adopció i acolliment de menors de sis anys.
- c) Exercici de càrrec públic representatiu o en el moviment cooperatiu que impossibiliti l'assistència a la feina.
- d) Privació de llibertat mentre no hi hagi sentència condemnatòria.
- e) Suspensió d'ocupació i sou per raons disciplinàries.
- f) Causes econòmiques, tècniques organitzatives o de producció i les derivades de força major.
- g) Les consignades vàlidament en els estatuts socials.

En cessar les causes legals de suspensió, el soci treballador recobra la plenitud dels seus drets i obligacions com a soci i té dret a reincorporar-se al lloc de feina reservat.

2. Per a la suspensió per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major l'assemblea general ha de declarar la necessitat que, per alguna d'aquestes causes, passin a la situació de suspensió la totalitat o part dels socis treballadors que integren la cooperativa. També ha de fixar el temps que ha de durar la suspensió i ha de designar els socis treballadors concrets que queden en situació de suspensió. Els socis suspesos estan facultats per sol·licitar la baixa voluntària a l'entitat, que s'ha de qualificar com a justificada.

3. Els socis treballadors que estan inclosos en els supòsits a), b), d) i f) de l'apartat 1 d'aquest article i mentre estan en situació de suspensió, conserven la resta dels seus drets i obligacions com a socis. Els estatuts socials poden establir limitacions als drets en els supòsits c) i g) de l'apartat 1 d'aquest article.

4. Excepte en el supòsit previst en la lletra f) del número 1 d'aquest article, les cooperatives de treball associat poden celebrar contractes de treball de durada determinada per substituir els socis treballadors en situació de suspensió, d'acord amb la legislació estatal aplicable, amb treballadors assalariats sempre que el contracte especifiqui el nom del soci treballador substituït i la causa de la substitució.

5. Els socis treballadors d'una cooperativa de treball associat amb almanco dos anys d'antiguitat a l'entitat, poden gaudir de situacions d'excedència voluntària, sempre que ho prevegin els estatuts socials. També han de determinar els drets i les obligacions.

Article 108

Baixa obligatòria per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major

1. Quan per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major i per mantenir la viabilitat empresarial de la cooperativa, l'assemblea general consideri convenient reduir amb caràcter definitiu el nombre de socis treballadors de la cooperativa, ha de designar els socis que han de ser declarats baixa. Aquesta té la consideració de baixa obligatòria justificada. L'autoritat laboral ha de constatar les causes esmentades, d'acord amb el que disposa el procediment establert en la legislació estatal aplicable.

2. En aquests casos, la baixa té la consideració d'obligatòria justificada. D'acord amb l'article 76 d'aquesta llei, els socis cessants tenen dret a la devolució de totes les seves aportacions al capital social en el termini màxim d'un any, dividida en mensualitats i conserven el dret preferent al reingrés si en els dos anys següents a la baixa es creen nous llocs de feina de contingut similar al que ocupaven.

Article 109

Successió d'empreses, contractes i concessions

1. Quan una cooperativa se subroga en els drets i obligacions laborals de l'anterior titular, els treballadors afectats per aquesta subrogació poden incorporar-se com a socis treballadors en les condicions establertes en l'article 102.7 d'aquesta llei i, si porten almanco dos anys a l'empresa anterior, no se'ls pot exigir el període de prova.

2. Quan una cooperativa de treball associat cessa per causes no imputables a aquesta en una contracta de serveis o en una concessió administrativa i un nou empresari se'n fa càrrec, els socis treballadors que hi fan feina tenen els mateixos drets i deures que els haurien correspost d'acord amb la normativa vigent, com si haguessin prestat el seu servei a la cooperativa en la condició de treballadors per compte d'altri.

Secció 2a

De les cooperatives de consumidors i d'usuaris

Article 110

Objecte i finalitat social

1. Les cooperatives de consumidors i usuaris tenen com a objecte el subministrament de béns i de serveis adquirits a tercers o produïts per si mateixes per facilitar l'ús o consum dels socis i de qui hi conviuen, amb la finalitat social de facilitar-los el consum o l'ús en les condicions de preu, qualitat i informació al més favorables per als socis, així com l'educació, la formació i la defensa dels drets dels socis en particular i dels consumidors i usuaris en general.

2. Les cooperatives de consumidors i usuaris podran ser considerades com a associacions de consumidors i usuaris en conformitat al que preveu l'article 22 de l'Estatut dels consumidors i usuaris de les Illes Balears.

Article 111

Operacions amb tercers no socis

1. Les cooperatives de consumidors i usuaris poden realitzar operacions cooperativitzades amb tercers no socis, si ho preveuen els estatuts i d'acord amb l'article 6 d'aquesta llei.

2. Els preus dels subministraments i serveis per a tercers no socis han de ser els mateixos que els establerts per als socis.

Article 112

Aplicació d'excedents

A les cooperatives de consumidors i usuaris, l'aplicació dels resultats econòmics s'ha de realitzar d'acord amb l'article 80 d'aquesta llei en l'exercici següent a la seva meritació, sense perjudici que el retorn cooperatiu s'efectuï necessàriament als socis com a descompte en els imports de les seves operacions amb la cooperativa. Els estatuts han d'establir en cada cas el mètode d'aplicació.

Article 113

Condicció i operativitat

1. Les cooperatives de consumidors i d'usuaris tenen la condició de majoristes i poden vendre a la menuda com a minoristes.

2. A tots els efectes s'entén que en el subministrament de béns i de serveis de la cooperativa als seus socis no hi ha pròpiament transmissions patrimonials, sinó que són els mateixos socis els qui, com a consumidors directes, els han adquirit conjuntament a tercers.

3. La mateixa cooperativa es considera a efectes legals com a consumidor directe.

Article 114

Assemblea general

Els estatuts han de regular i desenvolupar en cada cas el procés de participació social en aquelles cooperatives de consumidors i usuaris que tinguin més de mil socis, per garantir el dret d'informació i la seva participació democràtica en les assemblees generals.

Secció 3a

De les cooperatives d'habitatges

Article 115

Objecte i finalitat social

1. Les cooperatives d'habitatges tenen per objecte proveir els socis d'habitatge, edificacions o serveis complementaris, construïts o rehabilitats per tercers, amb la finalitat social d'aconseguir aquests béns en les condicions de preu, qualitat i informació al més favorables per als seus socis.

2. Les cooperatives d'habitatges poden adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, desenvolupar totes les activitats i treballs que calgui per acomplir el seu objecte social.

3. Les cooperatives d'habitatges també poden tenir com a objecte promoure la construcció d'edificis per als socis en règim d'ús i gaudi, ja sigui per a descans o per a vacances, ja siguin destinades a residències per a socis de la tercera edat o amb disminució.

4. En tots els casos, els estatuts han de fixar les normes a què han d'ajustar-se tant els habitatges en propietat com les edificacions per a ús i gaudi, sense perjudici dels altres drets i obligacions dels socis.

5. Les cooperatives d'habitatges poden alienar o arrendar a tercers no socis els locals comercials i les instal·lacions i les edificacions complementàries de la seva propietat però no els habitatges.

6. Dels imports aconseguits per l'alienació dels béns citats en el punt 5 d'aquest article, s'ha de destinar un u per cent a dotar el fons d'educació i promoció i la resta s'ha d'aplicar a reduir el cost de l'habitatge.

7. Dels imports aconseguits per l'arrendament de locals comercials i les edificacions i les instal·lacions complementàries, s'ha de destinar un cinc per cent a dotar el fons d'educació i promoció i la resta a sufragar les despeses comunes de manteniment, conservació i millora.

8. La propietat o l'ús i gaudi dels habitatges i dels locals poden ser adjudicats o cedits als socis mitjançant qualsevol títol admès en dret.

Article 116.

Règim dels socis

1. Poden ser socis de les cooperatives d'habitatges les persones físiques, els ens públics, les cooperatives, les caixes d'estalvi i les entitats que no tenen caràcter mercantil.

2. Els estatuts poden preveure en quins casos la baixa del soci és justificada. Per a la resta de casos, poden aplicar-se a les quantitats que ha lliurat el soci per finançar el pagament dels habitatges i locals les deduccions a què es refereix l'article 76.2 d'aquesta llei.

3. Les quantitats a què es refereix el punt 2 d'aquest article i les aportacions del soci al capital social han de reemborsar-se-li en el moment en què sigui substituït en els seus drets i obligacions per un altre soci.

4. Ningú no pot ocupar simultàniament el càrrec de membre del consell rector en més d'una cooperativa d'habitatges.

5. Els membres del consell rector en cap cas poden percebre remuneracions o compensacions per acomplir les obligacions del càrrec, sense perjudici del dret a ser rescabats per les despeses que els originin.

Article 117

Construcció per fases o promocions

1. Si la cooperativa d'habitatges desenvolupa més d'una promoció o una mateixa ho és per fases, s'ha d'ajustar al que disposa l'article 7 d'aquesta llei per a cadascuna.

2. Cada promoció o fase ha d'identificar-se amb una denominació específica. Aquesta ha de figurar de forma clara i destacada en tota la documentació que s'hi relaciona, incloent-hi permisos, inscripcions registrals o llicències administratives i qualsevol contracte celebrat amb tercers.

3. Els béns que integren el patrimoni comptabilitzat d'una promoció o fase no respon dels deutes de les restants.

Article 118

Auditoria de comptes

Les cooperatives d'habitatges, abans de presentar els comptes anuals a l'assemblea general ordinària per estudiar-los i aprovar-los, han de sotmetre'ls a una auditoria externa de comptes sense perjudici del que estableix l'article 87.2 d'aquesta llei. Aquesta obligació legal subsisteix mentre no s'adjudiquen o se cedeixen als socis els habitatges o locals.

Article 119

Transmissió de drets

1. En les cooperatives d'habitatges, el soci que pretengui transmetre inter vivos els seus drets sobre l'habitatge o local —abans d'haver transcorregut cinc anys, o un altre termini superior fixat pels estatuts, que no pot ser superior a deu anys des de la data del lliurament de la possessió de l'habitatge o local—, ha de posar-los a disposició de la cooperativa, que els oferirà als sol·licitants d'admissió com a socis per ordre d'antiguitat.

2. El preu de tempteig ha de ser igual a la quantitat desemborsada pel soci que transmet els seus drets sobre l'habitatge o local, incrementada amb la revalorització que hagi experimentat d'acord amb l'índex de preus al consum, durant el període comprès entre les dates dels diferents desemborsaments parcials i la data de la comunicació a la cooperativa de la intenció del soci de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local.

3. Quan han transcorregut tres mesos des que el soci ha posat en coneixement del consell rector el propòsit de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local, sense que cap sol·licitant d'admissió com a soci faci ús del dret de preferència per adquirir-los, el soci queda autoritzat per transmetre'ls, inter vivos, a tercers no socis.

4. Si en el supòsit a què es refereixen els punts anteriors d'aquest article, el soci no compleix els requisits que s'hi estableixen i transmet a tercers els seus drets sobre l'habitatge o local, la cooperativa, si hi ha sol·licitants d'admissió com a socis, ha d'exercir el dret de retracte i el comprador ha de reemborsar el preu establert en el punt 2 d'aquest article, incrementat amb les despeses a què fa referència l'article 1518.2 del Codi Civil. Les despeses previstes en l'article 1518.1 del Codi Civil són a càrrec del soci que va incomplir el que estableixen els punts anteriors d'aquest article.

5. El dret de retracte pot exercir-se durant un any, comptador des de la inscripció de la transmissió al Registre de la Propietat o, si no s'ha fet, durant tres mesos, comptadors des que el retraient té coneixement de la transmissió.

6. Les limitacions establertes en els punts anteriors d'aquest article no són d'aplicació quan el soci transmet els seus drets sobre l'habitatge o local als seus ascendents o descendents, així com a les transmissions entre cònjuges de creta-des o aprovades judicialment en els casos de separació o divorci.

Secció 4a
De les cooperatives agràries

Article 120
Objecte i finalitat social

1. Són cooperatives agràries les que associen persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de bens, titulars d'explotacions agrícoles, forestals, ramaderes o mixtes i que tenen com a objecte comercial, proporcionar subministraments, equips productius i serveis o realitzar operacions encaminades a la millora en qualsevol àrea o vessant econòmica o social de les explotacions dels socis, dels seus elements o components de la cooperativa o de la vida en el medi rural.

2. Per acomplir el seu objectiu social, les cooperatives agràries poden desenvolupar, a més de les activitats pròpies d'aquest determinades en els estatuts, aquelles altres que sigui pressupòsit, conseqüència, complement o instrument per a la millora econòmica, tècnica, laboral, ecològica o social de la cooperativa, de les explotacions dels socis, dels elements d'aquestes o del medi rural.

3. Els estatuts de la cooperativa poden exigir com a requisit per adquirir i conservar la condició de soci un compromís d'activitat exclusiva corresponent a l'objecte social d'aquells.

4. Sense perjudici del que estableix l'article 24.2 d'aquesta llei, els estatuts han d'establir el temps mínim de permanència dels socis a la cooperativa, que no pot ser superior a cinc anys. L'incompliment d'aquesta obligació no eximeix el soci de la seva responsabilitat davant tercers, ni de la que ha assumit amb la cooperativa per obligacions i inversions realitzades i no amortitzades.

5. Es poden acordar nous compromisos de permanència obligatoris amb caràcter excepcional per als socis quan l'assemblea general adopti acords que impliquin la necessària permanència o la participació d'aquests en l'activitat de la cooperativa en nivells o terminis nous o superiors als previstos en els estatuts, com ara inversions, ampliació d'activitats, plans de capitalització o similars. En aquests casos, els socis de la cooperativa o de la secció a qui afecti aquest acord poden sol·licitar la baixa a la cooperativa o a la secció de què es tracti. Aquesta baixa té caràcter de justificada en el termini dels quaranta dies següents a l'adopció de l'acord.

6. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa pot incorporar com a socis col·laboradors, aquelles persones, tant físiques com jurídiques, que sense poder realitzar plenament l'activitat cooperativitzada col·laboren en la seva consecució, participant en alguna o en algunes activitats accessòries.

7. Els estatuts o un acord de l'assemblea general han de determinar el règim d'admissió i baixa, així com els drets i obligacions dels socis col·laboradors, si bé el conjunt dels seus vots no pot superar el trenta per cent dels vots socials. Els socis col·laboradors poden elegir un representant al consell rector, amb veu però sense vot, mai superior a un terç d'aquests, i aquest no pot exercir en cap cas els càrrecs de president ni de vicepresident.

8. Quan la cooperativa té a més associats, aquest límit s'ha d'aplicar al conjunt de vots dels col·lectius esmentats.

9. Els socis col·laboradors han de subscriure l'aportació inicial al capital social que fixen els estatuts, però no estan obligats a realitzar noves aportacions obligatòries al capital social, si bé l'assemblea general pot autoritzar-los a fer noves aportacions voluntàries. La suma de les seves aportacions al capital social no pot superar el quaranta per cent dels socis ordinaris. Les aportacions al capital dels socis col·laboradors han de comptabilitzar-se de manera independent a les de la resta de socis.

10. Els estatuts poden regular la forma en què els socis col·laboradors han

de participar en la imputació de les pèrdues, així com el dret al retorn cooperatiu.

11. També poden ser socis col·laboradors les cooperatives amb què se subscriu un acord de col·laboració intercooperatiu, en les mateixes condicions establertes en els punts anteriors d'aquest article.

12. Els socis col·laboradors no poden desenvolupar activitats cooperativitzades en competència amb les que desenvolupi la societat cooperativa de la que siguin col·laboradors.

Article 121
Operacions amb tercers

1. Les cooperatives agràries amb activitat comercial, siguin polivalents o especialitzades, poden desenvolupar aquesta activitat i les que hi estiguin connectades, arribant fins i tot directament al consumidor amb productes agraris que no procedeixin de les explotacions de la cooperativa o dels seus socis en els casos següents, sense perjudici del que estableix l'article 6 d'aquesta llei:

- En cada exercici econòmic fins a un cinc per cent sobre el total anual facturat per la cooperativa.
- Si ho preveuen els estatuts, el percentatge màxim en cada exercici econòmic pot ser de fins al cinquanta per cent sobre les bases obtingudes d'acord amb el punt 1.a) d'aquest article.
- Quan per circumstàncies no imputables a la cooperativa, aquesta pugui depassar els límits anteriors per haver obtingut l'autorització prevista en aquesta llei.

2. Les cooperatives agràries amb activitat subministradora, única o diferenciada, dirigida a les seves explotacions o a les dels seus membres, poden cedir a tercers no socis productes o serveis dins dels límits i en els supòsits equivalents del punt 1 d'aquest article, sense perjudici de poder fer-ho en tot cas quan es tracti dels romanents ordinaris de l'activitat cooperativa.

Article 122
Votacions

1. Els estatuts de les cooperatives agràries poden optar entre un sistema de vot unitari o un sistema de vot ponderat o plural. En aquest últim supòsit han d'observar-se les regles següents:

- S'atorga a cada soci entre un i cinc vots; els estatuts han de regular la ponderació.
- La distribució de vots a cada soci sempre es fa en funció proporcional a l'activitat o servei cooperativitzat i mai en funció de l'aportació al capital social. En tot cas i amb independència de la ponderació que li correspon, el soci a títol principal sempre té cinc vots.
- Amb l'antelació suficient a la celebració de cada assemblea general, el consell rector ha d'elaborar una relació en què s'estableixi el nombre de vots socials que correspon a cada soci, prenent com a base les dades de l'activitat o servei cooperativitzat de cadascun referides als tres últims exercicis econòmics. Aquesta relació s'ha d'exposar al domicili social de la cooperativa durant els cinc dies anteriors a la data de celebració de l'assemblea, a efectes de la possible impugnació pel soci disconforme, d'acord el que preveu l'article 54 d'aquesta llei.
- El reglament de règim interior aprovat per l'assemblea general ha d'establir la relació entre els vots socials i l'activitat cooperativitzada necessària per a la distribució dels vots.

Secció 5a
De les cooperatives d'explotació comunitària de la terra

Article 123
Objecte i finalitat social

Són cooperatives d'explotació comunitària de la terra les que associen titulars de drets d'ús i aprofitament de terres o uns altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària, que cedeixen aquests drets a la cooperativa i que hi presten o no el seu servei. També poden associar unes altres persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten serveis per a l'explotació en comú dels béns cedits pels socis i dels altres que posseeixi la cooperativa per qualsevol títol, així com desenvolupar les activitats recollides en l'article 120 d'aquesta llei, tot això encaminat a la millora, en qualsevol àrea o vessant econòmica o social de totes les explotacions sota l'emparament de la cooperativa, dels seus elements o components, de la pròpia cooperativa o de la vida en el medi rural.

Article 124
Operacions amb tercers

Les cooperatives d'explotació comunitària de la terra poden realitzar operacions amb tercers en els mateixos termes i amb les mateixes condicions

establertes en aquesta llei per a les cooperatives agràries.

Article 125
Règim dels socis

1. Poden ser socis de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra:

a) Les persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de bens, titulars de drets d'ús i aprofitament de terra o altres bens immobles susceptibles d'explotació agrària que cedeixin aquests drets a la cooperativa, prestant-hi o no serveis i que, en conseqüència, tenen simultàniament la condició de socis que cedeixen el gaudi de bens a la cooperativa i de socis treballadors, o únicament la primera.

b) Les persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre bens, hi presten serveis. Aquestes tenen únicament la condició de socis treballadors.

2. És d'aplicació als socis treballadors de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, que cedeixin o no simultàniament el gaudi de bens a la cooperativa, les normes establertes en aquesta llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions contingudes en aquesta secció.

3. El nombre d'hores per any realitzades per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri no pot superar els límits establerts en l'article 102 d'aquesta llei.

Article 126
Cessió de l'ús i aprofitament de bens

1. Els estatuts han d'establir el temps mínim de permanència a la cooperativa dels socis en la condició que cedeixen l'ús i aprofitament de bens, que no pot ser superior a quinze anys.

2. Havent acomplert el termini de permanència a què es refereix el punt 1 d'aquest article, si els estatuts ho preveuen, poden establir-se nous períodes successius de permanència obligatòria, per terminis no superiors a cinc anys. Aquests terminis s'apliquen automàticament, llevat que el soci comuniqui la seva decisió de ser declarat baixa, amb una anticipació mínima de sis mesos a l'acabament del termini de permanència obligatòria respectiu.

En tot cas, el termini per reemborsar les aportacions al capital social ha de començar a computar-se des de la data en què acabi l'últim termini de permanència obligatòria.

3. Encara que, per qualsevol causa, el soci cessi en la cooperativa en la seva condició que cedeix el gaudi de bens, la cooperativa pot conservar els drets d'ús i aprofitament que van ser cedits pel soci pel temps que falti per acabar el període de permanència obligatòria d'aquesta a la cooperativa. La cooperativa si fa ús d'aquesta facultat ha d'abonar en compensació al soci cessant la renda mitjana de la zona dels bens esmentats.

4. L'arrendatari i la resta de titulars d'un dret de gaudi poden cedir l'ús i l'aprofitament dels bens pel termini màxim de durada del seu contracte o títol jurídic sense que això sigui causa de desnonament o de resolució d'aquest.

En aquest supòsit, la cooperativa pot dispensar de l'acompliment del termini estatutari de permanència obligada sempre que el titular dels drets d'ús i aprofitament es comprometi a cedir-los pel temps que abasti el seu títol jurídic.

5. Els estatuts han d'assenyalar el procediment per obtenir la valoració dels bens susceptibles d'explotació en comú.

6. Cap soci no pot cedir a la cooperativa l'usdefruit de terres o d'uns altres bens immobles que excedeixin del terç del valor total dels integrats a l'explotació, llevat que es tracti d'ens públics o societats, en el capital social de les quals els ens públics participin majoritàriament.

7. Els estatuts poden regular el règim d'obres, millores i servituds que puguin afectar els bens, el gaudi dels quals ha estat cedit i siguin conseqüència del pla d'explotació comunitària d'aquests. La regulació estatutària comprèn el règim d'indemnitzacions que siguin procedent a conseqüència d'aquestes obres, millores i servituds. Si els estatuts ho preveuen i el soci que cedeix el gaudi té titularitat suficient per autoritzar la modificació, no pot oposar-se a la realització de l'obra o millora o a la constitució de la servitud. Quan sigui necessari per al normal aprofitament del bé afectat, la servitud s'ha de mantenir, encara que el soci cessi en la cooperativa o l'immoble canviï de titularitat, sempre que aquesta circumstància s'hagi fet constar al document de constitució de la servitud. En tot cas, és d'aplicació la facultat de variació recollida en el paràgraf segon de l'article 545 del Codi Civil.

Per adoptar acords relatius al que estableix aquest punt, és necessari que la majoria prevista en l'article 44 d'aquesta llei compregui el vot favorable dels socis que representin, almanco, el cinquanta per cent de la totalitat dels bens, l'ús i el gaudi dels quals hagi estat cedit a la cooperativa.

8. Els estatuts poden establir normes per les quals els socis que hagin cedit a la cooperativa l'ús i aprofitament de bens, quedin obligats a no transmetre a tercers drets sobre aquests bens que impedeixin el de l'ús i aprofitament d'aquests per la cooperativa durant el temps de permanència obligatòria del soci.

9. El soci que sigui baixa obligatòria o voluntària a la cooperativa, qualificada de justificada, pot transmetre les seves aportacions al capital social de la cooperativa al seu cònjuge, ascendents o descendents, si aquests són socis o adquireixen tal condició en el termini de tres mesos des de la baixa d'aquell.

Article 127
Règim econòmic

1. Els estatuts han de fixar l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, distingint la que ha de realitzar en la seva condició que cedeix el gaudi de bens i en la de soci treballador.

2. El soci que, tenint la doble condició que cedeix el gaudi de bens i de soci treballador, sigui declarat baixa en una, té dret al reemborsament de les aportacions realitzades en funció de la condició en què cessa a la cooperativa, sigui aquesta la que cedeix bens o la de soci treballador.

3. Els socis en la seva condició de socis treballadors perceben bestretes laborals, d'acord amb que s'estableix per a les cooperatives de treball associat. En la seva condició que cedeix l'ús i aprofitament de bens a la cooperativa, perceben per aquesta cessió la renda usual a la zona per a finques anàlogues. Les quantitats percebudes per les bestretes laborals i rendes ho són a compte dels resultats finals, en l'exercici de l'activitat econòmica de la cooperativa.

A efectes del que estableix l'article 79.2.a) d'aquesta llei tant les bestretes laborals com les rendes esmentades tenen la consideració de despeses deduïbles.

4. Els retorns cooperatius s'han d'acreditar als socis d'acord amb les normes següents:

a) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els bens inclosos a l'explotació per títols diferents a la cessió a la cooperativa del seu gaudi pels socis, s'han d'imputar a qui tinguin la condició de socis treballadors, d'acord amb les normes establertes per a les cooperatives de treball associat.

b) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els bens, el gaudi dels quals hagi estat cedit pels socis a la cooperativa, s'han d'imputar als socis en proporció amb la seva respectiva activitat cooperativa, en els termes que s'assenyalen a continuació:

b.1) L'activitat consistent en la cessió a favor de la cooperativa del gaudi de les finques ha de ser valorada necessàriament en el moment de la cessió.

b.2) L'activitat consistent en la prestació de treball pel soci ha de ser valorada d'acord amb el salari del conveni vigent per al seu lloc de feina, encara que hagi percebut bestretes laborals de quantia diferent.

5. La imputació de les pèrdues s'ha de realitzar d'acord amb les normes establertes en el punt 4 d'aquest article.

Això no obstant, si l'explotació dels bens, el gaudi dels quals ha estat cedit pels socis dona lloc a pèrdues, les que corresponguin a l'activitat cooperativitzada de prestació de treball sobre els bens esmentats, s'han d'imputar en la seva totalitat als fons de reserva i, si no n'hi ha, als socis en la seva condició de qui cedeix el gaudi de bens, en la quantia necessària per garantir als socis treballadors una compensació mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona per un treball igual i, en tot cas, no inferior a l'import del salari mínim interprofessional.

Secció 6a
De les cooperatives de serveis

Article 128
Objecte

1. Són cooperatives de serveis les que associen a persones físiques o jurídiques, titulars d'explotacions industrials o de serveis i a professionals o artistes que exerceixin la seva activitat per compte propi i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, produir bens i realitzar operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les activitats professionals o de les explotacions dels socis.

2. No pot ser classificada com a cooperativa de serveis aquella, en que els

socis i en l'objecte de la qual concorrin circumstàncies o peculiaritats que permetin classificar-la d'acord amb el que estableix una altra de les seccions d'aquest capítol.

3. No obstant el que estableixen els punts 1 i 2 d'aquest article, les cooperatives de serveis poden realitzar activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis, fins a un cinquanta per cent del volum total de l'activitat cooperativitzada realitzada amb els socis.

Secció 7a

De les cooperatives de la mar

Article 129

Objecte i finalitat social

1. Són cooperatives de la mar les que associen a pescadors, armadors d'embarcacions, confraries, organitzacions de productors pesquers, titulars de viviers i, en general, a persones físiques o jurídiques titulars d'explotacions dedicades a activitats pesqueres, i a professionals per compte propi de les activitats esmentades, i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, així com realitzar operacions, encaminades a la millora econòmica, tècnica o social de les activitats professionals, de les explotacions dels socis, de la pròpia cooperativa i del medi marí.

2. Per acomplir el seu objecte social, les cooperatives de la mar poden desenvolupar, a més de les activitats d'aquest objecte, determinades en els estatuts, aquelles altres que sigui pressupòsit, conseqüència, complement o instrument per a la millora econòmica, tècnica, laboral, ecològica o social de la cooperativa, de les explotacions dels socis, dels seus elements d'aquestes, de les activitats professionals, o del medi marí.

3. És d'aplicació a les cooperatives de la mar el que preveu sobre operacions amb tercers en l'article 121 d'aquesta llei.

4. L'àmbit d'aquesta classe de cooperatives s'ha de fixar estatutàriament.

Secció 8a

De les cooperatives de transport

Article 130

Objecte

1. Són cooperatives de transportistes les que associen a persones físiques o jurídiques, titulars d'empreses de transport o professionals que puguin exercir en qualsevol àmbit, fins i tot local, l'activitat de transportistes, de persones o coses o mixt i que tenen per objecte prestar serveis i subministraments i realitzar operacions encaminades a la millora econòmic i tècnic de les explotacions dels socis.

Les cooperatives de transportistes també poden realitzar aquelles activitats per a les quals es troben expressament facultades per la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres en els termes que s'hi estableixen.

2. Les cooperatives de transportistes poden desenvolupar operacions amb tercers no socis, d'acord amb el que estableix la secció 6a per a les cooperatives de serveis.

Secció 9a

De les cooperatives d'assegurances

Article 131

Normativa aplicable

Són cooperatives d'assegurances les que exerceixen l'activitat asseguradora als rams i amb els requisits establerts en la legislació de l'assegurança i, amb caràcter supletori, en la Llei de cooperatives.

Secció 10a

De les cooperatives sanitàries

Article 132

Objecte i normes aplicables

1. Són cooperatives sanitàries les que desenvolupen la seva activitat a l'àrea de la salut i poden estar constituïdes pels prestadors de l'assistència sanitària, pels seus destinataris o pels uns i pels altres. Poden realitzar també activitats complementàries i connexes fins i tot de tipus preventiu, general o per a grups o col·lectius determinats.

2. A les cooperatives sanitàries els és d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les de treball associat o per a les de serveis, segons sigui procedent, quan els socis siguin professionals de la medicina. Quan els socis siguin

els destinataris de l'assistència sanitària s'han d'aplicar a la societat les normes sobre cooperatives de consumidors i usuaris. Quan es donin les condicions previstes en l'article 140 d'aquesta llei, s'ha d'aplicar la normativa sobre cooperatives integrals. Si estiguessin organitzades com a empreses asseguradores, s'han d'ajustar, a més, a la normativa esmentada en l'article 131 d'aquesta llei.

Quan per imperatiu legal no puguin desenvolupar l'activitat asseguradora, aquesta ha de ser realitzada per societats mercantils que siguin propietat, almanco majoritària, de les cooperatives sanitàries. Als resultats derivats de la participació de les cooperatives sanitàries en aquestes societats mercantils els és d'aplicació el que disposa l'article 79.3 d'aquesta llei.

3. Quan una cooperativa de segon grau integri almanco una cooperativa sanitària, aquella pot incloure en la seva denominació el terme sanitària.

Secció 11a

De les cooperatives d'ensenyament

Article 133

Objecte i normes aplicables

1. Són cooperatives d'ensenyament les que desenvolupen activitats docents, en diferents nivells i modalitats. Poden realitzar també, com a complementàries, activitats extraescolars i connexes, així com prestar serveis que facilitin les activitats docents.

2. A les cooperatives d'ensenyament els és d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les cooperatives de consumidors i usuaris, quan associïn als pares dels alumnes, als seus representants legals o als propis alumnes.

3. Quan la cooperativa d'ensenyament associï a professors i a personal no docent i de serveis, li és d'aplicació les normes d'aquesta llei que regulen les cooperatives de treball associat.

Secció 12a

De les cooperatives de crèdit

Article 134

Objecte i normes aplicables

1. Quan les cooperatives tinguin per objecte atendre les necessitats de finançament dels seus socis i de tercers mitjançant l'exercici de les activitats pròpies de les entitats de crèdit, s'han de denominar cooperatives de crèdit.

2. Les cooperatives de crèdit poden fer tota classe d'operacions actives, passives i de serveis a les altres entitats de crèdit, i han d'atendre preferentment les necessitats financeres dels seus socis, a fi de complir millor els seus fins cooperatius.

3. Les cooperatives de crèdit s'han de regular per les normes especials d'aquesta secció i per les altres disposicions generals d'aquesta llei, sense perjudici de les normes bàsiques de l'Estat ni de les autonòmiques que els siguin aplicables.

4. Poden adoptar la denominació de caixa rural les societats cooperatives de crèdit que tinguin com a activitat principal la prestació de serveis financers en el medi rural.

Article 135

Constitució

La sol·licitud de constitució d'una cooperativa de crèdit ha de estar subscripta per un grup de promotors del qual n'han de formar part, almenys, cinc persones jurídiques que desenvolupin l'activitat pròpia del seu objecte social de manera ininterrompuda des d'almenys dos anys abans de la data de constitució, o per persones físiques, d'acord amb la normativa estatal aplicable.

Per constituir una caixa rural, el grup promotor ha d'incloure, almenys, dues cooperatives, una de les quals ha de ser agrària, o cinquanta socis persones físiques titulars d'explotacions agràries.

Article 136

Règim econòmic

1. Les aportacions inicials al capital social de la cooperativa s'han de fer en efectiu metàl·lic i s'han de desemborsar, almenys un cinquanta per cent, en el moment de la constitució, i la resta, dins el termini màxim de dos anys, o abans, si ho exigeix el compliment del coeficient de solvència. El capital social mínim ha d'estar completament desemborsat en tot cas.

Les aportacions esmentades s'han d'acreditar en títols nominatius, dels quals cada soci n'ha de posseir almenys un. Els estatuts han de determinar

el valor nominal de cada títol, com també el nombre mínim de títols que han de posseir els socis, segons la naturalesa jurídica i el compromís d'activitat que han assumit dins els límits que s'estableixen en l'apartat 2 d'aquest article. Tots els títols han de tenir el mateix valor nominal.

2. L'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir del vint per cent del capital social quan es tracti d'una persona jurídica i el dos i mig per cent quan es tracti d'una persona física. En cap cas el conjunt de persones jurídiques que no tinguin la condició de societat cooperativa no pot posseir més del cinquanta per cent del capital social.

3. No s'han d'abonar interessos per les aportacions al capital social quan el resultat de l'exercici econòmic, després d'haver computat, si n'és el cas, les pèrdues d'exercicis anteriors, no hagi estat positiu i no hi hagi reserves a lliure disposició suficients per satisfer-los, llevat d'autorització de l'òrgan o de l'entitat competent segons la legislació estatal i d'informe favorable de l'òrgan autonòmic competent en matèria de cooperatives.

4. Les aportacions al capital social s'han de reemborsar als socis només quan no es produeixin una cobertura insuficient del capital social obligatori, reserves i coeficient de solvència. Tampoc no es poden practicar reemborsaments durant els cinc primers anys, comptadors des de la constitució de la cooperativa, llevat que legalment o reglamentàriament s'hagi previst la possibilitat d'autorització expressa.

5. De conformitat amb la normativa estatal aplicable, les cooperatives de crèdit poden fer operacions actives amb tercers no socis fins un màxim del cinquanta per cent dels seus recursos totals. En aquest percentatge no s'han de computar les operacions realitzades per les cooperatives de crèdit amb els socis de les cooperatives associades, les de col·locació dels excessos de tresoreria en el mercat interbancari, ni l'adquisició de valors i actius financers de renda fixa que es puguin adquirir per cobrir els coeficients legals o per col·locar els excessos de tresoreria.

6. El que s'ha disposat en aquest article s'han d'entendre de conformitat amb l'establert en la legislació estatal aplicable.

Article 137

Control i inspecció

1. Amb independència del que estableix al respecte la legislació estatal, les cooperatives de crèdit estan sotmeses a les normes generals que regulin les facultats d'ordenació, de control, d'inspecció i de disciplina que sobre aquestes escaiguin a les autoritats d'ordre econòmic de l'Administració, pel seu caràcter d'entitats de crèdit.

2. Les línies bàsiques de l'aplicació del fons destinats a educació i promoció acordades per l'assemblea general de la cooperativa s'han de sotmetre a aprovació de la conselleria competent en matèria de cooperatives, que ha de requerir l'informe previ de la conselleria competent en matèria de política financera i, en el cas de les caixes rurals, a més, el de la conselleria competent en matèria d'agricultura.

Secció 13a

De les cooperatives d'iniciativa social

Article 138

Objecte i normes aplicables

1. Seran qualificades cooperatives d'iniciativa social aquelles que sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte social la prestació de serveis relacionats amb:

1.1. Serveis socials

- a) Família.
- b) Infantesa i adolescència.
- c) Persones grans.
- d) Persones amb discapacitat.
- e) Dona.
- f) Minorities ètniques i immigració.
- g) Uns altres grups o sectors en què es puguin manifestar situacions de risc o exclusió social.

1.2. Salut

Alcohòlics i toxicòmans.

1.3. Joventut

Protecció de la joventut.

1.4. Educació

Educació especial.

1.5. En general, necessitats socials no ateses.

2. En el supòsit que l'objecte social de la cooperativa inclogui, a més, activitats diferents a les pròpies de la iniciativa social, aquelles han de ser accessòries i subordinades a aquestes. La cooperativa ha de portar una comptabilitat separada per a un i per a l'altre tipus d'activitats.

3. Per ser qualificada i inscrita com a cooperativa de treball associat d'iniciativa social, ha de fer constar expressament en els estatuts l'absència d'ànim de lucre. Amb aquesta finalitat ha d'acomplir els requisits següents:

a) Els resultats positius que es produeixin en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre els socis.

b) Les aportacions dels socis al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.

c) El caràcter gratuït de l'acompliment dels càrrecs del consell rector, sense perjudici de les compensacions econòmiques procedents per les despeses en què puguin incórrer els consellers en l'acompliment de les seves funcions.

d) Les bestretes societàries i les retribucions dels treballadors per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions que en funció de l'activitat categoria professional, estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.

e) L'incompliment de qualsevol dels anteriors requisits determina la pèrdua de la condició de cooperativa d'iniciativa social i ha de passar a registrar-se plenament pel que es disposa amb caràcter general per a les cooperatives de treball associat.

4. Aquestes cooperatives han d'expressar a més en la seva denominació la indicació iniciativa social, amb caràcter previ a la qualificació i a la inscripció en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

5. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de considerar aquestes cooperatives entitats sense finalitats lucratives a tots els efectes.

6. Les entitats i organismes públics poden participar en qualitat de socis en la forma en que estatutàriament pugui establir-se.

Secció 14a

De les cooperatives d'inserció social

Article 139

Objecte i normes aplicables

1. S'anomenen cooperatives d'inserció social, las que, sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte atendre els seus membres, pertanyents a col·lectius de discapacitats físics o psíquics, menors i ancians amb mancances familiars i econòmiques, i qualsevol altre grup o minoria exclosos socialment, facilitant-los la seva integració plena en la societat.

2. Poden ser socis d'aquestes cooperatives, les persones indicades en el número 1 com els seus tutors, personal tècnic, professional i d'atenció, així com entitats públiques i privades.

3. Els socis discapacitats poden estar representats en els òrgans socials pels qui tinguin atribuïda la seva representació legal.

4. Els estatuts han de regular necessàriament el funcionament d'aquestes cooperatives, incorporant-hi d'una forma especial les potencialitats dels valors cooperatius per a la consecució de la seva finalitat social.

5. Per ser qualificada i inscrita com a cooperativa d'inserció social ha de fer constar expressament en els seus estatuts l'absència d'ànim de lucre, acomplint amb aquest efecte els requisits que s'estableixen en la disposició addicional segona d'aquesta llei.

6. A tots els efectes, la Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears considera aquestes cooperatives com entitats sense fins lucratius.

7. Serà d'aplicació, per aquestes cooperatives, les normes de la present llei relatives a la classe de cooperatives a què pertanyen.

Secció 15a

De les cooperatives integrals

Article 140

Objecte i normes aplicables

Es denominen cooperatives integrals aquelles que, amb independència de la classe, la seva activitat cooperativitzada és doble o plural, acomplint

les finalitats socials pròpies de diverses classes de cooperatives en una mateixa societat, d'acord amb els seus estatuts i acomplint el que es regula per a cada una de les seves activitats. En els casos esmentats, l'objecte social és plural i es beneficia del tractament legal que li correspon per l'acompliment d'aquestes finalitats.

En els òrgans socials de les cooperatives integrals ha d'haver sempre representació de les activitats integrades a la cooperativa. Els estatuts poden reservar el càrrec de president o vicepresident a una determinada modalitat de socis.

Capítol XII

De les cooperatives de segon i ulterior grau
i altres formes de col·laboració econòmica

Article 141

Cooperatives de segon i ulterior grau

1. Per a l'acompliment i desenvolupament de finalitats comunes d'ordre econòmic, dos o més cooperatives de la mateixa o diferent classe poden constituir cooperatives de segon o ulterior grau.

2. Els estatuts han d'incloure l'enumeració de les facultats essencials que, per ser precises per al desenvolupament de l'objectiu social, quedin transferides als òrgans de la cooperativa esmentada. Quan la cooperativa es constitueixi amb finalitats d'integració empresarial, els estatuts han de determinar les àrees d'activitat empresarial integrades, les bases per a l'exercici de la direcció unitàries del grup i les característiques d'aquest.

3. A les cooperatives de segon o ulterior grau formades per cooperatives agràries, poden ser socis, sense superar-ne el vint-i-cinc per cent del total, les societats agràries de transformació integrades per titulars d'explotacions agràries i/o per treballadors agrícoles.

4. A les assemblees d'aquestes cooperatives, cada cooperativa soci la representarà el seu president respectiu. També la pot representar un altre soci d'aquesta, si és designat a tal efecte per a cada assemblea per acord del seu consell rector.

5. Els membres del consell rector, els interventors de comptes, els membres del comitè de recursos i els liquidadors de les cooperatives de segon o ulterior grau, han de ser elegits per l'assemblea d'entre els seus socis.

6. Els retorns que percebin les cooperatives socis, així com els interessos que meritin de les seves aportacions al capital social no tenen la consideració de beneficis extracooperatius.

7. En el supòsit de liquidació de la cooperativa de segon o ulterior grau, el fons de reserva obligatori s'ha de transferir al fons de la mateixa naturalesa de cada una de les cooperatives que la constitueixin, així com la resta de l'haver líquid resultant, distribuint-se tot això entre les cooperatives soci en proporció amb el volum de l'activitat cooperativitzada desenvolupada per cada una d'elles durant els últims cinc anys o, en el seu defecte, des de la seva constitució, no tenint ell mateix caràcter de benefici extracooperatiu.

8. Les aportacions obligatòries al capital social d'una cooperativa de segon o ulterior grau s'han de realitzar en funció a l'activitat cooperativa compromesa amb aquella per cada soci.

9. La distribució dels excedents, tant si són positius com si registren pèrdues, s'han d'acordar en funció a l'activitat cooperativitzada compromesa estatutàriament, després d'haver realitzat la imputació que procedeixi als fons obligatoris.

10. Els estatuts han de fixar els criteris o mòduls que defineixen l'activitat cooperativa.

11. Les cooperatives de segon i ulterior grau s'han de regir pel que disposa aquest article, i en el seu defecte, per les normes de caràcter general d'aquesta llei.

Article 142

Grup cooperatiu

1. S'entén per grup cooperatiu als efectes d'aquesta llei el conjunt format per diverses societats cooperatives de qualsevol classe, i que té per objecte la definició de polítiques empresarials i el seu control, la planificació estratègica de l'activitat dels socis i la gestió dels recursos i activitats comunes.

2. Els estatuts del grup cooperatiu han de determinar les facultats d'administració i gestió que ha de tenir la seva entitat cap de grup, les instruccions del qual són d'acompliment obligat per a les cooperatives agrupades, de manera que

es produeix una unitat de decisió en l'àmbit de les facultats esmentades.

3. L'emissió d'instruccions pot afectar diferents àmbits de gestió, administració o govern, entre els quals es poden incloure:

a) L'establiment a les cooperatives de base, de normes estatutàries o reglamentàries comunes.

b) L'establiment de relacions associatives entre les cooperatives de base.

c) El compromís d'aportació periòdica de recursos calculats en funció de la seva respectiva evolució empresarial o compte de resultats.

4. Els compromisos generals assumits davant del grup han de formalitzar-se per escrit, sigui en els estatuts de l'entitat cap de grup, si és societat cooperativa, o mitjançant un altre document contractual. Se n'hi ha d'incloure la duració si aquesta és limitada, el procediment per modificar-lo i per separar una cooperativa i l'exercici de les facultats que s'acorda atribuir a l'entitat cap de grup. La modificació, ampliació o resolució dels compromisos indicats pot efectuar-se, si així s'ha establert, mitjançant acord de l'òrgan màxim de l'entitat cap de grup. El document contractual ha d'eleva-se a escriptura pública.

5. L'acord d'integració en un grup cooperatiu s'anotà al full corresponent de cada societat cooperativa en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

6. La responsabilitat derivada de les operacions que realitzin directament amb tercers les societats cooperatives integrades al grup, no afecta el grup ni les altres cooperatives que l'integrin.

Article 143

Altres formes de col·laboració econòmica i social

1. Les cooperatives de qualsevol tipus i classe poden constituir societats, agrupacions, consorcis i unions entre si o amb altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, i formalitzar convenis o acords per acomplir millor el seu objectiu social i per defensar els seus interessos.

2. Les cooperatives poden subscriure amb altres acords intercooperatius per acomplir els seus objectius socials. En virtut d'aquests, la cooperativa i els seus socis poden realitzar operacions de subministrament, lliuraments de productes o serveis a l'altra cooperativa signant de l'acord. Aquests fets tenen la mateixa consideració que les operacions cooperativitzades amb els propis socis. Els resultats d'aquestes operacions s'han d'imputar d'acord amb el que disposa l'article 80.1 d'aquesta llei.

TÍTOL II

DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I DE LES SOCIETATS
COOPERATIVES

Capítol I

Del foment del cooperativisme

Article 144

Principi general

La comunitat autònoma de les Illes Balears en aplicació de l'article 129.2 de la Constitució Espanyola, ha d'assumir com a matèria d'interès públic la promoció, estimul i desenvolupament de les societats cooperatives i de les seves estructures d'integració econòmica i representativa, amb absolut respecte a la seva llibertat i autonomia.

A aquests efectes, els poders públics de les Illes Balears han de protegir, estimular i incentivar l'activitat que desenvolupin les societats cooperatives mitjançant l'adopció de mesures que afavoreixin la inversió empresarial, la creació d'ocupació, l'elevació del nivell de formació socioprofessional i preparació tècnica dels socis, i l'associacionisme cooperatiu.

Per a l'acompliment de que s'ha dit, l'Administració autònoma ha d'actuar a través de la conselleria competent en matèria de cooperatives, dotant-la dels recursos i serveis necessaris per a l'acompliment de les seves finalitats de promoció, difusió, formació, inspecció i registre, sense perjudici de la coordinació que hi pertoqui amb la resta de conselleries o administracions vinculades amb l'activitat econòmica que desenvolupin les cooperatives.

Article 145

Altres mesures

1. Les federacions o associacions de cooperatives que contribueixin a la promoció de l'interès general de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de les seves funcions, poden ser reconegudes d'utilitat pública pel Govern autònom, d'acord i amb els efectes que estableixi la normativa vigent.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures convenientes per

a la difusió i ensenyament del cooperativisme als diferents nivells educatius, afavorint la creació de cooperatives d'ensenyament en els centres docents.

3. Especialment s'ha de promoure i donar suport a la constitució de cooperatives de segon o ulterior grau i qualsevol altra forma d'integració que tendeixi a reforçar els vincles cooperatius. Les cooperatives que concentrin les seves empreses per fusió o per constitució d'altres cooperatives de segon o ulterior grau, així com mitjançant unions d'empresaris o agrupacions d'interès econòmic han de gaudir de tots els beneficis atorgats per la normativa autonòmica que es relacionin amb l'agrupació esmentada o concentració d'empreses, al seu grau màxim.

4. Les cooperatives han de gaudir de prioritat en cas d'empat en els concursos i subhastes per adjudicar els contractes de l'Administració vinculada a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

5. Per acomplir les seves finalitats específiques, les cooperatives d'habitatges de promoció social tenen dret a adquirir terrenys de gestió pública pels procediments d'adjudicació directa previstos en la normativa d'aplicació.

6. Les societats cooperatives de les Illes Balears que participin en els procediments de contractació, o contractin amb les administracions públiques ubicades en les Illes Balears, només han d'aportar el vint-i-cinc per cent de les garanties que hagin de constituir.

7. Les societats cooperatives de les Illes Balears tenen la condició de majoristes en la distribució o en la venda. Això no obstant, poden vendre a la menuda i distribuir com a detallistes, independentment de la qualificació que els correspon a efectes fiscals.

Igualment, no tenen la consideració de vendes els lliuraments de béns i prestacions de serveis proporcionades per les cooperatives als seus socis, ja sigui produïdes tant per les cooperatives com pels seus socis o adquirides a tercers per acomplir les seves finalitats socials.

8. Es consideren activitats cooperatives internes i tenen caràcter d'operacions de transformació primària, les que realitzin les cooperatives agràries i les d'explotació comunitària de la terra, així com les cooperatives de segon o ulterior grau que les agrupin, amb productes o matèries que estiguin destinats exclusivament a les explotacions dels socis.

9. En la promoció de cooperatives s'ha de valorar de manera especial i singular, la seva capacitat de generar ocupació.

10. Així mateix, s'ha de promoure la creació de cooperatives, l'activitat de les quals consisteixi en la prestació de serveis encaminats a la satisfacció d'un interès públic o social.

11. L'Administració ha de garantir la participació i la representació del sector cooperatiu en tots els òrgans i mesos de diàleg social i econòmic.

Capítol II

De la inspecció, les infraccions, les sancions, la intervenció i la desqualificació

Article 146

Inspecció de les societats cooperatives

Correspon a la conselleria competent en matèria de cooperatives la potestat de la funció inspectora en relació a l'acompliment d'aquesta llei.

La funció inspectora sobre l'acompliment de la legislació cooperativa, així com el seu desplegament estatutari, segons el que preveu aquesta llei, l'ha d'exercir la conselleria competent mitjançant la Inspecció de Treball i Seguretat Social, sense perjudici de les funcions inspectores que corresponguin a altres conselleries en funció de la legislació específica aplicable.

Article 147

Infraccions

1. Les cooperatives són subjectes responsables de les accions i omissions contràries a la Llei o als Estatuts, amb independència de la responsabilitat dels membres dels seus òrgans socials en allò que els sigui imputable amb caràcter solidari o personal, bé de forma directa o perquè pugui ser exigida a través de derivació de responsabilitat.

2. Són infraccions lleus l'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions imposades per aquesta llei que no suposin un conflicte greu entre parts, no interrompin l'activitat social i no puguin ser qualificades de greus o molt greus:

- a) No tenir o no portar al dia els llibres socials o els llibres de comp-

tabilitat obligatoris per un termini superior a 6 mesos, comptats des del darrer assentament fet.

b) Incomplir l'obligació de lliurar a les persones sòcies els títols o les llibretes de participació que acreditin llurs aportacions socials.

3. Són infraccions greus:

a) Incomplir l'obligació d'inscriure els nomenaments i les renovacions dels càrrecs i tots els altres actes que hagin de ser registrats.

b) No respectar els drets que, en matèria d'informació, estableixen els articles 20 i 22 d'aquesta llei, en els casos establerts per llei, pels estatuts o per un acord de l'Assemblea General.

c) No dipositar els comptes anuals i les auditories, d'acord amb el que disposa l'article 86 d'aquesta llei, en els termes que estableix la legislació corresponent.

d) Superar els límits per a la contractació amb tercers per compte aliè.

4. Son infraccions molt greus:

a) Abonar a les persones sòcies en actiu, retorns cooperatius en funció de llur aportació al capital i no en proporció a les operacions, els serveis o les activitats cooperativitzades que hagin dut a terme.

b) Vulnerar les disposicions legals i estatutàries o els acords de l'assemblea general sobre la imputació de pèrdues de l'exercici econòmic.

c) No destinar els recursos corresponents al fons de reserva obligatori i al fons d'educació i promoció cooperativa, en els casos i per l'import establerts per llei, pels estatuts o per un acord de l'assemblea general.

d) No destinar els fons irrepartibles, o l'haver líquid resultant de la liquidació, d'acord amb allò que preveu aquesta llei en els casos de liquidació, fusió i escissió de la cooperativa.

e) Destinar a finalitats diferents de les que la Llei determina els recursos del fons d'educació i promoció cooperativa, i el fons de reserva obligatòria.

f) Incomplir l'obligació de sotmetre els comptes de l'exercici a verificació mitjançant auditoria externa, si ho estableixen aquesta llei o els estatuts socials, ho acorden l'assemblea general o el consell rector, o ho sol·licita el 20 per cent de les persones sòcies de la cooperativa.

g) Incomplir les normes legals i estatutàries que regulen l'actualització de les aportacions socials i la destinació del resultat de regularitzar el balanç de la cooperativa.

h) Incomplir les normes legals i estatutàries relatives a l'objecte i la finalitat de la cooperativa.

i) Encobrir, sota la fórmula de societat cooperativa, finalitats pròpies de les societats mercantils.

j) La paralització de l'activitat cooperativitzada, o la inactivitat dels òrgans durant dos anys.

k) La transgressió de les disposicions imperatives o prohibitives de la Llei de cooperatives, quan se comprovi connivència per lucrar-se o per obtenir ficticiament subvencions o bonificacions fiscals.

5. Les infraccions lleus, greus o molt greus es graduaran a efectes de la seva sanció corresponent en funció de la negligència i intencionalitat, falsedat, incompliment de les advertències prèvies i requeriments de la inspecció, nombre de socis afectats, perjudici causat, repercussió social i dimensió de la cooperativa.

6. Les infraccions prescriuran: les lleus als tres mesos, les greus als sis mesos, les molts greus a l'any. Els terminis es comptaran des de la data en què s'hagin comès.

Article 148

Sancions

1. Les sancions per les infraccions tipificades en els articles anteriors poden imposar-se en grau mínim, mitjà o màxim atenent aquests criteris:

a) Nombre de socis afectats.

b) Repercussió social.

c) Engany o falsedat.

d) Negligència.

e) Capacitat econòmica.

f) Incompliment de les advertències i els requeriments previs dels inspectors.

2. Quan l'acta de l'inspector que iniciï l'expedient sancionador avaluï la infracció en grau mitjà o màxim, hi ha de consignar els criteris que fonamenten la graduació efectuada. Basta un únic criteri per proposar-ne el grau mitjà i dos per al grau màxim. Aquests criteris s'han de fer constar igualment en la resolució administrativa corresponent.

Quan no es consideri rellevant amb aquests efectes cap dels criteris

enumerats anteriorment o no consti en els actes administratius esmentats en el paràgraf anterior, la sanció s'imposarà en grau mínim.

3. Les sancions s'han de graduar de la forma següent:

a) Infraccions lleus:

- De grau mínim: de seixanta a cent cinquanta euros (de 60 a 150 euros).
- De grau mitjà: de cent cinquanta un a tres-cents euros (de 151 a 300 euros).
- De grau màxim: de tres-cents un a sis-cents euros (de 301 a 600 euros).

b) Infraccions greus:

- De grau mínim: de sis-cents un a mil dos-cents euros (de 601 a 1.200 euros).
- De grau mitjà: de mil dos-cents un a dos mil euros (1.201 a 2.000 euros).
- De grau màxim: de dos mil un a tres mil euros (2.001 a 3.000 euros).

c) Infraccions molt greus:

- De grau mínim: de tres mil un a sis mil euros (3.001 a 6.000 euros).
- De grau mitjà: de sis mil un a trenta mil euros (6.001 a 30.000 euros).
- De grau màxim: de trenta mil un a seixanta mil euros (de 30.001 a 60.000 euros).

4. Les sancions imposades per infraccions molt greus, quan siguin fermes s'han de fer públiques en la forma que es determini reglamentàriament.

5. Si s'aprecia reincidència, la quantia de les sancions consignades en aquest article pot incrementar-se fins al doble del grau de la sanció corresponent o de la infracció comesa, sense excedir en cap cas el límit màxim previst per a les infraccions molt greus.

6. Les infraccions han de ser sancionades, a proposta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, pel director general de qui depengui el registre de cooperatives de les Illes Balears i pel conseller competent en matèria de cooperatives, quan s'acordi la desqualificació.

7. En la tramitació dels expedients és d'aplicació la normativa específica en matèria d'infraccions i sancions a l'ordre social.

Article 149
Desqualificació

1. La desqualificació de la societat cooperativa implica la seva dissolució.

2. Són causes de desqualificació:

a) Les causes de dissolució, excepte les derivades de l'acompliment del terme fixat en els estatuts, de fusió o escissió o d'acord de l'assemblea general.

b) Les transgressions molt greus de les disposicions imperatives d'aquesta llei quan provoquin o puguin provocar importants perjudicis econòmics o socials que suposin vulneració reiterada i essencial dels principis cooperatius.

3. Quan la direcció general competent en matèria de cooperatives adverteixi una causa de desqualificació, ha de requerir la cooperativa perquè la esmeni en un termini no superior a sis mesos des de la notificació o la publicació del requeriment. L'incompliment del requeriment origina la incoació de l'expedient de desqualificació.

4. El procediment per desqualificar s'ha d'ajustar al que s'estableix per a l'exercici de la potestat sancionadora regulat en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, amb les particularitats següents:

a) La conselleria competent en matèria de cooperatives és competent per acordar la desqualificació, mitjançant resolució motivada, amb l'audiència prèvia de la cooperativa afectada i l'informe preceptiu de la direcció general competent.

b) La resolució administrativa de desqualificació es pot revisar per via judicial i, si es recorre, no serà executiva mentre no hi recaigui sentència ferma.

5. La desqualificació, una vegada ferma, s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

6. La resolució administrativa de desqualificació ha de nomenar un intervingent de la liquidació.

TÍTOL III DE L'ASSOCIACIONISME COOPERATIU

Article 150
Principis generals

1. Les societats cooperatives poden associar-se lliurement i voluntàriament per defensar i promoció dels seus interessos, constituint unions i, si és procedent, federacions. Tot això sense perjudici d'acollir-se a qualsevol altra fórmula associativa conforme a les normes que regulen el dret d'associació.

2. Les societats agràries de transformació i les associacions agràries poden integrar-se, encara que no tinguin la condició de societats cooperatives, a les federacions i associacions de cooperatives agràries, sense poder ser-hi majoritàries. És requisit indispensable perquè es produeixi aquesta integració que les societats esmentades estiguin formades, únicament, per socis titulars d'algun dret que porti aparellat l'ús o gaudi d'explotacions agràries, així com les constituïdes per treballadors del camp.

Article 151
Competències

1. Correspon a les unions, federacions o associacions de federacions:

a) Representar els membres que associen d'acord amb el que estableixen els estatuts.

b) Exercir la conciliació en els conflictes sorgits entre les societats cooperatives que associïn, o entre aquestes i els seus socis, quan així ho sol·licitin ambdues parts voluntàriament.

c) Organitzar serveis d'assessorament, auditoria, assistència jurídica o tècnica i totes les que siguin convenients per als interessos dels seus afiliats.

d) Participar en les institucions i organismes de l'Administració pública que afectin el perfeccionament del règim legal relacionat amb les cooperatives, així com en els organismes que tinguin competència o funcions respecte de l'ordenació socioeconòmica.

e) Fomentar la promoció i formació cooperativa.

f) L'exercici de qualsevol altra activitat d'anàloga naturalesa.

2. La constitució d'una unió, federació, associació de federacions o adhesió a una altra ja existent, requereix l'acord de l'assemblea general, que s'ha d'enviar a la federació en el supòsit d'adhesió.

3. Les unions, federacions i associacions de federacions estan obligades a sotmetre els seus comptes a auditoria quan siguin beneficiàries de subvencions, d'acord amb el que preveu la Llei 19/1988 d'auditories de comptes.

4. A les unions, federacions i associacions els és d'aplicació el previst expressament en aquest títol i, subsidiàriament, si així procedeix per la seva naturalesa, el contingut general d'aquesta llei. Sense perjudici d'això, no li són d'aplicació les normes relatives a incompatibilitats, incapacitats i prohibicions, així com les relatives a infraccions i sancions previstes en aquesta llei.

5. Les unions, federacions i associacions de federacions han de comunicar al registre de cooperatives de les Illes Balears, dins del termini d'un mes següent a l'acabament de cada semestre, les baixes i altes dels seus afiliats o federats que s'ha produït en el transcurs del semestre, adjuntant, en els casos d'alta, certificat de l'acord d'associació.

Article 152
Procediment de constitució

1. Les unions, federacions i associacions de federacions constituïdes, a l'empara d'aquesta llei, per adquirir personalitat jurídica han de dipositar, per mitjà dels seus promotors, en el registre de cooperatives de les Illes Balears, una escriptura pública que ha de contenir:

a) Relació d'entitats promotores.

b) Certificat de l'acord d'associació de l'assemblea general de cada entitat.

c) Composició dels òrgans de representació i govern de l'entitat.

d) Certificat que acrediti la inexistència d'una altra entitat amb denominació coincident.

e) Els estatuts socials.

2. Els estatuts socials han de contenir:

a) Denominació.

b) Domicili, àmbit territorial i funcional d'actuació de l'entitat.

c) Òrgans socials, funcionament i règim de provisió electiva dels seus càrrecs.

d) Regulació del dret de vot, havent d'establir limitacions al vot plural si n'hi ha.

e) Requisits i procediments per adquirir i perdre de la condició d'afiliat.

f) Règim de modificació d'estatuts, fusió, dissolució i liquidació de

l'entitat.

g) Règim econòmic de l'entitat que estableixi el caràcter, procedència i destinació dels seus recursos, així com els mitjans que permetin als associats conèixer la situació econòmica de l'entitat.

h) Comptabilitat adequada a la seva activitat, règim d'aprovació del pressupost d'ingressos i despeses i d'aprovació dels comptes anuals, balanç i liquidació del pressupost.

3. El registre de cooperatives de les Illes Balears ha de disposar, en el termini de trenta dies i per una sola vegada, la publicitat del dipòsit o el requeriment als seus promotors, perquè en el termini d'uns altres trenta dies esmenin els defectes observats.

Després d'haver transcorregut aquest termini, el registre de cooperatives n'ha de disposar la publicitat o n'ha de rebutjar el dipòsit mitjançant resolució fonamentada exclusivament en la manca d'algun dels requisits mínims o defectes en la documentació presentada a què es refereix aquest títol.

La publicitat del dipòsit s'ha d'efectuar en el Butlletí Oficial de les Illes Balears. L'entitat adquireix personalitat jurídica i plena capacitat d'actuar en el moment de la publicació del dipòsit.

La modificació dels estatuts de les unions, federacions i associacions de federacions cooperatives ja constituïdes, s'ha d'ajustar al procediment regulat en aquest apartat.

Disposició addicional primera
Còmput de terminis

En les relacions de les cooperatives amb els seus socis, el còmput dels terminis establerts en aquesta llei es realitza en la forma prevista en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, excepte en els supòsits en què la Llei en disposi expressament una altra cosa.

En els terminis assenyalats en aquesta llei per dies, es computen com hàbils, i els fixats per mesos o anys s'han de computar de data a data.

Si en el mes del venciment no hi ha dia equivalent al dia d'inici del còmput, s'ha d'entendre que el termini expira l'últim dia del mes.

Quan l'últim dia del termini és inhàbil, s'ha d'entendre prorrogat al primer dia hàbil següent.

Disposició addicional segona
Qualificació com a entitats sense ànim de lucre

1. El règim tributari aplicable a les societats cooperatives qualificades com a entitats sense ànim de lucre en l'àmbit territorial d'aquesta llei és establert en la Llei 20/1990, de 19 de desembre, de règim fiscal de cooperatives.

2. Les cooperatives que d'acord amb aquesta llei són qualificades com a societats cooperatives sense ànim de lucre, en els seus estatuts han de fixar de forma expressa el següent:

a) Els resultats positius que es produeixin en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre els seus socis.

b) Les aportacions dels socis al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritir un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.

c) L'acompliment dels càrrecs del consell rector tenen caràcter gratuït, sense perjudici de les compensacions que procedeixin per les despeses en què puguin incórrer els consellers en l'acompliment de les seves funcions.

d) Les retribucions dels socis treballadors, o en el seu cas, dels socis de treball i dels treballadors per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions de l'activitat i de la categoria professional, que estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.

Disposició addicional tercera
Drets dels cònjuges

Sempre que en aquesta llei es fa referència als drets dels cònjuges dels socis, ha d'entendre's que els mateixos es fan extensius a les parelles de fet quan així ho prevegi la legislació vigent.

Disposició addicional quarta
Beneficis fiscals

Resulten d'aplicació a les entitats regulades per aquesta llei els beneficis fiscals, aranzelaris i de qualsevol altra índole establerts en la legislació estatal en tot el que no s'oposi a aquesta llei.

Les cooperatives han de designar lliurement el notari que autoritzi tot els actes i contractes dels quals siguin part, excepte en els supòsits en què intervinguin persones o organismes subjectes a torn de repartiment. Els aranzels notariaus, quan l'escriptura pública o qualsevol altre instrument públic vinguin imposats per la legislació cooperativa, tenen una reducció igual a la que es concedeix a l'Estat.

Disposició addicional cinquena
Quantia de les sancions

El Govern de les Illes Balears, a proposta del conseller competent en matèria de cooperatives, pot actualitzar la quantia de les sancions establertes en l'article 148 d'aquesta llei, tenint en compte la variació dels índexs de preus al consum.

Disposició addicional sisena
Arbitratge

Les discrepàncies o controvèrsies que puguin plantejar-se en les cooperatives, entre el consell rector o els apoderats, el comitè de recursos i els socis, fins i tot en el període de liquidació, poden ser sotmeses a arbitratge de dret regulat per la Llei 36/1998, de 5 de desembre, d'arbitratge. Això no obstant, si la discrepància afecta substancialment els principis cooperatius poden acudir a l'arbitratge d'equitat.

Disposició addicional setena
Creació d'un òrgan assessor i consultiu

El Govern de les Illes Balears ha de crear un òrgan de caràcter consultiu i de participació, col·laboració i coordinació entre el moviment cooperatiu i l'Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Disposició addicional vuitena
Normes especials

Les cooperatives han d'estar subjectes al que estableix la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris, les altres disposicions sobre aquesta matèria i les disposicions sanitàries i assistencials que li siguin d'aplicació.

Disposició addicional novena
Mesures de foment per crear ocupació

Totes les normes o incentius sobre treballadors per compte d'altri que tinguin per objecte consolidar i crear feines estables, tant les relatives a la Seguretat Social com a les modalitats de contractació, són d'aplicació als socis treballadors de les cooperatives de treball social i als socis de treball de les altres classes de cooperatives segons les previsions que regulin aquestes matèries en la legislació estatal competent, o la legislació que tingui aquestes competències.

Disposició addicional desena

Els estatuts de les cooperatives de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva classe o data de constitució, no poden ser aplicats en contradicció amb el que disposa aquesta llei per considerar-se nuls.

Disposició addicional onzena

Els socis treballadors de les cooperatives de treball associat o similars, han de gaudir dels beneficis de la seguretat social de conformitat amb la legislació estatal aplicable al cas, si bé poden optar entre la modalitat d'assimilats a treballadors per compte d'altri en el règim general de la Seguretat Social, o en els règims especials que procedeixi d'acord amb la seva activitat, o com a treballadors autònoms en el règim especial de treballadors autònoms. L'opció ha de ser exercida en els estatuts socials.

Disposició transitòria primera
Expedients en tramitació i aplicació temporal de la llei

Els expedients en matèria de cooperatives iniciats abans de la vigència d'aquesta llei, s'han de tramitar i resoldre d'acord amb les disposicions previstes en la Llei 3/1987, general de cooperatives, llevat que els seus estatuts hagin estat adaptats a la Llei 27/1999, de 16 de juliol, en aquest cas li són d'aplicació les normes contingudes en aquest darrer text legal. D'identica manera, les cooperatives en liquidació s'han de sotmetre fins a la seva extinció a la legislació que li sigui aplicable segons el que preveu aquesta disposició.

Disposició transitòria segona
Adaptació dels estatuts

1. En el termini màxim de vint-i-quatre mesos a partir de la data de publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears d'aquesta llei, les cooperatives de les Illes Balears que han estat constituïdes conforme a la normativa anterior, han

d'adaptar els seus estatuts a aquesta llei.

2. Les cooperatives que en aquest termini no han acreditat en el registre de cooperatives de les Illes Balears l'adaptació esmentada, queden dissoltes de ple dret i entren en període de liquidació, sense perjudici que la cooperativa acordi expressament la seva reactivació amb l'acord previ de l'assemblea general.

3. L'acord d'adaptació dels estatuts ha de ser adoptat per l'assemblea general, és suficient el vot a favor de la meitat més un dels socis presents i representats.

Disposició transitòria tercera
Anotacions registrals

Mentre no entri en vigor el reglament del registre de cooperatives de les Illes Balears, resulten d'aplicació les disposicions vigents fins a la data en matèria registral.

Disposició transitòria quarta
Certificat de denominacions

Mentre no s'acompleixin les previsions de l'article 109 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, el certificat negatiu de denominació ha de ser sol·licitat a la secció central del registre de cooperatives dependent del Ministeri de Treball i Afers Socials.

Disposició derogatòria única

Es deroga el Decret 146/1989, de 30 de novembre, relatiu a societats cooperatives, publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 157, de 21 de desembre.

Disposició final primera
Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor al mes de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Disposició final segona
Normes per aplicar i desplegar la llei

Es faculta el Govern de les Illes Balears perquè, a proposta de la Conselleria competent en matèria de cooperatives, dicti totes les disposicions que siguin precises per aplicar i desplegar aquesta llei. En tot cas, el Govern de les Illes Balears ha d'aprovar, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el reglament d'organització i funcionament del registre de cooperatives de les Illes Balears.

Disposició final tercera
Dret aplicable

Les societats cooperatives de les Illes Balears s'han de regir per les previsions contingudes en aquesta llei, reglaments de desplegament i els seus estatuts socials.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta llei que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui la favinguardar.

Palma, vint de març de dos mil tres.

EL PRESIDENT,
Francesc Antich i Oliver

El Conseller de Treball i Formació,
Miquel Rosselló del Rosal

— 0 —

Num. 5958

Llei 2/2003 de 20 de març, d'organització institucional del sistema universitari de les Illes Balears.

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 27.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent.

LLEI

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les universitats, a l'inici del segle XXI, es troben en una cruïlla si volen donar resposta als reptes i als desafiaments que la societat del coneixement, la globalització, la construcció d'una societat tecnològica i de xarxes i l'existència de noves demandes econòmiques, socials, culturals i professionals

estan posant de manifest. I tot això en el marc del procés de construcció d'un espai universitari europeu, que afegeix a aquests reptes una nova dimensió.

Aquests reptes i les noves demandes socials i científiques cap a la universitat obliguen a un nou impuls des de les institucions responsables, des de la universitat i des del mateix teixit social. Un nou impuls que si bé s'ha de concretar en una legislació adequada, flexible i que possibiliti l'aplicació de noves polítiques universitàries, també s'ha d'especificar en un increment de recursos i en la rendició responsable de comptes, a través de mecanismes d'avaluació de la qualitat de la docència i de la investigació.

És, doncs, en aquest punt on cal situar la necessitat d'aquesta llei. Efectivament, la finalitat d'aquesta llei d'organització institucional del sistema universitari de les Illes Balears és la de posar els fonaments i les bases d'un nou acord i d'un nou pacte entre la Universitat de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears i tot el conjunt de les administracions públiques de les Illes, i tota la societat balear, per tal de donar un nou impuls a la Universitat de les Illes Balears, potenciant la qualitat, la innovació i l'excel·lència en els camps de la docència, l'extensió cultural i la recerca, i l'accés als estudis universitaris.

Aquesta llei, doncs, de reforç a l'arquitectura institucional universitària de la comunitat autònoma es fonamenta sobre quatre principis fonamentals:

1. La definició de la universitat com a servei públic de titularitat autònoma, assumint, d'aquesta manera, la comunitat autònoma de les Illes Balears la seva responsabilitat d'assegurar les prestacions necessàries i adequades als objectius de la democratització i la qualitat universitària.

2. El respecte a l'autonomia universitària, com a principi fonamental reconegut per la Constitució a l'article 27.10 i ratificada per sentències del Tribunal Constitucional.

3. La delimitació de les funcions i de les competències de cada una de les institucions i òrgans de govern -Universitat de les Illes Balears, Consell Social de la Universitat de les Illes Balears i Govern de les Illes Balears- implicats en les polítiques universitàries.

4. El foment de la cultura del diàleg, del consens i del pacte en el desenvolupament de les polítiques universitàries a aplicar entre totes les institucions implicades en les mateixes.

En el marc, doncs, d'aquesta filosofia de suport, d'impuls i de potenciació del nostre sistema universitari, aquesta llei té tres objectius específics. En primer lloc, la regulació del Consell Social de la Universitat, en tant que òrgan col·legiat de la Universitat de les Illes Balears de participació de la societat a la Universitat de les Illes Balears. En segon lloc, el reconeixement legislatiu de l'Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears, en tant que institució encarregada de dur a terme l'avaluació de la qualitat del sistema universitari de les Illes Balears. I, finalment, la creació de la Junta de Coordinació Universitària de les Illes Balears, com a òrgan de diàleg institucional entre les diverses institucions i òrgans amb competències universitàries, i la delimitació de les seves atribucions i composició.

Així, en el títol I d'aquesta llei es duu a terme un procés de regulació del Consell Social de la Universitat de les Illes Balears, d'acord amb la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, que a l'article 14 i d'altres defineix l'objectiu, les funcions i el tipus de composició d'aquest òrgan universitari. Però aquesta adaptació del Consell Social a la nova legislació universitària s'ha realitzat reforçant els mecanismes de diàleg, de pacte i de col·laboració del Consell Social amb els altres òrgans de govern de la Universitat de les Illes Balears. Una adaptació que, a més, no es produeix ex nihilo, sinó que es fonamenta, per una part, sobre la Llei 3/2000, de 20 de març, del Consell Social de la Universitat de les Illes Balears, que aprovà per unanimitat el Parlament de les Illes Balears, i, per altra part, sobre l'experiència i el treball dels diversos consells socials de la Universitat de les Illes Balears que han aportat el seu esforç en el procés de construcció de la Universitat de les Illes Balears.

La creació dels consells socials fou una de les aportacions més destacades i originals de la Llei de reforma universitària, ja que es va posar de manifest que la universitat, en tant que servei públic, no és patrimoni dels universitaris, sinó de tota la societat. Però el procés de consolidació d'aquest òrgan de participació social dins la universitat resulta complex i necessita temps, recursos i, a més, jerarquitzar i prioritzar clarament les seves funcions. No cal oblidar el caràcter secular de les universitats i la joventut dels consells socials.

Així doncs, la llei pretén que el Consell Social es consolidi definitivament com a instrument capaç d'establir la connexió de la societat amb la Universitat de les Illes Balears, de dur-ne a terme les funcions i de vetllar per la qualitat dels serveis, l'eficàcia de la gestió administrativa, l'avaluació, la planificació estratègica i el finançament de la Universitat de les Illes Balears.

En el títol II d'aquesta llei es duu a terme el reconeixement legislatiu de la ja existent Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears. Efectivament, no hi ha cap dubte que la societat del segle XXI exigirà a les universitats més qualitat en la prestació dels seus serveis. La capacitat de competir i de donar respostes a les demandes de la societat estarà relacionada directament amb la quantitat i qualitat de la formació dels ciutadans i professionals i amb l'excel·lència de la investigació que siguin capaços d'aportar.

Però el reconeixement legislatiu de l'Agència de Qualitat Universitària de les Illes Balears, com a institució responsable de l'avaluació del sistema universitari de les Illes Balears, és una passa més en el procés de possibilitar que el repte de l'avaluació i de la qualitat universitària sigui compartit per la mateixa Universitat de les Illes Balears, pel Govern de les Illes Balears i per